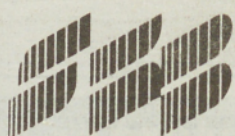

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

SKB BANKA D.D.

Prepričajte se in videli boste. Bančno storitev nudimo na Kocljevi 14 a v Murski Soboti in v enotah v Lendavi in G. Radgoni.

VESTNIK

Murska Sobota, 2. aprila 1992 • Leto XLIV • Št. 13 • Cena 45 tolarjev

Belgijski recept ni za domači lonec

Belgijski strokovnjak inštituta IOD za organizacijo in socialni razvoj, Luc Hoebeke, je povabljenec Območne gospodarske zbornice za Pomurje, predvsem direktorjem podjetij, kako pomembno je prestopiti plotove lastnih podjetij ali ne biti le za njimi in sam s svojimi problemi. V skupini, razgovoru, ki sploh ne potrebuje obvezujočih sklepov, lahko pride na plan marsikaj, tudi kaj takega, kar pomenu za nekoga pot rešitve ali skupno premagovanje problemov. Na forumu ali v skupini bi lahko bili predstavniki podjetij, sindikata, bankirji, občinski možje in še kdo, ki bi se bil pripravljen pogovarjati o problemih.

Skupinska dinamika torej, pot ali metoda sodelovanja za pripravo projektov, ki bi jo uporabili tudi v Pomurju. Zborniški funkcionarji pa tudi drugi prisotni so bili nad pripovedovanjem gosta iz belgijskega inštituta vidno razočarani, kar so tudi povedali. Pričakovali so, da jim tako znani strokovnjak ali svetovalec konkretno pove, kako ali na kakšen način hitro kar da že vsi zelo dobro vedo. (Ali so že tudi sami kdaj poskusili s skupinskim načinom dela, ni povedal nihče od zbranih.).

Svetovalec svetovnega formata pa tem pričakovanjem ni mogel zadostiti, ničesar jim ni mogel dati na pladnju. Prav to in ne povedati, da morajo sami obvladovati okoliščine in ne okoliščine njih, da sami poiščejo izhod, ponudil pa jim je preizkušeno obliko ali metodo skupinskega dela in sodelovanja, ki se je dobro obnesla v Ameriki in na Japonskem.

Potem ko je gost postal konkretni, saj je povedal, da ne za projekt enega ampak več podjetij, ki sodelujejo ali celo regije, so se prisotni začeli spraševati po ljudeh, po tistih, ki imajo priznano visoko strokovno znanje ali visoke strokovne nazive. Kje so ljudje dobre volje, ki bi hoteli in znali izveči voz, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja v naši pokrajini? Nič koli-ko projektov je že bilo napisanih, toda nikogar niso obvezovali in nihče si z njimi ni kaj dosti pomagal pri reševanju problemov.

Kje je torej prepreka, če ne pri pisanju projektov? V ljudeh, tistih, ki vlečejo voz?

MH

1. banka nudi devizne depozite vezane za 1, 3 in 6 mesecev po stimulatívni obrestni meri
2. možnost neomejenega dviga deviz na vpoglednih deviznih računih
3. odkup in prodaja valute za občane in pravne osebe po ugodnem tečaju.

V Združenih državah so okoljevarstveniki pred leti bili plat zvona, ker se je nevarno zmanjševal stalež orla, ki je upodobljen v državnem grbu. Vlada je plačala raziskave in izvedenci so ugotovili, da se manj orličev zvali zato, ker imajo jajca krhko lupino. Zato jih orlice v času gnezdenja polomijo. Jajca pa so prekrhko zavarovana zato, ker se orlovski starši hranijo z glodalci, ki so tako rekoč prepojeni s kemičnimi sredstvi.

Nacionalne orle zdaj rešujejo tako, da jajca poberejo iz gnezd in jih valijo v valilnicah...

Štorklje, ki se to pomlad spuščajo na gnezda ob Muri, so tako »nacionalne« kot grofovske živali. Že doslej pa so bile mitološka bitja — kot prinašalke otrok. V »nacionalno« in grofovsko žival smo jih v času njihove odsotnosti povzdignili v prekmurskem delu obmurske pokrajine — s tem, da smo jih vzeli za svoje simbolno bitje na avtomobilskih tablicah. Vse druge pokrajine v slovenski »nacionalni« državi so prevzele oznake svojih bivših grofov.

Naj se ji torej godi bolje kot ameriškemur orlu!

Foto: N. Juhnov SMS

Odstopil direktor Tehnostroja MO

To, kar je bilo v Ljutomeru že nekaj časa javna tajna, se je potrdilo na ponedeljkovi tiskovni konferenci v Tehnostroju MO. Direktor Ivo Tivadar je zbranim novinarjem povedal, da je upravnemu odboru napisal nepreklicno odstopno izjavo, s funkcije direktorja podjetja. Kljub temu, da je Tehnostroj v minulem letu z ozirom na okoliščine dobro posloval, pa se zapleta pri stečaju. Le-tega so uvedli 15. januarja 1991, vendar se v dobrih 14 mesecih ni premaknilo nič. Krivca sta dva: industrija motornih vozil kot glavni stečajni upravitelj in banka. Zaradi dolgega stečajnega postopka je tako onemogočeno lastnjenje, kar zavira nadaljnji razvoj tega podjetja, v katerem je zaposlenih 182 delavcev.

Kot je izjavil direktor Ivo Tivadar, je tokratni odstop nepreklicen, bo pa vseeno pripravljen sodelovati s Tehnostrojem MO na drugih ravneh.

Skupščina Tehnostroja bo o novem direktorju razpravljala še ta teden, s problematiko podjetja pa se bo srečala tudi občinska skupščina, saj so poslanci iz Tehnostroja MO tudi prek skupščinskih klopi dali pobudo za razpravo o razmerah v podjetju in stečajnem postopku.

D.L.

VREME

V petek in soboto bo suho in topleje, v nedeljo spet poslabšanje.

Pregovora

April sedemkrat na dan kmeta s polja spodi. Če v dežju drevo cvete, nikdar sadja ne daje.

Ob zastavljeni tezi nekaterih politikov, v čigavem interesu delujejo mediji in da se novinarji ukvarjajo s politiko v »novinarski stranki«, na prvi pogled ni moč nič očitati, če seveda nanjo gledamo z izrazito ideološkega zornega kota. V tej luči bi bilo glede na zgodovinsko izkušnjo povsem normalno, da novinarji in mediji nastopajo prooblastno in tudi provladno. Skratka, če zadeve še bolj ne problematiziramo, so omenjeni politiki prepričani v pošteno namene oblasti in izključujejo njeno samovoljo. Na tej ravni ne mislim generalizirati, kaj-

Medij in politika ali javnost in oblast

ti vsakemu novinarju je prepuščeno, da o tem sam presoja in se tudi odloča in na tej osnovi tudi dela. Toda, ko politiki izpostavljajo vprašanje demokratičnosti medijev, je le-te in njihovo vsebinsko naravnost nujno obravnavati v povsem drugačnem kontekstu. Ne glede na naravnost medijev je na eni strani potrebno izhajati iz dejstva, da je informacija tržno blago, na drugi pa, da oblast potrebuje nadzor predvsem zaradi tega, da ne bi postala samovoljna. Na drugi strani pa bi se oblastni politiki morali zavedati, da se odnos medija do oblasti vzpostavlja tudi z vidika rezultatov, ki jih je oblast dosegla. Žal, če postavimo dejanja občinskih oblasti pod drobnogled, kot tudi dejanja poslancev v republiškem parlamentu, ni nobenih argumentov o pozitivnem odnosu do oblasti. In nenazadnje, če medij ponovno postavim v tržno luč, bo le-ta »proizvajal« take informacije, ki so tržno zanimive za javnost. Stvar vsakega politika pa je, na kakšen način si bo utrjeval svoj image v javnosti. To je problem političnega marketinga in public relationsa posameznih politikov.

J. VOTEK

VESTNIKOV AVTOMOBIL in druge lepe nagrade bomo izžrebali v nedeljo, 19. aprila, na VELIKI ZABAVNI PRIREDITVI V RADOVCIH pri gostilni VESELA GORICA (Zadavec—Dervarič).
• Domače viže bo igral ansambel GOLF
• Za smeh bo skrbel humorist Jani Žilavec (posnema bo humoriste, politike...)
Rajanje se bo začelo že ob 13. uri! VABLJENI!

je avtomobil, ki čaka morda prav na vas?

RENAULT 5 Campus Plus/5 V

POKROVITELJ AGROSERVIS p.o.

MURSKA SOBOTA, Kroška 58, tel.: 21-630

• servis • prodaja in transport

RENAULT Avto življenja

Menedžerjev ne koljejo

Str. 4

POLJOOPSKRIBA

• Trgovina MARIBOR, tel.: (062) 303-984

• Trgovina M. SOBOTA, tel.: (069) 21-048

• trosilnik umetnega gnoja
• sejalnice za koruzo

VESTNIKOV KOLEDAR

1. april, četrtek, FRANČIŠEK
3. april, petek, RIHARD
4. april, sobota, IZIDOR
5. april, nedelja, VINCENC
6. april, ponedeljek, IRENEJ
7. april, torek, SATURNIN
8. april, sredo, ALBERT

UGODEN NAKUP PLETENIN

TEKSTIL angora

od 2. do 18. aprila 1992

v prodajalnah:
BLAGOVNICA
SALON MODE
NOVOST
TEKSTIL M. Sobota
BLAGOVNICA Beltinci
IZBIRA G. Radgona

CENE NIŽJE
od 25 do 55%

Potrošnik

IZ ZAGREBA PIŠE:

Čedo in Ujo

Spomnim se, kako je Rade Šerbedžija na predvolilnem mitingu v zagrebškem Domu sportov komunistom z obema rokama v zrak obljubljal zmago. To je bilo v času, ko je bil v Srbiji bolj kot na Hrvaškem popularen nekdanji pevec Kornel Grupa iz »Moje generacije« Zlatko Pejaković. Prvi s stalnim bivališčem v Zagrebu, drugi v Beogradu, Šerbedžija po nacionalnosti Srb, Pejaković pa Hrvat. Oba pa sta mladost preživela v tistem delu vzhodne Slavonije, ki je tudi sedaj pod nadzorstvom hrvaške vojske, Šerbedžija v Vinkovcih, Pejaković v Osijeku, v znamenitem naselju Jug 2. Lanskega avgusta, ko je bil zadnji mesec možnih cestnih in drugih komunikacij s Srbijo, se je Rade Šerbedžija znašel v Beogradu, Zlatko Pejaković pa se je iz svojega doma v Beogradu odpravil v svet, kjer je med hrvaškimi izseljenci pol leta prepeval in zbiral pomoč za nastajajočo hrvaško vojsko in begunce. Tako sta oba postala v kraju svojega stalnega bivališča izobčena: Šerbedžije se je oprijel vzdevek »Čedo« (četnik), Pejakovića pa »Ujo« (ustaš). Pred nekaj dnevi pa sta se oba znašla v Zagrebu — Šerbedžija, do vojne na Hrvaškem najpopularnejši dramski in filmski igralec, se je vrnil v »kraj svoje največje sreče in bolečine«, kot pravi, Pejaković pa si je Zagreb izbral za svoj novi dom.

Vprašanje je kajpak, kako se bosta oba znašla v starem oziroma novem okolju, saj konec koncev ne gre samo za njiju, temveč za zdravljenje medčloveških odnosov, ki se na obeh straneh hrvaške fronte zrcalijo v neizmerljivem sovraštvu Srbov in Hrvatov, v ponavljanju strahotnih zločinov na eni in drugi strani, ko vsako uro leti v zrak nemalo hrvaških ali srbskih hiš, da nepreštetih žrtev na obeh straneh niti ne omenjam. Danes si je težko zamisliti, da bi se lahko na Hrvaškem, ki je pod nadzorstvom hrvaške države, pojavilo kakšno vozilo s srbskimi registrskimi tablicami in obratno, četudi v Beogradu in njegovi okolici, kot trdi Zlatko Pejaković, živi 220.000 Hrvatov, ki da so v podobnem položaju kot zagrebški ali okoliški Srbi. Zdaj je tako, da je kakršenkoli glas, ki kliče po razumu, za strpnost z ljudmi, ki si v agresiji na Hrvaško niso omakeževali rok, za kolikor toliko normalne medčloveške odnose, grobo izločen na javnem prizorišču ne samo v hrvaškem parlamentu, temveč v kontaktnih oddajah na televiziji, radiu, na kakšnem javnem zborovanju. Tisti, ki so to gnusno vojno začeli, čeprav še tudi danes ni uradno razglašeno, da bi bila Hrvaška s kom v vojni, ampak se po tej poti govori in piše, da sta Srbija in nekdanja jugoslovanska vojska izvedli agresijo na Hrvaško, pa so svoj cilj že dosegli. Hrvaško so kot žrtev tako izžepali, da je danes že okoli 2 milijona njenega prebivalstva dobesedno na beraški palici. In v tej revščini, ki vlada tako v Srbiji kot na Hrvaškem, v BiH, Črni gori — in ne le tam — se na hrvaški javni sceni pojavljajo glasovi, kakršna je obtožba »poslednjega jugoslovanskega komuniste« Stipe Suvarija, da smo pravzaprav za vse krivi Slovenci, ki smo z uredništvom odcepitvenih teženj napeljali Hrvate, da so nam sledili in se tako znašli v vojni.

O tem pa kdaj drugi. Konec koncev lahko Suvarijevo trditev pobijeta Šerbedžija in Pejaković, če bo prvi lahko obstal v Zagrebu, drugi pa se vrnil v Beograd.

PETER POTOČNIK

PRIPOROČENA POŠILJKA

Streli na modre čelade

Bolj kot se približuje napovedani prihod vojaških enot OZN na hrvaška krizna območja, hujše so kršitve premirja in spopadi. Vse več je tudi žrtev. Spopade potrjuje tudi jugoslovanska armada, ki pa zatrjuje, da so povsod napadalci iz vrst hrvaških oboroženih sil. Te naj bi s topovi obstreljevale tudi Beli Manastir, kjer so oficirji za zvezo OZN skupaj s prebivalci preživeli noč v zakloniščih.

Umik JA iz Makedonije

Z izročitvijo skopske vojašnice maršal Tito makedonskim vojaškim oblastem je Makedonijo zapustil še zadnji vojak jugoslovanske armade. Armada se je tako iz Makedonije umaknila 20 dni pred rokom, ki sta ga določila predsednik Makedonije Kiro Gligorov in general Blagoje Adžić, umik pa je potekal brez večjih incidentov.

V Moldovi vre

Razmere v Moldovi se zapletajo. Predsednik Snegur je razglasil izredno stanje v republiki in napovedal, da bodo dokončno obračunali s separatisti v Podnestrju. Voditelja Podnestrske in Gagauške republike sta odgovorila s povračilnim ukrepom in na tem območju, kjer živijo pretežno Rusi in Ukrajinci, uvedla izredno stanje in policijsko uro. Ruski zunanji minister Kozirev je medtem poslal poslanico zunanjim ministrom Moldove, Ukrajine in Romunije ter jih pozval k mirnemu reševanju sporov na območju tako imenovane republike Dnjestar. Romunija pa je izrekla pripravljenost, da pomaga Moldovi pri obrambi njene celovitosti, suverenosti in neodvisnosti.

Upor Kurdov

Turška vlada je pozvala kurdske upornike, naj se vdajo, saj ne bodo mogli uresničiti svojih načrtov za razkosanje države. Vse prebivalce turškega jugovzhoda pa so pozvali, naj zaupajo državi in odložijo orožje. Vodja kurdske delavske stranke Abdullah Odzalan, ki živi v Siriji, pa je izjavil, da je v Turčiji 14 milijonov Kurdov ter da zahtevajo svojo skupščino in vlado. Dodal je, da bodo boj nadaljevali z gverilskimi in terorističnimi akcijami. V znamenje protesta je Nemčija, ko je zvedela, da Ankara pri njih kupljeno orožje uporablja zoper Kurde, ustavila prodajo orožja Turčiji, s čimer so se meddržavni odnosi močno ohladili.

Premoč albanske opozicije

Opozicijska Demokratska stranka Albanije je dobila v prvem krogu izrednih parlamentarnih volitev 79 mest v novem albanskem nacionalnem parlamentu, ki bo imel 140 poslancev. Doslej vladajoči socialisti-komunisti so dobili 6 sedežev, Forum za zaščito človekovih pravic in svoboščin 2, socialdemokrati in republikanci pa po enega. ZDA so prepričane, da bo nova albanska vlada pospešila proces demokratičnih in tržnih reform.

V Albaniji je bil medtem že drugi krog predčasnih parlamentarnih volitev za preostalih 11 sedežev v parlamentu. Novi albanski parlament bodo razglasili 4. aprila, v njem pa bo namesto sedanjih 250 le 140 poslanskih sedežev.

PREBLISKI

Smo za vzpostavitev trdne zveze med Srbijo, Črno goro, Bosno in Makedonijo, ki bi se imenovala Zveza južnoslovanskih držav. Meje bi bile na papirju in ne na terenu.

Politika, Beograd

Slovenija se je z vstopom v KVSE spremenila iz evropskega problema v dejavnega partnerja evropskih povezovalnih procesov.

Dnevnik, Ljubljana

Med Italijo in Slovenijo ni oistvenega nestrinjanja glede nacionalnih manjšin. Čeprav slovenska vlada formalno še ni podpisala sporazuma, se je zavezala, da se bo dogovora držala.

Die Presse, Dunaj

Carrington v Sloveniji

Predsednik mirovne konference o Jugoslaviji, angleški lord Peter Carrington, je bil na enodnevni obisku v Sloveniji. Najprej ga je sprejel predsednik predsedstva Milan Kučan, sestal pa se je tudi z dr. Francetom Bučarjem, Lojzetom Peterletom in komisijo za nanje zadeve slovenske skupščine. Beseda je tekla o nasledstvu Jugoslavije.

Dobra znanilka uspeha

Poglavitne naloge Republike Slovenije so urejanje vstopne sukcesije, vstop v mednarodne organizacije in umirjanje notranjih razmer, poudarja predsednik predsedstva Milan Kučan. Po njegovem je sedaj osrednje vprašanje nasledstva Jugoslavije, pri čemer problem, kako premagati izsiljevanje Srbije. Meni, da je mednarodno priznanje Slovenije in včlanitev Slovenije kot polnopravne članice prvo mednarodno institucijo, to je v Konferenco o evropski varnosti in sodelovanju, dobra znanilka, da bo slovenska pot na koncu končana in s uspehom. Ko nas bo priznala še veselila, to je ZDA, bodo odprta vrata v OZN, je še dodal.

Slovenija članica KEVS-a

Ko je finski predsednik dr. Mauno Koivisto slovesno zabil ob danje KEVS-a v Helsinkih, je bilo o najpomembnejšem vprašanju v Slovenijo že odločeno: pol ure pred tem so zunanji ministri člani KEVS-a brez razprave soglasno potrdili sprejem treh novih članov — Slovenije, Hrvaške in Gruzije. KEVS tako sedaj šteje 51 držav, kar je več, pa čeprav BiH in Makedonija tokrat še nista dobili statusa opazovalk. Sicer pa je konferenca namenila glavno pozornost reševanju odprtih vprašanj med nekdanjimi sovjetskimi republikami, predvsem umirni sporu med Armenijo in Azerbajdžanom v Gorskem Karabahu.

Kdaj ameriško priznanje?

Helsinška konferenca je bila priložnost tudi za številne dvostranske pogovore. Dr. Dimitrij Rupel se je sestal z namestnikom ameriškega zunanjega ministra Laurenceom Eagleburgerjem, ki je poudaril, da želijo ZDA priznanje izreči v okviru celostne rešitve jugoslovanske krize in si prizadevajo, da bi skupaj s Slovenijo in Hrvaško priznale vsaj še eno jugoslovansko republiko.

Preteči bosanski kotel

Ko je že kazalo, da pravzaprav nihče ne bo mogel ustaviti vojne, ki se je iz Bosanskega Broda začela širiti proti Sarajevu in na vzhod proti srbski meji, je po posredovanju predsedstva BiH in vodstva treh nacionalnih strank te republike, ki je Derventi prišlo do novega dogovora o prekinitvi ognja, ki je na meji spopadov med uporniki Srbi in hrvaškimi habski nadzorujejo policijske enote BiH. Srbska stran oziroma v njenem imenu poveljstvo JA je obtožilo hrvaško vojsko za napad na BiH, hrvaško obrambno ministrstvo pa je odgovorilo, da češ da gre za nov izdelek iz »beograjske tovarne laži«. Po mnenju mirovnih sil UNPROFOR general Satiš Nambiar pa verjame, da bodo spopadi na Hrvaškem in v BiH zavrti na vno akcijo ZN.

V ŽARIŠČU

Trikrat in še enkrat zraven

V preteklem tednu smo trikrat in še enkrat dobili izpricano, da smo zelo problematična država.

Predsednik predsedstva Milan Kučan je govoril o Genscherjevem nezadovoljstvu z nami. Na Nemci, ki so bili največji pospeševalci slovenske državnosti, naj bi zdaj pritiskali vsi tisti, ki so bili proti, da se Sloveniji prizna samostojnost, češ: saj smo vedeli, da to ne bo stabilna država.

Naj mimogrede omenimo, da nemška politika očitno deluje zelo konsistentno. Kajti tisto pisanje, ki so ga pred časom dobili naši socialisti (Žakelj, Farkaš) ob obisku pri socialdemokrati v Ingolstadtu, sodi tukaj zraven. Kakor smo že pisali, Nemci s tem, ko so našim dali v roke fotokopije pism, ki sta si jih sicer v slovenski zadevi, toda brez kakršne koli neposredne zveze z obiskom slovenskih socialistov pisala tamkajšnji krščansko-socialistični ministrski predsednik in eden od prvakov socialdemokratske stranke, skušali vplivati na našo levico in desnico, da se jenjata skubsti. Pismi sta pisani prijazno, dopisovalca drug drugega spodbujata, čeprav sta iz nasprotnih političnih strank. Najbrž je namig za rafiniran politični poduk celo prišel iz Genscherjevega kabineta in zdaj je Genscher šel še dalje in Kučanu kar odkrito povedal, kako in kaj. Seveda z odkritostjo, kakršna je običajna v diplomaciji, tako da je govoril o očitkih svoji diplomaciji, ki da jih sliši od nekdanjih nasprotnikov priznanja.

Tretje »mednarodno« pričevanje o naši problematičnosti je na diplomatski način izustil lord Carrington v intervjuju, ki ga je dal za Delo. Na vprašanje, ali se s tem, ko on Anglež in njegov ameriški prijatelj Cy-

rus Vance, vodita jugoslovansko razdruževalno kolo, ne ogaja vsa reč po ameriško-angleškem nareku, je vprašal, če ni tem v resnici misli, da očitno pleteta zaroto proti Sloveniji. Po tem da povsod vidimo, da te, smo očitno znani tudi za bavnemu gospodu, ki si svojo upokojenski čas krajša tako, da skuša razplesti balkanske petije, kar z drugimi besedami pomeni, da tudi zato, ker lord in ima pamet za takšno stvar — kakor se je sam oblikoval.

K tem trem mednarodno pričanim spoznanjem, da smo (včasih) sami sebi preveč, potrebno seveda dodati še zapletanje z dvema kandidaturama za mandatarija. Ki je nam najkrepkejša potrjena herna od zgoraj navedenih slabih mnenj drugih o nas.

To, da se kot kandidata za mandatarija ob enem prijavljata kar dva, je skoraj neslono, kar novati zgolj otroška beseda o demokraciji. Prej bi lahko rekli, da gre za neznošno do vladanja. Bavčarjevo resno čni, tokratni formalno resniški, v kalno vodo sestavljeni vlade, je Drnovska tako del, da se je pognal še pri tem odletel moški, kakor bi bilo pričakovati njega, ki je znan kot previdni.

Zdaj bo moral plavati, bi rekel minister za znanost in Tancig.

STEFAN SMOLČIČ

globus

Prvi veleposlanik RS v Italiji

MOSKVA — Nekdanjemu sovjetskemu predsedniku Mihailu Gorbacovu so izročili uradno prošnjo tožilstva, naj v prvih desetih dneh aprila ne odputuje, ker ga bodo zaslišali v okviru preiskave o finančnem poslovanju in mahinacijah v nekdanji KPSZ.

BAKU — Azerbajdžanski parlament je sprejel resolucijo, v kateri Armeniji očita, da v Gorskem Karabahu izvaja genocid nad Azerbajdžanci.

NEW DELHI — Na petdnevem uradnem obisku v Indiji se je mudil ukrajinski predsednik Leonid Kravčuk, ki se je z gostitelji pogovarjal o izboljšanju sodelovanja in krepitvi gospodarskih in drugih vezi z Indijo. Podpisan je tudi protokol o navezavi diplomatskih odnosov med državama.

KARAČI — Pakistanske oblasti so aretirale voditelja Osvobodilne fronte Džamu in Kašmir Amanulaha Kana. Tako naj bi preprečili morebitne nove zaostrojitve na meji z Indijo.

BONN — Nemško zunanje ministrstvo je sporočilo, da glede varnostnih razmer ni nobenih ovir za potovanje nemških državljanov v Slovenijo. Po prihodu predhodnice mirovnih sil OZN so se delno umirile tudi razmere na Hrvaškem.

HELSINKI — Tu je bila tridnevna razprava voditeljev diplomacij 51 držav članic Konference o evropski varnosti in sodelovanju. V razpravi so sodelovali tudi predstavniki treh novih držav, članic KEVS: Slovenije, Hrvaške in Gruzije.

KARTUM — Saudska vlada je začela svojo največjo ofenzivo v že osem let dolgi državljanski vojni. Tarča napadov so sudanski črnici na jugu države, predvsem ob meji z Etiopijo. Vladne sile so začele ofenzivo potem, ko so se okoristile s pomočjo, ki prihaja iz Irana.

Libija bo izročila terorista

Libijski veleposlanik v Združenih narodih je izjavil, da bo njegova država dva libijska, osumljena terorističnih akcij, izročila Arabski ligi. Libijca sta osumljena, da sta leta 1988 podtaknila eksploziv v ameriško letalo, ki je eksplodiralo nad Škotsko. V nesreči je izgubilo življenje nad 200 ljudi.

BURNA RAZPRAVA V LENDAVSKEM PARLAMENTU

Vlada zaenkrat ostaja

To, kar so mnogi pričakovali — namreč odstop lendavske vlade — se ni zgodilo. Po burni razpravi, v kateri so prišli na dan medsebojni odnosi in razna podtikanja med Demosovimi poslanci in drugimi, so se odločili za kompromisno rešitev. Po njej naj bi vlada v dveh tednih pripravila temeljito poročilo o svojem delu, kar velja tudi za predsednika občinske skupščine. Šele potem bi se poslanci na izredni seji odločili o zaupnici zdajšnjim članom lendavskega izvršnega sveta. Ker bo sklic izredne seje precej drag, so se odločili, da se odpovejo dnevnici in sejinam. Takšen je epilog skupne seje lendavske občinske skupščine, ki se je končala v poznih večernih urah.

Že prej pa so poslanci na polodanskih ločenih sejah posameznih zborov največ časa porabili za obravnavo predloga o proračunu občine za leto 1992 in informacijo komisije DPZ o porabi proračunskih sredstev v minulemu letu. Tako so v zboru združenega dela sprejeli predlog, da se ustanovi posebna 6-članska skupščinska komisija, sestavljena iz poslancev vseh treh zborov, ki naj bi do konca tedna pripravila celovito oceno o porabljenih proračun-

skih sredstvih v letu 1991. Kot je povedal poslanec ZSD RAKO STUPAR, so ljudje vznemirjeni ob najrazličnejših govorih o nekakšnih prekoračitvah pooblastil izvršnega sveta pri dajanju denarja za razvojne programe, pri čemer so zlasti omenjeni posli s podjetjem Lend. Podpredsednik IS STEFAN GJERKEŠ je odločno zavrnil vsakršne obtožbe kot neutemeljene. Po njegovem se je lanski občinski proračun moral podvojiti, ker se je med-

tem spremenil končni plan. Odločeno je, da bo novostavljena medzborovska komisija preverila verodostojnost izrečenega.

Sicer pa so poslanci po dokaj burnih razpravah o letošnjem proračunu, ko ni manjkalo številnih dopolnil v posameznih zborih, najbolj kočljive zadeve prepustili medzborovski usklajevalni komisiji. Tej je uspelo postaviti različne interese na skupni imenovalec, kar pomeni, da bodo skupni prihodki proračuna za letošnji znašali nekaj nad 353,8 milijona tolarjev. Največ denarja, in sicer 131,8 milijona SLT, bo namenjeno plačilom na področju družbenih dejavnosti, za delo državnih organov je zagotovljenih 90,8 milijona SLT, za plačila storitev ter subvencije in intervencije v gospodarstvu pa blizu 32,2 milijona SLT. Seveda pa so v vladi dovolili, da

med letom v okviru obstoječih virov prihodkov usklajuje skupni obseg proračuna z gibanjem cen na drobno oziroma življenjskimi stroški.

Najbolj pa se je razprava razvnela, ko so celo predlagali, da bi iz proračuna črtali denar za stranke in ga namenili krajevnim skupnostim. Za to so se zlasti zavzemali poslanci ZSD LADISLAV PODGORELEC, GUSTI HORVAT in VENDEL OSTRIČ, upoštevajoč podatke, kolikšno je sploh članstvo v posameznih strankah. Že prej pa so se v DPZ odločili za znižanje indeksa od 180 na 170 za te namene. Zadnje besede, koliko denarja bodo stranke dobile, bodo izrekli na prihodnji seji, dotlej pa bodo omenjeni znesek skušali uskladiti z regijskim povprečjem.

MILAN JERŠE

ZASEDANJE SKUPŠČINE OBČINE LJUTOMER

Močno okleščen proračun

Kar enournno petkovo čakanje na sklepčnost zboru združenega dela meče gotovo slabo luč na delo ljubotomerskega parlamenta. Očitno se nekateri poslanci še vedno niso odrekli od svojih bolezensko opravljanje svoje odgovornosti. V tako okrnjeni seji, ki je bila po hitrem postopku sprejeta o ustanovitvi skupnosti obmejnih občin seveda ne moremo pričakovati, da bi prispevala k tesnejšemu sodelovanju s sosednjo Hrvaško. Na skupni seji so opravili tudi volitve predsednika izvršnega sveta, podpredsednika in članov občinske skupščine. Na skupni seji so opravili tudi volitve predsednika izvršnega sveta, podpredsednika in članov občinske skupščine. Na skupni seji so opravili tudi volitve predsednika izvršnega sveta, podpredsednika in članov občinske skupščine.

močno skrčili porabo. Na ta način bodo seveda najbolj prikrajšani proračunski porabniki, čeprav so si prizadevali čimbolj pravično razdeliti denar. O tem je uvodoma obširneje spregovoril finančni minister DARKO KURBOS, ki je med drugim omenil, da so pri zagotavljanju skupnih prihodkov v mnogočem porušena razmerja iz lanskega leta, kar je posledica drugačne finančne politike v Republiki Sloveniji. Podatki kažejo, da se je zaradi prenosa dela sredstev iz občinskega proračuna v republiko ponovno zmanjšal delež ljubotomerske občine, saj znaša indeks le 85, v razvitejših ljubljanskih občinah pa okrog 150. Zato si v ljubotomski občini prizadevajo, kot je poudaril predsednik vlade LUDVIG BRATUSA, da bi s sorazmerno visokim zneskom čez 75 milijonov SLT za naložbe omogočili hitrejšo uresničevanje razvojne politike. Več denarja bo dobilo kmetijstvo, sredstva za razvoj gospodarstva pa so načrtovana v okviru razvojnega programa Slovenske gorice in kot posojila za razvoj drobnega gospodarstva. Na predlog IS bodo združeno amortizacijo šol namenili za gradnjo nove šole v Mali Nedelji, medtem ko so sredstva za pokrivanje stroškov za prevoze šolskih otrok prepolovili, ker

pričakujejo večjo racionalizacijo. Predvideli so tudi visoke stroške za izvajanje zakona o denacionalizaciji, med drugimi javnimi potrebami pa je 3 milijone SLT zagotovljenih za sanacijo plazov.

Največ hude krvi pa je med poslanci povzročila odločitev vlade, da zaradi dokaj dobre osnove v primerjavi z lani poveča sredstva za požarno varnost le za odstotek. Zato je v imenu Občinske gasilske zveze njen tajnik DUŠAN KOSI, ki je sicer poslanec zbora KS, predložil amandma. Obrazložil je, da iz proračuna dobijo le 20 odstotkov potrebne denarja za dokaj razširjeno prostovoljno dejavnost in da bi poklicno gasilstvo stalo mnogo več. Navedel je tudi, da so se močno povečale cene materiala in opreme ter vzdrževanje vozil. V razpravi je odbornik STANKO RUS opozoril na nujnost drugačnega gledanja na gasilstvo, pri čemer je za to dejavnost, ki je združila pa se mu je tudi JASNA LJUBEČ (ZZD), ki je poudarila veliko povezanost mladine z gasilstvom, ki ima svoja društva v vsakem kraju. »Vsi skupaj smo velika družina in ker nam režejo manjši kos kruha, naj bo ta čimbolj kakovosten. Soglašam s selektivnostjo, ki pa ne bi smela prizadeti vestnega dela gasilcev,« je bil prepričljiv VLADO POTOČNIK (DPZ). Kljub vsem utemeljitvam pa je IS naposled zavrnil amandma Gasilske zveze, češ da ni možno zagotoviti dodatnega denarja. Najprej bo treba racionalizirati celotno gasilsko službo in nekatere dejavnosti prenesti drugam, delegati pa so IS zadolžili, da ob prvem rebalansu proračuna zagotovijo dodatna sredstva za to dejavnost. Zavrženi pa so bili predlogi nekaterih poslancev, da bi denar odvzeli političnim strankam, ker imajo le-te precejšnje gnotne težave že pri izvajanju osnovnih akcij. Po več kot štirih urah pričevanja so vendarle potrdili predlog občinskega proračuna, ki bo gotovo doživel še spremembe.

MILAN JERŠE

MURSKA SOBOTA

Končno južni zbiralnik

Kaže, da bo po desetih letih prizadevanj končno prišlo do gradnje južnega zbiralnika kanalizacije v Murski Soboti. Zavod za ekonomiko in urbanizem je namreč pripravil lokacijski načrt, ki bo osnova za sprejem občinskega odloka, o čemer se bodo morali izreči delegati občinske skupščine. Sicer pa je omenjeni akt v skladu s srednjeročnim in dolgoročnim načrtom razvoja soboške občine, zato ne bi smelo biti več nikakršnih zadržkov za uresničitev te pomembne naložbe. Posebno zato, ker je kanalizacijski sistem mesta že močno obremenjen, predvsem pa glavni zbiralnik, na katerega je priključena celotna Murska Sobota, razen njene severne deli. Ker sedanji kanal ne ustreza naraščajočim potrebam mesta in njegove okolice, prihaja pogosto do poplavl v kletih v središču Murske Sobote. Novi južni zbiralnik bi na ta način razbremenil glavni zbiralnik, hkrati pa bo nanj možno priključiti novogradnje na jugu Murske Sobote.

In kje bo potekala trasa južnega zbiralnika? Začel naj bi se na Čankarjevi ulici, nato pa po Tomšičevi, Žitni in ulici Ivana Regenta, nakar bi južni zbiralnik nadaljeval »svojo pot« približno 20 metrov ob tej ulici proti jugu in zatem ob poljski poti v dolžini okrog 150 metrov. Od tu dalje bi potekal diagonalno čez Bakovsko cesto, železniško progo in kmetijske površine do križišča Vegove ulice in Male Nove ulice, naposled pa bi se navezal na razbremenilni kanal, ki poteče čez Murin kompleks. Na južni zbiralnik bo priključenih okrog 60 hektarjev površin, poleg tega pa še 32 hektarjev, kolikor bo namenjenih za bodočo pozidavo. Načrtujejo servise zasebne stanovanjske gradnje ob Kroški ulici, obrtno-servisne cone med Tišinsko, razbremenilnim kanalom in Kroško ulico, območje med Mladinsko in Bakovsko ulico (Sobota—jug), kompleks ob vzhodni strani Bakovske ulice (avtobusni promet in PTT) in novo stanovanjsko zidavo, vzhodno od Male Nove ulice.

MILAN JERŠE

Zemlje ne dajo

Tudi v ljubotomski občini očitno ne želijo razprodajati zemlje. Zato hočejo imeti čim natančnejše informacije o denacionalizaciji. Občinski odbor Ljudske stranke je že opozoril na problem okrog 400 hektarjev neobdelanih kmetijskih površin Kmetijske zadruge Križevci. Zato se zavzemajo za enoletno najemniško pogodbo, ki bi omogočila načrtno obdelovanje zemljišč. Kot pravi v KZ Križevci, varstvo ozimnih žit ni vprašljivo, v zadnji pa ne bodo ovirali tudi procesa denacionalizacije. Vsekakor pa bi to zemljo morali obdelovati zainteresirani iz ljubotomerske občine in ne od drugod.

MJ

KOLUMNA

Štefan Smej

Črnogorska in slovenska ekološka republika

Korenine velikih dogodkov imajo na sebi vedno značajske poteze ljudstva in zgodovina se zvede na psihologijo. (Taine)

Pred meseci sem ob neki priložnosti, bilo je, preden nas je Nemčija kot prva priznala, in kak teden dni po tistem, ko se je Črna gora razglasila za prvo ekološko republiko na svetu, vprašal zunanega ministra Rupla, zakaj ne poskuša Slovenije v svetu prikazovati kot nekakšne ekskluzivne države. Recimo kot tiste, ki je svoje mlade nacionalne energije usmerila v urejanje ekoloških razmer. Zunanje ministrstvo, ki mu je bilo v tistem času namenjene zdaleč največ pozornosti, naj državljanom, ki jih pred svetom zastopajo, pove, kako pomembno in plodno bi bilo za pridobivanje priznanja, če bi se v državi začela splošna ekološka sanacija. To bi nam obenem v dobršni meri posnelo pridih separatizma in bi vsaj stvari dalo neko novo razsežnost.

Izhajal sem iz podmene, da bi bila takšna predstavitev za tujce videti verjetna. Nekako takole bi si lahko mislili: no, saj je čisto razumljivo, da so se ti ljudje tako vneto posvetili okolju — to je tako, kot z mladim gospodarjem, ki je »prišel na svoje« in potem v gospodarstvu z ljubeznijo vse pospravi in uredi. Torej jim je potrebno priznati državljansko zrelost in jih priznati. Očitno niso samo zgodovinski anahronizem in se ne gredo nacionalizma zaradi nacionalističnih težej, marveč bi radi iz svoje države nekaj naredili.

Ruplu se predlog ni zdel posrečen. Črna gora je to že storila, je rekel in iz barve odgovora je bilo očitno, da si kaj takega po njegovem lahko pripiše samo megalomanska država. Da je predlog skratka »črnogorski« in potemtakem smešen.

Sam pa še vedno premišlujem o ekološki državi Sloveniji. Še vedno menim, da »mlade nacionalne energije« nismo porabili oziroma je sploh nismo znali zajeti. V tistih dneh nismo imeli in ga še danes nimamo: modrega vodstva, ki bi vedelo, kako neponovljive so možnosti porajajoče se nacije.

V prvi vrsti so za to opustitev zgodovinske priložnosti torej krivi mečkavi, poniglavi in sploh nerodni politiki. Kakor pa je rekel Taine, se veliki dogodki napajajo iz značaja ljudstva. Črnogorci imajo tisti smisel za zgodovino, ki ga mi nimamo. Mi smo, kar smo. Malodušni in prestrašeni, potem pa spet sitni in drobnjarski. Ko smo ugotovili, da nas ob pridobivanju državne samostojnosti niti enkrat ni zaneslo na ulice demonstrirati svojo politično zavest, smo iz malodušnosti, drobnjarskega, prestrašenosti in sitnosti zgnatli tolažilno podobo o sebi ter rekli, da smo Slovenci pač trezen narod. Češ da mislimo na jutrišnji dan, da nas skrbi za lastno gospodarsko prihodnost tudi v »najbolj zgodovinskih trenutkih«.

Danes smo priznani brez mednarodnega ekološkega ugleda. Potemtakem smo čisto običajno žepna država. Res ekološkega ugleda nimajo tudi Črnogorci, ki so se okoličali za ekološki narod, toda med nami in njimi je vendarle mogoče videti neko razliko. Mi namreč po eni strani nimamo svoje državne zgodovine, Črnogorci pa jo imajo. Zato zanje neko zgodovinsko dejanje politične narave niti ni tako pomembno. V praktičnem smislu pa bi bilo nemara tudi zanje dobro, če bi sanirali okolje.

Po drugi strani pa je spet čisto po njihovem, če o stvarih samo pripovedujejo — zgodovinska dejanja koreninijo v značaju ljudi in oni so svoj značaj potrdili. Oni pripovedujejo in se hvalijo, to ustreza njihovi psihologiji. Mi pa bi morali ekološko republiko udejanjiti. To pa ustreza našemu stereotipu o vestnih in garaških Slovencih. Predvsem pa bi to ustrezalo življenjski okoliščini, da smo majhni in skupaj z drugimi nagneteni na srednjeevropskem prostoru, kjer se ekološka misel ni porodila po naključju.

Zato kljub vsemu razočaranju še vedno čakam na veliko slovensko manifestacijo zgodovine — in državotvornosti. KDAJ BOMO PO VSEJ DRŽAVI ZAČELI ČISTITI OKOLJE? KDAJ BOMO Z NABOJEM, KI NAM GA DAJE MLADA DRŽAVNOST, ZAČELI KORENITO IN V NACIONALISTIČNI EVFORIJI SANIRATI SVOJ ŽIVLJENJSKI PROSTOR?

Slovensko turistično društvo je pred kratkim nekaj izzivalo ekologe in zelene, ki da naj bi mu pomagali pri tej akciji. Več kot žalostno je, da se temu ni odzval nihče od »očetov naroda«. Noben uglednejši politik se ni priglasil k besedi. Očitno je pri nas ekologija še vedno samo politična tema. Morala pa bi biti življenjski stil. Velikega ekološkega dogodka doslej nismo znali uprizoriti, ker smo pač »psihološko« majhni. Toda vsaj nagon po samoohranitvi bi morali imeti!

OGLAŠUJTE V VESTNIKU

Obiščite
sejem ugodnega
nakupa -
pomlad 92

PROGRAM SEJMA
VSE ZA KMETIJSTVO
VSE ZA VRTNARSTVO
VSE ZA GRADITEV IN UREDITEV OKOLICE
prodajni sejem
gornja radgona
31.3.-4.4.1992
BLAGO ŠIROKE PORABE
ŽVILSKI IZDELKI
AVTOMOBILI

SOBOŠKI IZVRŠNIKI NE ODSTOPAJO OD ODLOKA

Kakšna bo usoda vrta spominov

Dr. Vaneč Šiftar, ki je lastnik vrta spominov vojnih grozot v Petanjcih, je na sekretariat za družbeno planiranje, družbenoekonomski razvoj in družbene dejavnosti naslovil pismo, v katerem sprašuje o nadaljnjem statusu tega vrta, zlasti pa njegovega varovanja in vzdrževanja. Omenjeni vrt je bil namreč zaščiten že leta 1968 z odlokom občinske skupščine Murska Sobota, ki je upošteval takratna določila zakona o varstvu kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti, kot spomenik. Ves čas je dr. Šiftar brezplačno sprejemal obiskovalce, turisti, uradne delegacije, nudil pa tudi pomoč študentom pri seminarjih, diplomskih in drugih nalogah. V zadnjem času opaža, da vetrovi in srojad povzročajo precej škode, pojavljajo pa se celo vandalizmi. Kot navaja, je doslej vrt sam varoval in vzdrževal, v ta namen pa ima ustanovljen lastni sklad pri KB Maribor (vžročna sredstva iz deželne in občinskega proračuna). Žal ta sklad že močno nivoja inflacija, obresti pa še ne zadostujejo potrebam, pri čemer dr. Šiftar zaradi starosti ni več sposoben vzdrževati vrta spominov vojnih grozot. Zato ga seveda zanima nadaljnja usoda tega vrta in interes občine za njegov nadaljnji obstoj.

Soboški izvršni svet meni, da ima vrt spominov vojnih grozot v Petanjcih javni pomen in zgodovinsko vrednost, zato ni potrebe po sprejetju omenjenega občinskega odloka. V njegovem 3. členu piše, da se »urejanje, gradnja objektov, komunalno opremljanje, spremembe in podobno, sme opraviti samo z dovoljenjem pristojnega organa in na predloženem soglasjem zavoda, pristojnega za varstvo naravnega parka«.

Ker gre v tem primeru za del funkcionalnega zemljišča lastnika, ki ga je v slobodnem izvršnem svetu, ne more občina prevzeti in podrediti objekta v občini. Take stroške je možno prenesti na lastnika, v tem primeru Tišino, ali pa na naslednika. Zato menijo soboški izvršniki ni potrebe po spremembi omenjenega odloka, saj bo park še naprej ostal zaščiten, kot je navedeno v odloku, predvideno občinske skupščine pa naj se z dr. Šiftarjem zmeni glede bodočega lastništva vrta spominov vojnih grozot v Petanjcih.

MILAN JERŠE

MESNA INDUSTRIJA

Menedžerjev ne koljejo

Državno poživilo našemu gospodarstvu

Koliko denarja so v lanskem letu dobila pomurska podjetja od ministrstva za delo kot sredstva za izvajanje aktivne politike zaposlovanja? (To so nepovratna sredstva, če bodo seveda podjetja izpolnila pogodbeno obveznost.)

Z ministrstva za delo smo dobili naslednji odgovor: da je ministrstvo za delo v lanskem in do 20. marca letos zagotovilo za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja 157 milijonov 418 tisoč 259 dolarjev.

Večino sredstev je zagotovilo za nadomestitev dela stroškov za ohranitev produktivnih delovnih mest, in sicer 130 milijonov 778 tisoč 860 dolarjev ali za 4046 delovnih mest.

Eden od ukrepov aktivne politike zaposlovanja je tudi sofinanciranje pospeševanja celotne zaposlitve delavcev, ki delajo v sezonskih dejavnostih (turizem, gradbeništvo, gostinstvo). Ministrstvo pa je v tem času v Pomurju sofinanciralo zaposlitev 309 delavcev v štirih podjetjih zaradi slabe turistične sezone (junjska vojna) v višini 12 milijonov 859 tisoč 329 dolarjev.

Ministrstvo je dalo denar tudi podjetjem, ki so izšla iz stečajnih podjetij, in sicer za 830 produktivnih delovnih mest. V ta namen so nakazali 33 milijonov 800 tisoč dolarjev.

Za zagotavljanje pravic delavcev, ki so tehnološki višek, so z ministrstva nakazali 13 milijonov 780 tisoč dolarjev.

Preostanek pa so namenili za dokup zavarovalne dobe ob upokojevanju delavcev in drugo.

Ob tem pa je še sedem podjetij dobilo za 1122 delavcev v enkratnem znesku denarno nadomestilo za primer brezposelnosti (kapitalizacija sredstev) v višini 90 milijonov 978 milijonov 973 dolarjev.

Prihodek pomurskih podjetij je torej bil (denarna nakazila z ministrstva so bila večinoma v lanskem letu) večji za 248 milijonov 297 tisoč 232 dolarja.

Denar, ki bi se nekje moral poznati

Kako oceniti dobljeni denar, je drobiž za pomursko gospo-

darstvo ali pa to sploh niso tako mala sredstva?

Popolnejši ali celovitejši odgovor bi seveda imeli, če bi videli, koliko denarja seje v istem obdobju steklo v ministrsko blagajno iz Pomurja ter koliko delež so dobile s tega naslova ostale slovenske pokrajine.

Kljub vsemu za pomursko gospodarstvo in za lansko leto to ni tako malo denarja, je vrednost dobljenega denarja ocenila pristojna oseba.

Vedeti je namreč treba tudi tole:

— da je bila lanskeletna izguba pomurskega gospodarstva 679 milijonov SLT (dobljene 248 milijonov predstavlja torej več kot 36 odstotkov lanskeletne izgube),

— da je lanskeletna akumulacija pomurskega gospodarstva bila 510 milijonov SLT (dobljene denar predstavlja skoraj polovico lanskeletne akumulacije podjetij) in

— da je pomursko gospodarstvo imelo lani za 38,8 milijard dolarjev prihodkov (prihodek z ministrstva je potemtakem predstavljal 0,64 odstotkov celotnega prihodka), obračunani izredni prihodki v pomurskem gospodarstvu pa so bili v višini 2,3 odstotka.

In kakšen je učinek nepovratnih sredstev? Kako dobro so vodilni podjetji naložili ta sredstva, koliko se bo povečala produkcija, saj vendar gre za denar za produktivna delovna mesta?

Zaenkrat velikih sprememb v gospodarstvu še ni zaznali, pravijo analitiki gospodarjenja v Pomurju. Ali se bo učinek sploh kdaj zaznal ali pa se moramo zadovoljiti z razlago, da dobljeni denar pomeni to, da kriza ni še globlja in da število nezaposlenih v Pomurju ni še večje?

MAJDA HORVAT

STEČAJI IN LIKVIDACIJE V POMURJU

20 stečajev v treh letih

Od leta 1989 pa do danes je bilo v Pomurju vloženih kar 28 prijav za uvedbo stečajnega postopka in 3 prijave za uvedbo likvidacije. Večino teh prijav je vložila podružnica SDK v Murski Soboti, in sicer 21, v šestih primerih so to bili stečajni dolžniki, le v enem primeru pa je pobuda prišla s strani izvršnega sveta občinske skupščine. Sicer pa so od skupnega števila 28 prijav upoštevali 20 kot zrele za stečajni postopek. Od tega je šlo za 18 podjetij v družbeni lastnini in za 2 zasebni podjetji. Zanimivo je, da so največ stečajnih postopkov uvedli v radgonski občini (8), sledi soboška s 6 primeri, lendavska s 4 in ljutomerska s 2 stečajema. Zaradi njih je ostalo brez zaposlitve 5162 delavcev, in sicer v soboški občini 1965, v lendavski 1601, v radgonski 1289 in v ljutomerski občini 307 delavcev.

Dostaj 3 likvidacije podjetij

Delavci, ki so ostali brez zaposlitve, prejemajo na osnovi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti denarno nadomestilo, ki v prvih treh mesecih znaša 70 odstotkov od povprečnega mesečnega osebnega dohodka, ki so ga prejeli pred prenehanjem delovnega razmerja, v naslednjih mesecih pa 60 odstotkov od prej omenjene osnove. Pomembno je, da denarno nadomestilo ne sme biti nižje od 80 odstotkov zavarovalnega osebnega dohodka. Vse do pred kratkim, ko se je zvišal zavarovalni osebni dohodek, je znašalo denarno nadomestilo 9.920 bruto SLT oziroma 6.400 neto SLT. Pri tem je čas trajanja pravice do denarnega nadomestila odvisen od delavčeve delovne dobe. Tako je delavcem v podjetjih, v katerih je bil leta 1989 uveden stečajni postopek, medtem že potekel dveletni rok za prejemanje denarnega nadomestila. Gre za 272 delavcev v podjetjih Sobotna v Murski Soboti in apaški Lini. Ti delavci, ki so se dobesedno znašli na ulici, lahko po izteku denarnega nadomestila uveljavljajo pravico do denarne pomoči, če njegovi dohodki skupaj z dohodki družinskih članov v povprečju ne presegajo 80 odstotkov zavarovalnega osebnega dohodka na osebo.

Prav tako ne gre prezreti, da smo se v Pomurju od leta 1989 dostaj ubadali tudi s tremi likvidacijami podjetij: od tega dveh zasebnih in enega družbenega. V vseh primerih so bili predlagatelji likvidacijskih postopkov sami dolžniki. Dve likvidaciji sta bili v soboški občini, in sicer je šlo za MIKOB Beltinci in ABC Pomurka GLG TOK Murska Sobotna s 12 zaposlenimi delavci, ena pa v radgonski občini, kjer so likvidirali TRING, podjetje za inženiring in trgovino Radenci. Tudi tem delavcem pripadajo enake pravice za primer brezposelnosti kot delavcem, podjetij v stečaju.

Prisotni številni problemi

V podjetjih, kjer je uveden stečajni postopek, pa se ubadajo tudi z drugimi problemi, kot so pomanjkanje dela, nelikvidnost, presežki delavcev in podobno. Z ugotavljanjem trajnih presežkov delavcev skušajo marsikje omiliti težaven položaj pomurskega gospodarstva, kar pa seveda ne more biti dolgoročno rešitev. Tako se zdaj dogaja, da tem delavcem v šestih mesecih od sklepa o trajnih presežkih preneha delovno razmerje. Za ta čas prejema delavec nadomestilo osebnega dohodka, ki znaša 80 odstotkov zavarovalnega osebnega dohodka. Delavec lahko dvigne nadomestilo v enkratnem znesku in mu delovno razmerje preneha takoj. Poleg tega pa delavcu ob prenehanju delovnega razmerja zaradi trajnih presežkov pripada odpravnina v višini najmanj polovice njegovega povprečnega mesečnega osebnega dohodka v zadnjih treh mesecih za vsako leto dela v organizaciji, če je bil v njej zaposlen najmanj dve leti.

MILAN JERŠE

HIPOTEKA PRETEKLOSTI IN SEDAJNOSTI

Priznati je potrebno, da je Mesna industrija v zadnjem letu doživela nekaj sprememb in šokov, ki nimajo ekonomske logike in vzorca in ki se jim v tem času ni bilo moč prilagoditi, najsi bi podjetje imelo še tako visoko prilagoditveno sposobnost. Omenimo le nekatere — razpad jugotrga, sankcije EGS in ZDA, konec uvoza surovin iz bivših republik Jugoslavije in vzhodnoevropskih držav. Drži tudi, da so bile proizvodne zmogljivosti ob gradnji nove tovarne prevelike. Kljub vsemu se ni moč izogniti dejstvu, kar biva vodstvo poskušalo, da se nekaterim šokom ob pametnem načrtovanju ne bi dalo izogniti. Gledano skozi ekonomsko logiko ali če hočete tržno logiko, je res, da je bila Srbija močan kupec Pomurkega mesa. Toda v tem trenutku nihče ne prizna, da je bil ta trg fiktiven, saj je Pomurko prisilil, da je skozi sredstva za nerazvite akumulacije ponovno vračala v pitilnišča, ki jih je gradila v Srbiji. Tu se ne bom spuščal v podrobnejšo analizo absolutne, še posebej pa diferencialne rente, ki jo je bilo potrebno plačati, da o alokaciji surovin in transportnih stroškov ne govorim. Bivši menedžment sicer trdi, da je vlagal v živinorejo v domači regiji. Toda v ponazoritev naj navedem, da je ravno zaradi »visoke« diferencialne rente velik del vzhodnega Goriškega ne bom rekel neobdelan, ampak demografsko ogrožen. Morda mi bo spet vržen očitek, da se je kljub temu vlagalo. Delno tudi to drži, kajti bilo je nekaj in jih je morda še kaj kmetov, ki so šli v vertikalno povezavo z Mesno industrijo pri izvoznem pitanju. In nenazadnje se še spominjam izjave direktorja nakupa

pred šestimi leti, ko je izjavil, da ima Mesna industrija cenovno mejo v Čakovcu, kar pomeni boljše plačilo nižje od Čakovca, medtem ko je pomurski kmet dosegal zmeraj nižjo odkupno ceno. In še podatek, ki negira vlaganje v vzrejo v martjanskem TZO-ju Panonke: stalež telet se je v lanskem in predlanskem letu zmanjšal za več kot polovico. In to ravno v času, ko so cveteli posli z uvoženim mesom iz Poljske, Romunije in Madžarske. Tako da je pač potrebno vzeti tudi nekaj tega v zakup.

GORENJSKI KMEČKI LOBI

Da v novi slovenski agrarni politiki nekaj ne »štima«, je res, še posebej zato ne, ker se agrarna politika oblikuje grobo rečeno brez poznavanja agrarne ekonomije in po diktatu moči znotraj kmečke stranke. V mislih imam seveda novo rajonizacijo, ko naj bi Pomurje postalo prašičji rezervat in žitnica. No, žitnica je bila tudi v času socializma. Res je tudi, da se ob tem zanemarija reprodukcijski cikel in ekološki vidik kmetovanja, toda to je že druga zgodba.

Če se dotaknem domače scene, se ta vidi v vlogi bodočih lastnikov v luči novega združnega zakona, seveda pa se ob tem ne zaveda, da lastništvo pomeni tudi odgovornost v dobrem in slabem poslovanju. Ob tem pa je moč seveda tudi ideološki naboj in skozi tega se preigravajo takšni in drugačni scenariji bivše in sedanje vodilne garniture.

Bivši menedžment bi se ob vsem tem moral zavedati, da bosta kmetijsko ministrstvo ali vlada ob vsem slabem, kar pri naša za sabo sedanja agrarna politika, verjetno storila kaj pozitivnega za zaščito domače pridelave in prireje. Ravno v sedanjih ukrepih prepovedi

uvoza in pripravi zaščitne zakonodaje se kaže kratkoročnost poslovne politike menedžmenta z vlaganji v srbsko surovinsko osnovo, ki so jim jo Srbi povrh vsega še ukradli.

MESARSKI NOŽ JE OSTER

Spominjam se, da se je zdaj že bivši direktor Mesne industrije Dragan Salavec, ki je tudi užival popolno podporo med delavci, zaklinjal na vodilno ekipo, ki ga je obkrožala. Ne bom se spuščal v analizo razlogov za to početje, toda očitno je, in to je pokazal tudi čas, da je tu storil napako. Tega ne trdim samo zaradi tega, ker bi se mi to zdelo pametno, ampak na osnovi podobne izkušnje v enem od primorskih podjetij v moji bivši službi, kjer so danes posledice tovrstnih rivalstev in vztrajanja pri negativni selekciji na vodilni ravni katastrofalne.

Nedvomno drži trditev, da so v Mesni industriji tehnološki presežki delovne sile, strinjati se je moč tudi s številom delavcev. Vendar se ni moč strinjati že zaradi zgoraj navedenega, da ni bilo napak v vodenju podjetja. Ena od temeljnih je nekooperativnost vodilnih z delavci ali sindikatom. Kot se je pokazalo, se je program za zaposlovanje presežkov našel šele, ko je ekipi gorelo pod nogami. Sicer pa, če sem malo trivialen in naj navedem nekatere cvetke, ki so vzbujale upravičeni revolt do vodstvene ekipe med delavci: npr. kazanje jezika za delavcem v priroči drugega delavca, poškodba roke vratarju, ko si je eden od vodilnih sposodil čreva iz črvarne, kot tudi vožnje s službenimi avtomobili v zasebne namene, — »na dvorišče prišel eden, z dvorišča sta šla dva« in še bi lahko našteval, kar sem izvedel iz zanesljivih virov. Ob tej nekooperativnosti je potrebno izpostaviti neustrezen organizacijski model, ki se je v izredno kratkem času do dokončne podobe profitnih centrov in kapitalističnih vložkov v zunanja podjetja pogosto menjaval. Prepričan sem, da Mesna industrija glede na svojo tehnološko in proizvodno zaokroženost ne prenese organizacijske razbitosti, ki pod novim imenom profitnih centrov spominja na nekdanje tozde iz časov socializma. Kajti tak način organizacije deluje

disfunkcionalno na učinkovitost podjetja iz preprostega razloga, ker bodo te enote iskale poti ločitve od sistema na eni strani, na drugi pa bodo poskušale čim večje stroške svojega preživetja prevladati na druge. Skratka, v Mesni industriji smo imeli in še imamo (zdaj še bolj), kot pravi ameriški ekonomist Lester Thurow, menedžment kratkega časovnega horizonta. Kot pravi kratke časovni horizont, za ameriški menedžerje ni značilen zaradi neumenosti ali nestrpnosti, ampak zato, ker so ustvarili okolje, v katerem je za posameznika racionalno samo to, kar mu prinese kratke časovni horizont, kajti profitni centri, nagrajevanje in promocija temeljijo na kratkih časovnih horizontih. Rezultat pa je, da posameznik racionalno odgovarja na individualno spodbudo, celota vseh teh posameznikov pa je socialna neumnost.

pa je socialna neumnost.

CINCANJE UPNIKOV

Če ostanem še za hip prigori tezi, potem lahko zapisem, da so v Mesni industriji prišli do socialne neumnosti. Razlogi za to je sedanji razpad in za na vodstveni ravni, kjer so izkoristili svojih pet minut ki prej iz takšnih ali drugačnih razlogov niso postali menedžerji. V tem trenutku imam pa malo informacij, da bi zapisal kaj več. Toda ena od teh socialnih neumnosti so rokopotezne obljube kmetom in iriganje političantskih igel zakulisji, ki sem jih že opazil.

Ob vsem tem je najbolj strofalno to, da so tej neumnosti nasledili tudi upniki, ki kaj malo briga preživetje podjetja. Hkrati je pri njih opaziti tudi pomanjkanje mikroskopskega znanja, sicer ne bi prišli na te socialne neumnosti in koketirali s politiko (svetom) pri iskanju rešitev, ampak bi radikalno zarezali, kjer je to najbolj potrebno pri vodenju. Dejstvo namreč in to praksa iz razvitega sveta potrjuje, da se vse za ne konča pri vodenju in v primerih na Zahodu najmanj intervenirajo z usposobljenimi neobremenjenimi ekipami zunaj.

In če se bo Mesna industrija sesula, se bo zaradi »vsega« upnikov.

J. VOŠEK

SOBOŠKI IZVRŠNI SVET PODPRILAČRTE PODJETJA KOMUNALA — UREJANJE ZEMLJIŠČ PREPUŠČENO PODJETNIKOM

Najpomembnejša komunalna dejavnost bo zavarovati vodne vire pred onesnaženjem, zato se morajo natančno opredeliti varnostni pasovi. Pri tem je treba resneje razmišljati tudi o prekomerni količini nitrata v vodi na posameznih območjih soboške občine, pri čemer je treba še bolj pritegniti ustrezne republiške institucije. Da bi zagotovili zadostne količine zdrave pitne vode, pa je nujno čim prej zgraditi vodnjak v Krogu in še letos opraviti poskusna črpanja na novi lokaciji v Ivancih oziroma Raščici, kjer so ob gramoznici bogati vodni viri. Tudi na območju Dokležovja in Ižakovca, vendar daleč od prašičjih farm, naj bi raziskali vodna zanjeta.

To so poudarili na seji izvršnega sveta v Murski Soboti, kjer so ugodno ocenili dosedanje poslovanje podjetja Komunala in nje-

Čimprej do novih vodnih virov

gove načrte za letos. Poleg omenjenega bodo posebno pozornost namenili tudi gradnji vodnega zbiralnika v Bogojini, cevovoda v Čemelavcih in vodohrana v Gornjih Črnčih (prej pa še vodovoda do Cankove), zaščiti neposredne okolice črpalnice v Krogu pred poplavi, dokončanju gradnje črpalnice v Črnčih mejah ter nabavi opreme in vnašanju katastra v računalnik. Pri kanalizaciji je v ospredju soboška čistilna naprava, ki sicer dobro deluje, pripravljen pa je projekt za postavitev nove ob sootočju Martjanskega potoka in Lendave.

Kot so omenili v razpravi, je za vzdrževanje mestnih ulic in zelenic vedno manj denarja, čeprav so potrebe vedno večje. Marsikaj bo zato odvisno od sprejetja nove ustave, kjer bo natančneje opredeljen status mesta.

Potem ko so lani na mestno kopališče priključili termalno vodo, si letos obetajo razširitev gostinske ponudbe (konkretni dogovori s hotelom Diana), organiziranje raznih prireditev, obnovili pa naj bi tudi olimpijski bazen, v kar bo treba vložiti 4 tisoč dolarjev, in zgradili več objektov za dodatne aktivnosti obiskovalcev soboškega kopališča. Tako naj bi do konca maja postavili vodni tobogan, pozneje pa še igrišča za košarko, badminton, tenis in balinisti. V prihodnje bo podjetje Komunala skušalo še bolj izkoristiti učinke termalne energije, saj je je doslej že prevelik odtok v Lendavo, veliko pa si obetajo tudi od posodobitve upravljanja in nadzora kotlovnice ter od programa plinifikacije, kjer so že stekli dogovori s projektanti. Načrtujejo tudi širitev mestnega pokopališča. Za vsa navedena dela pa

bodo na novo zaposlili le triženirje, in sicer elektro, kmetijski in strojne stroke.

Mnogo manj roznate so bile tje glede sklada stavbnih ljišč, ki zaradi politične spodarskih razmer ni uresničiti vsega zadanega, se jim je izjalovila oddaja ljišč za gradnjo poslovnih vanjskega objekta na Lendavi — sever, prodaja parcel v cih in drugje, s čimer se neizkoriščenih čez 20 milijonov SLT, kar bodo skušali nadgraditi letos. V prvi vrsti gre za ditev obrtne cone in Soboti, v ulice v Murski Soboti, kot družbena institucija, pa nadzor nad stavbnimi deli pa si bo prizadeval čim bolj števati podjetniški interes, med drugim rečeno na seji soboški občini. MILAN

M. SOBOTA

V občini Murska Sobotna niso zadovoljni z lanskimi gospodarskimi dosežki. Proizvodnja je upadla zlasti v industrijskih podjetjih, za dobro četrtino pa se je zmanjšal uvoz, pri čemer je v primerjavi z letom poprej v precejšnji meri upadel uvoz blaga za široko porabo, medtem ko se je uvoz reprodukcijskega materiala povečal. Še sreča, da se je v enakem obdobju izvoz povečal za skoraj 15 odstotkov, predvsem na račun soboške Mure, ki je lani prodala na tujem za 73,8 milijona ameriških dolarjev blaga, storitev in tehnologije, kar je pomenilo 21-odstotno rast. Pretežni del Murinega izvoza odpade na proizvodno kooperacijo, nadalje na klasični izvoz ter na izvoz znanja in tehnologije.

Padeč industrijske proizvodnje za 8,3 odstotka

Več podjetij se zdaj poskuša rešiti pred stečajem. V primerjavi z letom 1991 se žal tudi na začetku letošnjega leta likvidnostni položaj soboškega gospodarstva ni bistveno izboljšal. Ugotavljajo namreč, da je vse več pravnih

oseb z blokiranim žiroračunom. Potemtakem bi lahko rekli, da so lanskeletni rezultati soboškega gospodarstva skrb vzbujajoči, saj se je industrijska proizvodnja zmanjšala za 8,3 odstotka. Tudi z dosežki v kmetijstvu se ne morejo pohvaliti, saj imajo denimo, v Mesni industriji Murska Sobotna,

Agromerkerju in Kmetijskem gospodarstvu Rakičan večje zaloge, znatno pa so se povečale tudi terjatve do kupcev. Poleg tega se je izguba v letu 1991 povzpela na 115 milijonov dolarjev, pri čemer imajo večje zneske primanjkljaja v Pan-agri (41 milijonov dolarjev) in Panalpu (21 milijonov dolarjev). Večjo akumulacijo so dosegli le v Muri (114 milijonov SLT), Vigrosu (39 milijonov SLT) in Mlinopeku (26 milijonov SLT). Če upoštevamo še 115-odstotno rast življenjskih stroškov, so se realni osebni dohodki na delavca zmanjšali za 7,7 odstotka. Po podatkih za leto 1991 so znašali bruto osebni dohodki na delavca v soboški občini skoraj 17.300,00 dolarjev.

Skrb vzbujajoča nelikvidnost

Vsi ti podatki kažejo, da soboško gospodarstvo ni brez resnih težavah. Lani je bila problematika je tudi vse večja, medtem ko je nenehno prisotna blokada žiroračunov in podjetij. Tako je poslovno leto sklenilo z izgubo 34 podjetij, od česar 11 v Murski Soboti in 23 v okolici. Vse kaže, da bo letošnja proizvodnja še nekaj časa na ravni lanske, vzhodno s tem pa se bo v letu 1990, ko je bilo v podjetjih z izgubo zaposlenih 12.100, jih je lani bilo 12.100. Gre namreč za blizu 4 milijone vseh zaposlenih v soboški občini. MILAN

Uprava in sindikat

Nedavni opozorilni stavki svobodnih sindikatov so se pridružili tudi člani sindikata uprave občine Murska Sobota. O tem in drugih aktualnih vprašanjih smo se pogovarjali s predsednikom osnovne organizacije sindikata soboških upravnih delavcev DUŠANOM GROFOM.

»Na članskem sestanku smo popolnoma podprli zahteve Zveze svobodnih sindikatov Slovenije do republiške vlade. Menimo, da je opozorilna stavka izvenela zelo pozitivno, saj je dosegla svoj namen. Pri tej oceni pa smo bili tudi samokritični, ker je treba iz stavke potegniti tudi nekatere izkušnje, saj se je pokazalo, da še vedno nismo dovolj organizacijsko sposobni za pripravo tako velikega shoda zaposlenih delavcev. Kritično ost pa smo naslovili tudi na druge sindikate, zlasti Neodvisnost, kajti med različnimi sindikati mora biti enotno sodelovanje, kot je to v zahodni Evropi, če želimo imeti močno sindikalno gibanje. Priporočam imamo tudi na območni sindikat, kajti to, da je bila popolna blokada cest le v Lendavi in delno v Murski Soboti, drugje pa ne, je nedopustno,« pravi Dušan Grof.

Osnovna organizacija sindikata uprave občine Murska Sobota šteje okrog 210 članov, vanjo pa so vključene tudi inšpekcijske službe pomurskih občin. Zanimivo je, da je v svobodne sindikate vključenih kar 95 odstotkov vseh zaposlenih upravnih delavcev. Ti se lahko v minulem obdobju pohvalijo z vrsto akcij, najpomembnejša v zadnjem času pa je gotovo ta, da so s soboško vlado uspeli podpisati pogodbo o delu sindikata v upravnih organih, kar je pred njimi uspelo lendavskim upravnim delavcem. Dosegli so, da bodo zaposleni v državnih organih uvrščeni v tarifni razred s koeficientom 10 (prej 0,8), kar bo omogoči-

lo, da njihovi delavci ne bodo več dobivali plač, ki so bile doslej večkrat na meji zajamčenih osebnih dohodkov. V skladu s sklepom Ustavnega sodišča Republike Slovenije pa naj bi jim poračunali plače za lanski maj, ker je bil, kot so ugotovili, izplačan prenizek znesek. S pomočjo republiškega odbora sindikata državnih in družbenih organov pa so dosegli prehod na 40-urni delovni teden, kar je v soboških upravnih organih že od začetka letošnjega marca. S pogodbo o sindikalnem delu, ki je bila končno podpisana 18. marca, pa bodo poslej lažje uveljavljali delavske pravice, zlasti tiste, ki izhajajo iz določil splošne kolektivne pogodbe za negospodarstvo. Spričo podatka, da so doslej omenjene pogodbe s izvršnimi sveti podpisali le v sedmih slovenskih občinah, so soboški sindikalni delavci upravnih organov zelo zadovoljni z doseženim.

In kakšne načrte imajo za prihodnje delo? »Poseben poudarek bomo dajali še naprej socialni in pravni zaščiti naših delavcev, ki izhajajo iz kolektivne pogodbe za negospodarstvo in iz pogodbe o delu sindikata, podpisane s izvršnim svetom. Naše plače so v skladu z zakonskimi določili, ki se ne kršijo, saj nam osnovo določa izvršni svet. Menimo, da je bil republiški odbor državnih in državnih organov dokaj uspešen v pogajanjih z vlado. Sicer pa smo se s soboškimi izvršnim svetom dogovorili, da bo pri izdaji soglasij o sistematizaciji delovnih mest upravnih delavcev in njihovem delovnem času upošteval stališča našega sindikata. To je zelo pomembno, ker kolektivna pogodba za negospodarstvo ne opredeljuje vseh zadev,« nam je ob koncu pogovora povedal Dušan Grof.

MILAN JERŠE

Nitrati v pitni vodi — posledica kmetijske dejavnosti!?

V zadnjih letih smo vse pogostejše obveščeni o prekomerni vsebnosti nitratov v pitni vodi, kar potrjujejo tudi uradne laboratorijske analize za nekatera vodna zajetja v Pomurju.

Voda je onesnažena z najpomembnejšim biogenim elementom dušikom in to nas opozarja, da je naravno ravnovesje porušeno, krogotok kroženja hranil ni sklenjen, naravna veriga je pretrgana — v naravno okolje je neodgovorno stopil človek. Naravi neprijazno ravnanje in rušenje naravnih procesov slej ko prej pripelje do nezaželenih posledic. Veliko je dejavnikov, ki kvarno vplivajo na okolje in rušijo naravno ravnovesje in onesnažujejo za življenje vseh živih bitij pomembne in nenadomestljive dobrine, kot so zemlja, zrak in voda. Naravi prijazno ravnanje zahteva od nas dobro poznavanje naravnih zakonitosti.

V tem prispevku se želimo omejiti na možnosti in načine onesnaženja tal in talne vode z nitrati (t. j. mobilna, mineralna, ionska oblika dušika). V časopisih večkrat objavljene trditve, da je prekomerna vsebnost nitratov v talni (pitni) vodi posledica prekomerne uporabe mineralnih gnojil in gnojekve na kmetijskih zemljiščih, so zaenkrat še neutemeljene, neargumentirane in nedokazane. Raziskavo o vzrokih kontaminacije pitne vode z nitrati na vodnih zajetjih v Pomurju niso bile niti naročene, kaj šele opravljene; vse dosedanje trditve so le domnevne.

V kmetijski pridelavi se dušik res množično uporablja, ker je osnovno in glavno hranilo za rastline in žive organizme v tleh. Poleg kisika, ogljika in vodika je dušik za življenje nujno potreben element. Kjer ni dušika, ni življenja. V naravi dušik kroži, iz tal ga črpajo rastline in koristijo drugi organizmi, ki ga vgrajujejo v svojo bio maso, pri razkroju biomase se organsko vezan dušik pretvori v mineralno obliko (nitrati, amonij), katerega rastline in mikroorganizmi v tleh lahko ponovno vgradijo v svojo bio maso. V nedotaknjenih tleh (gozd) je krog dušika popolnoma sklenjen, z razkrojem bio mase mikroorganizmi pretvorijo organsko vezan dušik v mineralnega, ki služi kot hrana za rastline. Proste — mobilne oblike dušika v nedotaknjenih tleh se ne akumulirajo, ker se mineraliziran dušik takoj porabi za gradnjo nove bio mase. Na obdelovanih tleh je slika nekoliko drugačna, tu zasledimo 1—2 % dušika v mineralni obliki kot nitrati ali amonijski ion. Tudi v obdelovanih tleh je dušik pretežno organsko vezan (98—99 %), se nahaja v bio masi v obliki beljakovin in aminosladkorjev. Mineralna oblika dušika v tleh nastane z razkrojem bio mase (organske snovi). Poljsčine in trave odnesejo s pridelki letno iz tal v povprečju 250 do 300 kg čistega dušika. S pravilom pridelkov iz njive odnašamo iz tal (zemlje) tudi hranila, največ dušika, fosforja, kalija, kalcija ter drugih makro in mikro elementov, ki jih je rastlina dobila iz tal in s tem je kroženje hranil v tleh pretrgano. Zemlja se siromaši, odvzeta hranila iz tal se kopičijo na drugem mestu. To so: kanalizacija, grednice, gnojšče, gnojnične jame in odpadne vode živilsko-predelovalne industrije. Zato morajo kmetijski vračati odvzeta hranila tlem v obliki mineralnih gnojil (mlete kamenine in dušik vezan

iz zraka). Delno se hranila lahko vračajo tudi preko reje živali, ki porabijo le cca. 20 % hranil iz krme, ostalo se izloči iz organizma in se preko gnoja gnojekve in gnojnice vrača na njive. Hrana rastlinskega in živalskega izvora (oboja) je bogata na beljakovinah in vsebuje dušik) se prideluje za prehrano ljudi, ki prav tako izkoristijo le nekaj odstotka hranil iz hrane, ostalo se izgublja v kanalizaciji skupaj z drugimi za tla in vodo večkrat strupenimi snovmi. Tu je kroženje hranil in s tem tudi dušika popolnoma pretrgano. Tu so tudi presežki dušika in drugih hranil, ki se predvsem v zadnjih desetletjih intenzivno črpajo iz obdelovalnih površin.

SAMOOČIŠČENJE TAL

Presežki hranil se lahko pojavijo tudi pri intenzivni farmski reji živali (perutnine, prašičev), če le-ta temelji na dokupljeni krmi in nima dovolj lastnih obdelovalnih površin, na katerih bi bila možna racionalna in okolju varna raba gnojekve oz. preko živali neizkoriščenih hranil.

Tla imajo veliko samoočiščevalno in »puferno« sposobnost, po svoji naravi niso »polutant« v okolju. Na drobne delce, ki jih imenujemo koloidi tal, se vežejo hranila, ki se sprostajo v tleh ali so bila tlem dodana. Večina elementov (makro in mikro hranil) je v ionski obliki (v taki obliki jih rastline sprejemajo) vezana na koloidne tal in se ne izpirajo v večje globine. Ena redkih izjem je ravno dušik oz. njegov nitrati ion. Nitrat se zaradi negativnega naboja slabo veže na talni kompleks, zato je podvržen izpiranju v nižje plasti tal in v talno vodo, v sušnih pogojih pa se s kapilarnim tokom vode spet dviga na površino tal. Nitrati ion, ki pride v tla z dodajanjem mineralnega dušika ali organskih snovi, ne ostane dolgo v ionski obliki, ker ga mikroorganizmi in rastline že v nekaj dneh vgradijo v svojo bio maso. Če v tleh ni mikrobiološke aktivnosti in rastlinskih korenin (goja tla brez rastlinskega pokrova), izpere 100 mm padavin nitrati v povprečju (odvisno od tipa tal) 50 cm globoko.

Se večjo nevarnost onesnaženja talne vode z nitrati pa predstavlja direktno spuščanje odpadnih vod, ki vsebujejo dušične spojine (komunalne in industrijske odplake) v podtalje, kajti v globljih plasteh tal ni mikroorganizmov in rastlinskih korenin, ki bi ta dušik koristno uporabile. Krog dušika je pretrgan in nitrati v pitni vodi naraščajo.

Onesnaženje vode z nitrati je v

Evropi zaskrbljujoče. Znanstveno-raziskovalno delo je v veliki meri usmerjeno na reševanje problema čiščenja dušika v odpadnih vodah in proučevanju dušikovega kroga v okolju. Večina zahodnoevropskih držav ima izdelan koncept zaščite tal in vode. V Nemčiji je dovoljena vsebnost nitratov v pitni vodi 50 mgNO₃/l (v Sloveniji 10 mgNO₃/l), medtem ko se znotraj EGS dogovarjajo, da znižajo predpisano raven na dovoljenih 15 mg/l. Zaradi preprečevanja onesnaženosti so posebni varstveni ukrepi predpisani na vodovarstvenih pasovih okrog zajetij pitne vode, kjer so prepovedani vsi posegi v naravno okolje. Omejeno je tudi (proti škodlini) intenzivno kmetovanje. Na zemljiščih pa se opravlja redna kontrola (analiza tal) in spremlja predvsem gibanje dušika. V Sloveniji zaenkrat še nimamo izdelanega koncepta varstva tal in vode, tudi omejitve rabe tal na zajetjih pitne vode niso predpisane.

RACIONALNA RABA GNOJIL V POMURJU

Kmetijska stroka v Pomurju je prva v Sloveniji pristopila k racionalni rabi dušičnih mineralnih in organskih gnojil z namenom, da se z gnojenjem na podlagi dejanskih potreb optimalizira vlaganje v kmetijsko pridelavo. Zavedamo se, da smotno gnojenje z dušikom na splošno vodi do zmanjšanja zaloga nitratov v tleh, do zmanjšanja izpiranja in je skladno z zahtevami, ki jih postavlja ekonomika pri dobrem kmetovanju. Na kmetijskih zemljiščih smo začeli delati bilanco dušika, ki temelji na meritvah dušika v gnojekvi, v tleh in rastlinskem soku. Meritve na terenu izvajajo kmetijski svetovalci, ki izdelajo priporočila za gnojenje poljščin na podlagi dejanskih potreb. Analize tal na vsebnost prostega dušika, katere izvajamo v zadnjih dveh letih, kažejo, da obdelovalna zemlja v Pomurju nima prekomernih zaloga dušika, v vseh primerih je bilo potrebno posevkom dodajati (vsaj enkrat med vegetacijo) mineralni dušik, kar potrjujejo tudi rezultati gnojilnih mikro poskusov, ki potekajo vzporedno.

Pred začetkom vegetacije smo tudi letos opravili nekaj meritev vsebnosti nitratov v tleh na apasškem polju, tudi na obdelovalnih površinah kmetijskega kombinata Črnci. Analiza tal do globine 90 cm je pokazala, da so zaloge nitratov v tleh skromne, oz. nezadostne za normalno rast in razvoj poljščin do konca vegetacije. Krog dušika na teh poljih (kakor na večini naših polj) je pretrgan, s pridelki se odnašajo hranila iz zemlje. Kje se kopičijo, tega nismo raziskovali, vemo le to, da jih to sezono v zemlji za potrebe poljščin ni dovolj.

Kmetijsko svetovalna služba
Zita FLISAR NOVAK,
dipl. inz. agr.

Pomurska podjetja so prisiljena prevažati blago po cestah

Prevoz po železnicah je predrag, če so količine blaga majhne in razdalja do naročnika kratka — to je enotno mnenje predstavnikov nekaterih pomurskih podjetij, ki smo jih povprašali, kako prevažajo svoje izdelke in zakaj ne uporabljajo železnice.

RADGONSKE GORICE (Angela Carni — odprema in prevzem vina, Janez Rous — komerciala): »Večino pijače vozimo po cestah; v ta namen imamo dva svoja tovornjaka ali pa najamemo najugodnejšega ponudnika. Prejšnja leta smo zaradi oddaljenosti pošiljali z železnico le manjše količine (100 kartonov) na Hrvaško in v Bosno in Hercegovino. Najpomembnejši vzrok, da se odločamo pogostejše za železniški prevoz, je povratna embalaža. Z enim tovornjakom peljejo pijačo osim ali devetim strankam in hkrati od njih poberejo tudi prazno embalažo. Če je ne bi pobirali, bi morali po enem tednu ustaviti polnjenje. Poleg tega je pri prevozu z železnico vse preveč loma in kraj! Mogoče bi lahko po železnici pošiljali večje količine šampanjca, kjer se steklenice ne vračajo — na primer te pošiljke kombiniramo z Radensko, tako kot 30 kartonov za Koper. Je ideja, da bi bile tudi steklenice za vino le za enkratno uporabo, še posebej, če je pot predolga in če je pranje teh steklenic predrago. Mislim pa, da pri vinarjih še dolgo ne bo drugačnega prevoza, ker pošiljamo naenkrat več različnih vrst pijače in različnim strankam.«

AR (Avtoradgona, Miran Dokl — zunanja trgovina): »Kupci zabojnikov AR-a se sami odločijo za vrsto prevoza; naloga izdelovalcev je le, da zabojnike naložijo na tovornjak ali na železniške vagonne. Sicer pa je poslala Avtoradgona v letu 1991 po železnici kar veliko zabojnikov (januarja 55, februarja 139, marca 159, aprila 119, maja 113, junija 96, julija 104, avgusta 136, septembra 117,

oktobra 110, novembra 133 in decembra 136). Zabojnike so z železnico odpeljali do Ljutomerja in naprej do Pragerskega, tam pa so jih usmerili proti Mariboru ali Ljubljani, odvisno od tega, če so potovali naprej preko mejnega prehoda Šentilj ali Jesenic.

MLINOPEK Murska Sobota (Jože Vigić, sekretar): Mlinopek uporablja železniške prevoze le poleti, ko odpošilja presežek pridelkov. Večina »surovine« zraste na pomurskih njivah, zato jim ni potrebno voziti zrnja iz drugih krajev. Presežek pšenice v večjih količinah pošiljajo v Celje, Ljubljano in Ajdovščino. V glavnem oskrbujejo domače pomurske trgovine in pekarnice, dva tovornjaka pa pet ton moke tedensko odpeljeta še v Ljubljano dvema zasebnim pekarnam. »Upoštevat moramo ceno, zaenkrat je cenejši prevoz s tovornjaki, toda če bi upoštevale vse količine in posledice, bo v prihodnje cenejši prevoz po železnici.«

POLNILNICA TRI SRCA (Mira Slavič, vodja prodajne službe): Radenska je v preteklosti oskrbovala jugoslovanski trg z mineralno vodo in brezalkoholnimi pijačami v glavnem s pomočjo železniških prevozov. Še pred letom so vozili z železnico pijačo v Pulo, Kardeljevo (Ploče), Zadar in Beograd, vendar je ta prevoz

CENIK PREVOZA VINA S 7 TONSKIM TOVORNJAKOM		
v kilometrih		
od Gornje Radgone do:		
	cena prevoza SLT	
MARIBOR	50	4.610,00
KOPER	300	13.820,00
PTUJ	50	4.608,00
BLED	230	10.752,00
SEŽANA	280	12.288,00
KOČEVJE	250	11.213,00
ZAGORJE	160	7.987,00
M. SOBOTA	18	4.300,00

zaradi uničenih železniških tirov ali drugih ovir več kot pol leta onemogočen. Dokler je bila cena ugodnejša, so se vedno raje odločali za železniški prevoz, saj so imeli posebne vagonne, pri katerih se lahko odpre cela stranica, zaradi lažjega natovarjanja v Boračevi in iztovarjanja v Kardeljevem pa so kupili tudi dva posebna viličarja. V Boračevi imajo sredi tovarniškega dvorišča tudi dva železniška tira, tako da so lahko naložili pijačo na vagonne kar s polnilne linije. Tudi Slavičeva opozarja, da bi morali biti železničarji pri prelaganju blaga bolj previdni in zmanjšati lom.

FERSPEJ ZG LJUBLJANA (Anton Sadler, Špedicija za mednarodni in notranji promet Gornja Radgona): Špedicija v okviru ZG-a skrbi med drugim za tekoči prevoz blaga preko železnice. Celotni tovarni promet poteka sedaj preko Madžarske in

CENA PREVOZA ZABOJNIKA (KONTEJNERJA) OD MARIBORA DO KOPRA	
Prevoz po železnici:	14.833,00
	895,00
cena	15.728,00
Prevoz po cesti:	21.271,00
	500,00
	300,00
	300,00
cena	22.371,00

(P.S.: Izračun so pripravili v Kontejnerskih terminalih ŽG Ljubljana)

Hrvaške (Kotoriba—Središče—Ormož—Ljutomer—Gornja Radgona ali Murska Sobota). Ko pride blago čez mejo, ga najprej carinijo; nato ga naročniki prevzamejo in odpeljejo s tovornjaki ali pa ga pošljejo naprej proti Koprju. Letos so sprejeli že 100 vagonov uvoženega blaga, in sicer je prispelo v Gornjo Radgono 10, v Lendavo 30 in v Mursko Soboto 70 vagonov. Minuli teden so sprejeli 17 vagonov umetnega gnojila (izvoznik ZORKA Subotica), v kratkem pa bo s pomočjo ABC Pomurke Trgovine prispelo iz Madžarske še 900 ton gnojila kan.

Bernarda B. Peček

ZA PREMIK MALEGA GOSPODARSTVA

Svetovalno mesto prevzema INPO

V Ljutomeru so se naposled odločili za oblikovanje svetovalnega mesta za splošno svetovanje, katerega cilj je pospešiti razvoj malega gospodarstva v občini. Po sklepu izvršnega sveta je posebna delovna skupina pregledala pogodbo in ponudbo podjetja INPO. Menili so, da je zaradi vzpostavitve mreže malega gospodarstva v letu 1991 smiselno nadaljevati s prizadevanji po ustanovitvi svetovalnega mesta, ki bi praktično nadgradilo postavljen model mreže. Tudi finančne obveznosti občine ne bi bile velike — le 50 odstotkov plače svetovalca — zato to ne bi predstavljalo kakšne večje ovire za nemoteno delovanje občinskih upravnih organov.

Dogovorjeno je, da bo ministrstvo za malo gospodarstvo nadziralo strokovnost in uspešnost svetovalcev, namensko porabo denarja, dajalo mnenja pred dajanjem ugodnosti posameznim svetovalcem, sodelovalo pa bo tudi o vseh drugih vprašanjih, povezanih z izvajanjem svetovalne mreže. Sicer pa je k predlogu pogodbe dodan tudi aneks, po katerem so v Ljutomeri občini določili za svetovalce podjetje INPO, ki ima že izkušnje na tem področju. Poleg tega se to podjetje ponaša z dobro tehnološko in tehnično opremljenostjo ter kadrovske zasedbe, kar je potek za uspešno delo. Takšna rešitev je po mnenju občinske vlade najbolj sprejemljiva tudi po denarni plati, medtem ko sedanje kadrovske razmere v občinskih upravnih organih onemogočajo izvajanje svetovalne dejavnosti v širšem obsegu. S tem se podjetje INPO, katerega soustanoviteljica je Skupščina občine Ljutomer, dobila zaletno luč za nemoteno izvajanje splošnega svetovanja za potrebe hitrejšega razvoja malega gospodarstva.

M. JERŠE

Podražitve nižje od pričakovanih

Člani občinske vlade so sprejeli predlog Komunalno stanovanjskega podjetja Ljutomer o posiljanju cen najemnin in komunalnih storitev. Za marec so najemnine za uporabo stanovanj podražile za 24,6 odstotka kvadratno 23,90 SLT mesečno za površine. Pri tem so upoštevali cen življenjskih potrebščin od lanskega decembra do letošnjega februarja ter razliko do priznanih cen v januarju. Podobne cene komunalnih storitev tudi višje meriški občini. Gre v povprečju za 10,45-odstotno podražitev, kar pomeni, da bodo poslej morali gospodarstva plačati za kuhalno pitno vodo 23,42 tolarja, za odpadkov bo stal 2,44 tolarja za kvadratni meter stanovanjske površine, za poslovne prostore pa bo vohalo 4,12 tolarja. In še morala občina gospodinjstva bodo plačali odšteti 6,25 tolarja za kuhalno pitno vodo, gospodarstva pa drugi uporabniki pa 13,23 tolarja. Sicer pa so na seji Ljutomerske občinske posiljevalne komisije, ki je pozitivno sklenilo minuli poslovno leto. K temu so vsi prisostvovali, ki so se ves čas odzivali na pobude omenjenega podjetja in pravčasno sprejemali odločitve.

M.J.

Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima?

Pred dvema tednoma, ko smo se z njim pogovarjali, je dr. Peter Tancig veljal za kar najbolj resnega kandidata za mandatarija vlade. Med tem se je marsikaj spremenilo. Če pa se bo samoblokada t. i. sredinske koalicije in liberalnih demokratov, ki so predlagali vsak svojega kandidata, iztekla v skladu z ironičnimi komentarji Lojzeta Peterleta, in če kljub napovedani ameriški strokovni pomoči ne bomo skrpali volilne zakonodaje, bo najbrž prišlo še do enega poizkusa, da se Peterletu izglasuje konstruktivna nezaupnica.

Težko si je predstavljati, da bi Bavec in Drnovšek potem še enkrat želela poizkusiti. Torej bo po neki logiki takrat ponovno v igri Peter Tancig.

V kolikor se bo to nategovanje okrog mandatarstva izteklo s Peterle — Drnovškovo »nagodbom«, kar pomeni, da bo premier Drnovšek, Peterle pa bo dobil eno od ključnih ministrstev, je Tancigov vladni koncept prav tako zanimiv. Kot parameter za racionalizacijo in organizacijo ministrstev. Nekatera v zdajšnji vladi so namreč boljša, druga so slabša in popolnoma slaba. Morda so nekatera celo dobra, ne samo boljše. Dejstvo pa je, da so nekatera tudi popolnoma odveč. To ugotavlja tudi kandidat Drnovšek. Koliko se skladata in koliko razlikujeta Drnovškov ter Tancigov koncept strukture vlade?

Dr. Peter Tancig, v Peterleiovi vladi minister za znanost, ki so ga Zeleni Slovenije kot svojega strankinega človeka predlagali za kandidata za mandatarja, na vprašanje o kakovosti Peterletove vlade odgovarja takole:

»Zgodovina bo rekla, pa naj se sliši to še tako patetično, koliko je bila vredna ta vlada.

Ministri smo padli notri in mnogi ne bi hoteli pasti še enkrat. Marsikateri zdaj bolj razmišlja o svoji prihodnji službi kot o svojih resorjih. Klavzula o trimesečnem dobivanju plače po izgubi ministrstva namesto enega leta, kar je bil tudi predlog, je nesrečna.

Politiko sem sovražil, zdaj jo bom še bolj — vendar je potrebno skočiti v vodo in plavati. Lažje je seveda samo kritizirati, toda zdaj je potrebno kaj spremeniti.

Bi vi kot mandatar vztrajali, da je treba takoj zapreti nuklearko?

»Nuklearka ni temeljna predvolilna tema, kampanjo proti JEK smo vodili nerodno.«

Tancigova izjava potrjuje vtis, da zelenim ni čisto jasno, kako so se zapletli s tem referendumom o nuklearki. Omenja se dr. Leo Sešerko kot tisti, ki je prvi začel in potem potegnil v nepremišljeno igro še druge iz svoje stranke. Slo naj bi za kupčijo s predsednikom vlade, v kateri je Sešerko podpredsednik. Peterle naj bi zelenim v zameno za podporo pri glasovanju o konstruktivni nezaupnici obljubil referendum o JEK.

REGIONALIZEM, RAZVOJ IN ZNANOST

»Ta kriza nas nekako zadoljuje in zato razmišljamo o tem, da bi mene postavili pred parlament. To jemljemo kot najresnejšo možnost. Moj čvrst namen pa je bil, da bi to stvar, torej vlado, vodil kolikor je mogoče široko, torej vsestranskarsko. Vnaprej ne izključujemo ne levih in ne desnih. In sploh so meni te oznacive neljube.«

V vsakem primeru pa bi Tancig, tudi če bi postal mandatar, skušal zadržati svoj resor, »ker sem prepričan, da dobro delamo. Zdaj to ministrstvo širimo proti regionalnemu razvoju in tako bomo dobili večjo možnost vplivanja na celostni zeleni razvoj države. Naše ministrstvo bo moralo dobiti pristojnosti tudi za podjetniški razvoj, ker je nerodno, če to danes ločujemo od znanosti.«

TREPETANJE VLADNEGA TKIVA

Zavlačevanje z volitvami razlaga minister za znanost s prispodobo iz medicinskega sveta.

»V medicini, kar se delovanja srca tiče, nastopa pojav, ki mu učeno pravijo fibrilacija — to je trepetanje posameznega tkiva. Vsako mišično vlakence vibrira po svoje. Tako se zdaj dogaja s slovensko vlado: vsakdo trepeta za svojo eksistenco. Poslanci »gruntajo« koliko časa bodo še v parlamentu, ker so profesionalizirani in dobivajo za svoje poslanske plače; stranke kalkulirajo po svoje. Tako plačujemo davek nestrukturiranosti političnega prostora. Sicer pa to za postsocialistične države ni nekaj nenormalnega, pogledjte za primer samo Poljsko, kjer je parlament že zelo dolgo v krizi. Tako pač je in tukaj nočem izrekat vrednostne sodbe.

Toda po drugi strani tako prihaja od tega, da ni politične volje. Stranke se vrtijo v svojih začaranih krogih, računajo izrazito kratkoročno.«

Zato po njegovem posamezna stranka gleda samo na rezultate javnih raziskav in hoče zamenjavo vlade takrat, ko ji te raziskave dobro kažejo. Ker so nihanja v priljubljenosti velika, je zdaj ena zdaj druga bolj za zamenjavo vlade. Za skorajšnje volitve je tista, ki ji trenutno kaže dobro, zaradi česar bi morda v vladi, ki bi se oblikovala po volitvah, imela večje možnosti kakor jih ima sedaj. Stranke, ki jim po javnomnenjskih raziskavah kažejo slab izid, bi pa raje kombinirale znotraj obstoječe razporeditve moči.

»Veste, kaj stranke delajo?«, sprašuje dr. Tancig. »Z levim očesom gledajo na rezultate javnega mnenja, potem pa se grečo odločat o volitvah, o volilni zakonodaji, o proporcionalnem in večinskem sistemu. Zato je ena od možnosti, da se to preneha, če pride nekdo od zunaj in vse to preseka.«

Tako kakor je pri fibrilaciji potreben šok, da se srce spravi v normalno delovanje. Tancig je bil pripravljen odigrati vlogo tega šoka. In to, da se pojavi kandidat za mandatarja iz zelene stranke, je na vsak način šok.

MEHKA TANCIGOVA PŮT

Ali je Tancigova kandidatura delovala hiperproduktivno — torej tako, da je iztisnila na plano kar dva druga »resnejša« kandidata. Drnovška in Bavecja. V pogovoru je namreč še takole razmišljal:

»Mojo kandidaturo lahko razumete tudi bolj operativno — kot pritisk na druge stranke, da se začnejo obnašati bolj resno. Moja pot je izrazito mehka in razumite je tudi kot pritisk na stranke, da se zedinijo okrog nekega drugega mandatarja.

Povedati moram, da smo mi Slovenci, vsaj po mojem, že kar postmodernistični in zato se mi zdijo te delitve na leve in desne velikokrat za lase privlečene. Zeleni smo standardno v sredini, nimamo klasičnega predznaka, ki pa v postmoderni politiki itak izginja. V tem so naše možnosti.«

Ce se s strankami ne bodo mogli dogovoriti, vladna kriza pa bo še kar trajala, bodo, zeleni s Tancigom šli kar pred parlament in predlagali glasovanje.

MINISTRSTVA: Z MI...KO NA MAKRO RAVEN

Koliko ministrstev bi imel predsednik vlade Tancig?

»Problem je širši kot se na prvi pogled kaže. Ministrstev, ki zdaj obstajajo, ne moreš samo prijeti in počiti nekam drugam. Ampak pri nas je v resnici vse tako splošizirano, da bog pomagaj. Zdaj so kakor zajca iz čarovniškega klobuka potegnili na plano Zakon o vladi, ki naj bi rešil ta vprašanja okrog ministrstev. Dejansko pa ta zakon nič ne rešuje, kajti potrebujemo tudi zakon o reorganizaciji državne uprave, ki govori o razdelitvi dela.

S tega vidika se nakazuje skrajšanje ministrstev na okrog trinajst. Vsega si še nismo razčistili še okrog gospodarskega in razvojnega ministrstva. Verjetno pa bo prevladal model, ki se mi zdi zelo smiselna; gospodarski resorji se združijo v večji gospodarski resor, ki bi se imenoval resor za gospodarske odnose.«

S čimer bi se naglasilo, da to ministrstvo več ne misli posegati v gospodarstvu na mikro ravni. Zdajšnji minister še podarja, sicer bolj heden, denar posameznim podjetjem in si s tem ustvarja svojo klientsko telo.

To, kar je zdaj Umekovo ministrstvo, torej ministrstvo za plan in njegov Zavod za makroekonomske analize, kamor spada še regionalna oziroma demografska razvojna pomoč ter Zavod za statistiko, to pa bi prenesli v resor, ki ga zdaj vodi sam.

Nadalje bi imeli dve »servisni« ministrstvi, za finance in za delo.

To je smiselna četverka osnovnih ministrstev.»

ŠTEFAN SMEJ

intervju

VOJKA RAVBAR, NAMESTNICA ZUNANJEGA MINISTRA

Ko nekomu stojiš na glavi...

Takrat se zgodi tudi to, da stara dama Evropa, ki sicer sprememb nima preveč rada, prizna novo realnost. Slovenija je postala polnopravna članica v prvi vladni organizaciji — Konferenci o evropski varnosti in sodelovanju. To je velik udarec mednarodno — pravni subjektiviteti Jugoslavije ter veliko priznanje in odpiranje novih možnosti mladi državi.

Kljub nasprotovanju nekaterih velikih, je Slovenija postala polnopravna članica Konference o evropski varnosti in sodelovanju. Kaj bi, gospa Vojka Ravbar, rekli o poti do tega pomembnega članstva in kaj to pravzaprav pomeni oz. prinaša?

»Moram reči, da vsako sprejeto v mednarodno organizacijo pomeni za nas uspeh. Se pred letom smo bili dežela, ki se je borila za to, da jo sploh kdo opazi, da nekdo zve, kje je Slovenija, kaj šele, da bi lahko rekli, da bomo že čez leto dni v mednarodnih organizacijah. Želje smo sicer imeli, načrte tudi, vendar realnost, s katero smo se takrat srečevali, ni dajala upanja, da bomo že čez leto dni polnopravni člani KEVS — a ali drugih organizacij. Pot do tega je bila zelo težka, vsaka aktivnost je bila izpeljana širše, da pokažemo, kdo in kaj smo, in dokažemo, da smo dežela, ki izpolnjuje osnovne norme, ki jih ta svet zahteva, ter da smo država, ki ve, kaj hoče, ki obvladuje svoje ozemlje, nadzira svoje meje, spoštuje pravni red in tisto, kar obljubi.«

Se bo s sprejemom v KEVS in OZN, kar naj bi se menda tudi kmalu zgodilo, naše obnašanje moralo spremeniti in prilagoditi?

»Mislim, da je naše obnašanje kar dobro, če se še sami malce discipliniramo. Slovenci smo že od nekdaj veljali za ljudi, ki se znajo držati načel, predpisov itd. V prejšnji Jugoslaviji smo veljali za republiko, ki je bila najboljše npr. po delovni disciplini, spoštovanju pravnega reda... Danes se moramo primerjati z drugim krogom držav, s tistimi, ki imajo še višji pravni red, večjo disciplino, ugled in spoštovanje. Torej, bili smo dobri med slabimi, sedaj moramo biti dobri med najboljimi. Imamo veliko sposobnih ljudi, potrebno je samo natančno postaviti parametre, v katerih se želimo gibati, in cilje, ki jih želimo doseči. Ti morajo biti postavljeni višje kot tista realnost, ki jo lahko dosežemo, saj bomo z nizkimi cilji dosegli še manj.«

Kaj je s cilji gospodarske politike, ki si jih je postavila slovenska vlada, saj so v primerjavi z zborničnimi zelo nizki?

»Ne, tega ne morem reči, izhodišča so načelno tako opredeljena, da bi to težko rekla. Omenila bi predvsem ekonomske odnose s tujino, kjer smo postavili cilje predvsem za prilagajanje Evropski, evropskim integracijam in zahtevam razvitega trga. Mislim, da se te smeri držimo. Pritiski gospodarstva so različni, saj ima različne interese, ob pomoči zbornice

pa skušamo najti skupni jezik. Nečesa se bomo morali naučiti. Nekoč smo bili vajeni, da smo kritizirali Beograd, zdaj se moramo zazreti navznoter in pogledati, kaj hočemo. Torej, če imamo dvojne interese, ki so različni, jih je potrebno uskladiti. Različne

interese med gospodarskimi subjekti lahko deloma uskladi trga, nekatere pa, tako kot v drugih razvitih državah, državne institucije. Mi ne moremo zmeraj računati, da bo tečaj tisti, ki bo vkalkuliral vse naše nerealne stroške. Tečaj je lahko odsev različnih faktorjev povpraševanja in ponudbe, različnih struktur cen, vendar če je cena nenormalna, ni tečaja, ki bi pokrpal vse te stroške. Zato je tudi pri različnih podjetjih odziv na to, ali dosežati dohodek na zunanem trgu ali ne, različen, kar je odvisno od sestave cene. Sreča je, da imamo precej podjetij vključenih v mednarodne tokove, ki so bila prisiljena tako ali drugače spoštovati mednarodna pravila cenovnega obnašanja. In še nekaj: mi smo vajeni imeti relativno visok standard za tisto, kar ustvarjamo. Standard, ki ga imamo, pa moramo ohranjati. Razprave okoli proračuna v skupščini so tudi dokaz za to — hkrati ko poslanci pravijo, znižajmo ga, porabniki zahtevajo več. Strnjam se, da moramo v takšnih trenutkih imeti jasne ločnice glede materialnih zmoglosti. In če bomo imeli nekaj let — dve, pet, deset — nekoliko nižjo življenjsko raven, bo lahko ob določenih naporih in aktivnostih čez nekaj let bolje. Če bi dobili tuje vlagatelje, skušali izkoristiti tuje naložbe in kapital, bi lahko s svojo pridnostjo in znanjem kar hitro spremenili dosežane trende.

Je naša majhnost prednost?

»To majhnost lahko obrnemo v prednost. Dosti je držav, ki so manjše od naše, pa ljudje živijo bolje od nas.«

Kakšen pa je politični in gospodarski ugled Slovenije v svetu?

»Na moje presenečenje marsikje ljudje ne vedo veliko o Sloveniji. Določeno krogi več, drugi pa vedo, da je to pač neke v Jugoslaviji, in nimajo prave predstave o nas. V marsikateri državi še vedno mislijo, da je stopnja rizika v Sloveniji enaka kot v Jugoslaviji. Rizikost pa je seveda različna. O tistih, ki pridejo k nam in nas spoznajo, moram reči, da odhajajo z dobrimi vtisi. Podoba pa ustvarjamo tudi vsi mi, ko smo zunaj in pripovedujemo, kdo smo in kaj zmoremo.«

Ali je to ena bistvenih nalog vašega resorja?

»Tudi. Ena stvar je politično uveljavljanje, druga ekonomsko. Veliko je primerov, ko prihajajo podjetja na zunanje ministrstvo s prošnjo, da jim potrdimo, da so iz Slovenije, da ni političnega rizika, ki bi vplival na sodelovanje z njimi, da obstaja tako kot povsod drugod samo komercialni riziko.«

Je bojazen pred rizikostjo še vedno velika?

»Še vedno, to je tudi ovira v centralnih bankah v marsikateri državi. Imela sem veliko razgovorov, kjer sem tujim partnerjem predlagala, da Slovenijo obravnava kot Slovenijo, s slovenskim rizikom. Moramo pa računati na to, da bančni krogi, preden se odločijo za neko spremembo in za poseben status države, tehtajo in tehtajo. Mi skušamo uveljaviti vse naša banke, ki imajo mednarodno kontrolo. In v teh krogih se prebijamo.«

Katero prednost našega gospodarstva ponujate tujini?

»Po eni strani naše dosežanje dosežke v mednarodnih odnosih, dosežke v možnostih razvoja Slovenije kot Slovenije, ki izhajajo iz geografskega položaja med severom in jugom, zahodom in vzhodom. Smo država, ki ima svoje pristanišče, letališče, transportne poti, kakršne pač so — vemo, da bomo morali pri infrastrukturi marsikaj zgraditi —, kjer imajo podjetja možnost prodajati in kupovati z vseh koncev sveta, smo med zahodnim in vzhodnim svetom, ki se zelo hitro transformira, in v bližini nekdanje Jugoslavije, ki je v razmerah, v kakršnih pač je. Tujim partnerjem po posameznih branžah tudi povemo, koliko imamo izvoza, kakšna podjetja imamo, kje so interesi za vlaganja. Težava pa je v tem, da imamo zelo malo projektov, ki bi jih lahko ponudili tujcem. Možnosti so tudi pri poslovnotehničnem sodelovanju, saj imamo številne strokovnjake, ki lahko veliko ponudijo, ter podjetja, ki lahko izvajajo kompletne investicijske storitve.«

Vključevanje Slovenije v mednarodne bančne in blagovne tokove pa bi bilo verjetno lažje, če bi bila narejena delitvena bilanca?

»Že tani smo začutili, da je zelo pomembno, zato smo ponudili zveznim organom in publikam naše viđenje in ga za rešitev problema, tek razgovorov o delitvi prave obveznosti. Vendar sta za povor potrebna dva. Mi vprašanje sprožili tudi na in bruseljski konferenci, kje skušamo najti pot za rešitev, tudi v tujini potekajo številne aktivnosti, da ne bi prišlo do prodaje celotnega premoženja nekdanje Jugoslavije, ker kdo ga ima v rokah.«

Pa se Vam ne zdi, da si je ministrstvo zadalo preveč težkih nalog, ki bi jih morali vsajati nekdo drug?

»Mi poskušamo rešiti, kar moremo in zmoremo, pa tudi po možnosti vključiti vse relevantne potujem v tujino, gre za to, da predstavnik zbornice, da imam vedno pred očmi, da mi odpremo vrata k tujini, natančneje in neposredneje, da pa mora razvijati zornost, gospodarstvo. Sta pa ta dva obsega dela v nekem smislu gnanost, ker se dobro zavedamo, da nas čakajo, če Slovenija ne bo prišla v mednarodne organizacije. Dejstvo je, da OZN samo politična organizacija, katero želimo priti, ampak ne politične ustanove. Hkrati delujemo v heksagonalni, sodelujemo z Evropsko skupnostjo, posameznimi državami, z bliskami nekdanje Jugoslavije.«

Bo dobila Slovenija kaj denarja, ki ga bo zahodna evropska država?

»Zahod namenja denar v različnih oblikah. Če se ne uspejo vključiti v projekt, bo zahod izvajal na vzhodu nas čakajo velike aktivnosti, ki jih lahko aktivno vključimo v projekt, ki jih pripravljamo. Skupnost za prilagajanje tega sistema. V ta program se namen vključiti in smo se organizirali.«

Pobuda je torej na nam?

»Da. Oni so sredstva namenili raznim državam, med drugim tudi Jugoslaviji. Zdaj, ko je tako, kot je, so sredstva namenjena. Z dogovori skupnostjo skušamo odmrzniti tisti del, ki smo Sloveniji. Počasi se tudi tu urejajo in premikajo tudi obiski pomembnih predstavnikov teh ustanov, obsežne pa so tudi naše aktivnosti. Z vztrajnostjo je mogoče doseči. To nam pravimo, ko nekomu na glavi...«

RENATA

KLUBI

Predsednik Kučan je dobro novičil filozofijo klubov kot izbranih združenj, ko je na »charter-večer« na prvi obletnici ljubljanskega kluba Lions pretekli teden povedal tisto o Genscherjevem nezadovoljstvu s političnimi odnosi v Sloveniji. Izjavo so potem priobčili tako rekoč vsi časopisi. Genscher naj bi mu rekel, da Nemčijo, ki si je najbolj prizadevala za priznanje Slovenije, nasprotniki tega zdaj kritizirajo, češ da so vedeli, da se s tem med samostojne države sprejema skupnost, ki bo politično nestabilna.

Tovrstna klubovska srečanja so pač nekoliko izborna in na njih se srečujejo vplivni ljudje. Politika se dela v ekskluzivnih klubih, vendar je članom Lionsa in statutu utemeljeno verjeti, da njihov cilj ni politika, kajti njihovo politično delovanje tudi v resnici ni neposredno. Klubi, kakršni so Lionsi, vplivajo na politiko posredno: z izborom ljudi, ki se v njih združujejo.

Klub Lions je nastal pred 75 leti, ko ga je ustanovil čikaški varovalničar Melvin Joves. Ime

LIONS

kluba je sestavljeno iz začetnih črk angleških besed Liberty (svoboda), Intelligence (razumnost), Our Nations Safety (varnost naših narodov). Neke vere v lastno izvoljenost ni mogoče spregledati, vendar pa so njihovi napor v resnici namenjeni obtemu blagru. V naših dneh to pomeni, da jim je v veliko skrb tudi okolje.

Predsednik ljubljanskega kluba Lions je sicer rekel, da je bila »videja lionizma« prinešena v M. Soboto kot v tretje slovensko me-

sto zapored, vendar pa bo resnica menda ta, da je bil pred soboškim klubom, ki so mu botrovali člani kluba iz Halbenreina, na Slovenskem samo tisti v Ljubljani.

Soboški člani kluba so doslej pripravili nekaj dobroteljskih prireditev. Sicer pa med običajna prizadevanja lionizma sodijo pomoč slepim in slabovidnim (v njihovem glasilu The Lion pogosto poročajo o zbiranju očalnih stekel, ki jih potem podarjajo po-

trebnim), ljudem s sluhnimi težnjami, zasvojenim z drogami, pomagajo v okolje, pomagajo v okolje.

Nekje v maju bodo imeli obletnico soboškega Liona, tudi v Soboti »charter-večer«. Nemara bodo do takrat imeli doslednejšo akcijo kakšno?

ŠTEFAN SMEJ

Izšel je poslovni imenik slovenskih podjetij

Gospodarski vestnik iz Ljubljane je pred kratkim izdal koristno, priročno in dobro oblikovano publikacijo Poslovni imenik slovenskih podjetij, ki zajema podatke 6745 podjetij v družbeni in zasebni lasti.

Imenik je vsebinsko razdeljen na več delov, in sicer na indeksnega, kjer so podjetja razdeljena po abecednem vrstnem redu po dejavnostih, po

območju z enim poštno številko, po direktorjev in po abecednem seznamu poimenovali. Imenik je izredno pregleden in omogoča hitro natančno zbiranje željenih podatkov. Letos izšel prvič, izhajal pa bo vsako leto, dopolnjen s poslovnimi podatki in tekočimi spremembami poslovnega imenika je 6000 SLT, na očala pa sprejemajo pri Gospodarskem vestniku najka 5, Ljubljana.

Boljša kakovost naših vin

Komisija je pod vodstvom mag. Slavka Zalarja ocenila 173 belih in šest rdečih vin. Med belimi vini je bilo kar 52 % belih mešanik (vzrosti), štirje vzorci šipona (2,2 %), 29 laških rizlingov (16,2 %), beli pinot 9 vzorcev (5 %), 11 vzorcev chardonnaya (6,2 %), trije vzorci sorte kerner (1,7 %), šest renskih rizlingov (3,35 %), sedem sauvignonov (3,9 %), muškati otonek je prišlo pet vinogradnikov (2,8 %), rumeni muškati (2,23 %). Povprečna ocena je bila 16,51 točke, lanske leto je bila povprečna ocena pri 120 vzorcih 16,3 točke. Zaradi napak oksidacije in vonj po H₂S je bilo izločenih enajst vzorcev (6,1 %), ocene od 14 do 16 točk je dobilo 53 vzorcev (29,6 %), od 16 do 17 točk 71 vzorcev (39,6 %), od 17 do 18 35 vzorcev (19,5 %) in več kot osemnajst točk 5,15 % vzorcev. Poglejmo si zmagovalce po posameznih kategorijah vin:

— bela mešana vina, povprečna ocena 15,93 točke
Ernest Kovar, G. Petrovec, 16,84 točk,
— šipon, povprečna ocena 16,05 točke
Julian Ajlec, vinograd na Kapeli, 16,30 točke,
— laški rizling, povprečna ocena 16,2 točke
Martin Kocijer, vinograd v Bogojni, 17,32 točke,
— beli pinot, povprečna ocena 17,53 točke
Janez Benkovič, vinograd v Vucji Gomili, 17,9 točke,
— chardonnay, povprečna ocena 17,46 točke
Mihael Tremel, Bokrač, 18,08 točk,
— kerner, povprečna ocena 18,14 točke
Pavla Benkovič, Bogojna, 18,26 točke,
— renski rizling, povprečna ocena 17,35 točke,
Martin Kocijer, vinograd v Bogojni, 17,9 točke,
— sauvignon, povprečna ocena 17,55 točke,
Janez Benkovič, vinograd v Bogojni, 18,4 točke, kar je bila najvišja ocena med vini normalne trgatve,
— muškati otonek, povprečna ocena 17,4 točke,
Mihael Tremel, Bokrač, 17,96 točke,
— rdeča in rdečkasta vina, povprečna ocena 16,52 točke,
Mihael Tremel, vinograd Bokrač, rose zweigelt 17,14 točke,
— vina posebnih kakovosti, povprečna ocena 17,75 točke,
Alejz Kisilak, vinograd v Krapivniku, za muškati otonek, pozna trgatve, letnik 1991, 18,14 točke,
Novak Ernest, vinograd na Vaneči, za laški rizling, pozna trgatve, letnik 1990, ocena 18,52 točke.

Komisija meni, da se dviga kakovostna raven vin članov Murskih vinogradnikov Prekmurja, ki jih društvo organizira že sedmo leto zapored. So v glavnem vzrok prehodnih in neukla uporaba žvepla. Naslednja aktivnost društva bo v naslednjem predavanju, ki ob devetih uri v prostorih kavarne hotela Diana. Govor bo o najnovejših tehnologijah v vinogradništvu.

Ernest Novak, dipl. inž. agr.

Program dela kmetijske svetovalne službe

Kmetijsko svetovalna služba Živinorejsko-veterinarskega zavoda Murska Sobota deluje za celotno območje občine Gornja Radgona, Ljutomer, Lendava in Murska Sobota.

Pridelovalno območje Pomurja je naslednje velikosti:

— njive in vrtovi	51.850 ha
— travniki	27.023 ha
— pašniki	2.654 ha
— sadovnjaki	4.484 ha
— vinogradi	2.640 ha

— skupaj kmetijskih površin 88.651 ha

Od vseh kmetijskih površin je 87,5 % v lastni občani — kmetov in 12,5 % v lastni kmetijskih posestev.

Kmečka posest je izredno razdrobljena. Sestava kmetij (skupaj z gozdovi) po velikosti je naslednja:

— do 2 ha	8 % kmetij
— od 2 do 5 ha	35 % kmetij
— od 5 do 10 ha	41 % kmetij
— nad 10 ha	16 % kmetij

Osnovna usmeritev možnosti razvoja kmetijstva je odvisna od kmetijskega potenciala — prirodnih danosti, posestne sestave in možnosti plasmana.

Prirodne danosti kmetijskih zemljišč v Pomurju dajejo možnost razvoja poljedelstva v ravninskem delu, travništvu na gričevnatem ter sadjarstvu in vinogradništvu na vinogradniških in sadjarskih legah.

Tla, vremenske razmere in tradicionalnost kmetovanja dajejo možnost hitrejšega razvoja vseh panog rastlinske pridelave in razcvet govedoreje in prasičereje s kakovostno in zadostno količino doma pridelane osnovne krme.

V temeljnih ciljih razvoja kmetijstva je najpomembnejše zagotoviti dovolj dela na kmetiji in na osnovi tega večjo blaginjo in več dobička na kmetiji. Ob tradicionalnem kmetovanju v poljedelstvu, travništvu, vinogradništvu, sadjarstvu, govedoreji in prasičereji se morajo uvajati v poljedelstvu v kolobar poljščine, ki bodo dale več beljakovin za prehrano govedi in prasičev, to sta bob in krmni grah, nadalje je potrebna izpopolnitev kolobarja s strniščnimi posevki, posevki za zaščito orne zemlje ali za pridelavo krme in hrane, kot sta ajda in proso.

Zaradi majhnosti kmetije in zagotovitve kvalitetnega semena je semenarska proizvodnja novo področje pridelovanja in zagotavljanja zasluga na kmetiji.

V govedoreji in prasičereji se bo na osnovi rezultatov selekcij-

skega dela širila reja plemenskih živali, ki bo namenjena za trg.

V sadjarstvu in vinogradništvu se mora doseči hitrejša obnova nasadov. Za te nasade in trg je potrebno širiti drevesničarstvo in trsničarstvo pri kmetih.

Osnovni pogoj pridelovanja na kmetijskih površinah je biološko uravnoteženo pridelovanje. To je na njivskih in travniških površinah prilagojeno uporabi gnojekve, mineralnih gnojil in zaščitnih sredstev, glede na čas uporabe, vremenske razmere, lastnosti tal in čuvanje podtalnice, ter ekonomike pridelovanja.

Večja zastopanost detelj, stročnic in travno-deteljnih mešanic v njivskem kolobarju je potrebna zaradi ohranjanja rodovitnosti tal in zagotavljanja beljakovin za prehrano govedi in prasičev.

Večji del poljedelske proizvodnje in celotna proizvodnja na travnikih in pašnikih je osnovna za potrebe razvoja živinoreje.

V govedoreji, kjer imamo stalež 26.600 krav molznic od tega 11.417 v A kontroli, bo šla smer razvoja v zmanjšanje števila krav in povečanje prireje mleka po kravi. Z boljšo prehrano in drugimi učinki svetovalne in rodovniške službe bo tržna prireja mleka po kravi narasla.

S koncentracijo kmetijskih zemljišč, večjo pridelavo na njivskih površinah se bo zlasti v ravninskem delu hitreje širila prasičereja.

V letu 1992 bo nadaljnjih pet kmetij ob dosedanjih 10 usposobljeno za vzrejo plemenskih živali. Prasičereja se bo širila v takem obsegu, da zaradi prevelike koncentracije rabe gnojekve ne bo imela kvarnega vpliva na okolje in podtalnico.

Celotna njivska, travniška pridelava in govedorejska ter prasičerejska proizvodnja mora upoštevati zlasti naslednje pogoje:

— pridelati pretežni del lastne krme za predvideno živalsko vzrejo

Kmet. svet. služba
Janko Slavič,
dipl. inž. kmet.

Turnišče: cene pujskov

Na minuli sejmi v Turnišču (26. marca) so rejci pripeljali le 8 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Za par živali je bilo potrebno odšteti od 7.000 do 10.000 tolarjev, lastnike pa so zamenjali vsi pujski.

Sistemi reje koz

Ločimo intenzivni in ekstenzivni sistem reje koz, vmes pa je še cela kombinacija teh dveh sistemov. Intenzivni sistem reje pride v poštev pri selekcioniranih pasmah z velikimi proizvodnimi zmogljivostmi, ekstenzivni sistem pa pri pasmah s slabšimi proizvodnimi zmogljivostmi.

Obstaja razlika med tržno (predvsem za mleko) in ljubiteljsko rejo koz. Tržna vključuje predvsem intenzivni sistem reje. Ljubiteljska reja koz je lahko od intenzivnega do ekstenzivnega sistema reje. Pomembno je, da so to predvsem majhni tropi, gospodarski namen te reje pa je običajno v samooskrbi gospodinjstva z mlekom.

1. Intenzivni sistem reje koz

Za intenzivni sistem reje so primerne pasme z velikim genetskim potencialom za mlečnost — tržno pridobivanje mleka. Take pasme so:

— v samskem tipu: SANSKA KOZA (700—800 l v laktaciji, s 3,5—4 % mlečne tolsče)

FRANCOSKA SANSKA KOZA (povprečno 650 l mleka, matični tropi 800 l v laktaciji)

BELA NEMSKA OPLEMENJENA KOZA (povprečna mlečnost 800 l mleka v laktaciji, 3,6—4 % mlečne tolsče)

BELA IZRAELSKO SANSKA KOZA (povprečna mlečnost 800 l letno) in druge pasme

— v srnastem tipu: SRNASTA ŠVICARSKA KOZA (povprečna mlečnost od 400 do 600 l letno, nekatere veliko več)

FRANCOSKA ALPSKA — KOZA ALPINO (povprečna mlečnost od 600 do 800 l v laktaciji, 10 % koz 900 l v 290 dneh molže)

Pasma alpino imajo primerno za zunajsezonski pripust.

Pri intenzivnem sistemu reje moramo živalim zagotoviti zelo kakovostno osnovno voluminozno krmo in dopolnilno močno krmo za uravnotežen obrok. Poleg tega moramo pokladati še koncentrate, ki jih sestavimo in zmešamo doma. Kupiti moramo le sestavine, kot so: mineralno-vitaminske mešanice, sol (NaCl), apnenec in beljakovinska krmila (sojine tropine, sončnične tropine, bučne pogače itd.).

Energetsko bogato močno krmo pa pridelamo doma (koruza, ječmen, oves ...).

V poletnem obdobju lahko koze pasemo na dobri paši ali jim pokladamo v kozarnik zeleno krmo. Zelena krma je lanko pravocasnno košana:

DETELJA (lucerna, črna detelja, inkarnatka, perzijska detelja)

DETELJNO-TRAVNA MEŠANICA (bela detelja + trpežna ljulka, črna detelja + mnogocvetna ljulka, lucerna + mnogocvetna ljulka)

TRAVNO-DETELJNE MEŠANICE ali ZELENKA KRMA. Zaradi nevarnosti okužbe z velikim metljajem se izogibajmo košnji zelene krme ob močvirjih in tekočih vodah, predvsem tam, kjer živi v teh vodah polž mali mlakar.

2. Polintenzivni sistem reje koz

Pri tem sistemu ni velikega poudarka na tržnosti mleka, ampak na mleku in mesu. Za rejo izbiramo predvsem pasme z dobro plodnostjo, vendar so to običajno take, ki sem jih že našel in še nekaj dodatnih:

TOGENBURSKA KOZA (povprečna mlečnost od 600 do 900 l v laktaciji, jari 2—3 mladice)

MALTESKA KOZA (povprečna mlečnost 500—600 l v laktaciji, jari 2—3 mladice)

NUBUJSKA KOZA (povprečna mlečnost 500—800 l mleka s 4,5 % mlečne tolsče, jari navadno dvakrat letno 2 do 3 kozličke)

MURCIJSKA KOZA (povprečna mlečnost 600—750 l mleka s 4—5 % mlečne tolsče, jari v 30—40 % dvojčke)

GRANADSKA KOZA (povprečna mlečnost 600—700 l mleka v laktaciji, jari običajno 2, lahko celo 4 kozličke)

3. Ekstenzivni sistem reje koz

Primerne so predvsem primitivne pasme koz, za slabe rejske razmere. Te pasme dajejo manj mleka in so tudi slabše plodne. Takšna reja ne zahteva velikih vlaganj niti posebnega truda okrog tropa, pa vseeno daje nekaj gospodarskih koristi.

V mediteranskem podnebju so živali lahko vse leto zunaj, edino za jaritve in mladim kozličkom moramo zagotoviti zatočišče pred neugodnim vremenom. Najpomembnejše je meso kozličev, le na vrhuncu laktacije in po prodaji kozličkov tudi mleko. Od 200 do 250 l mleka imajo koze v laktaciji. Za rejo so primerne primitivne pasme:

DOMAČA BALKANSKA KOZA (povprečna mlečnost 130 l mleka v laktaciji, jari 1 kozlička)

DOMAČI KRIZANCI (povprečna mlečnost 250—300 l mleka v laktaciji, jari povprečno 1,5—1,6 kozličke)

Za naše razmere priporočamo intenzivni sistem reje koz, predvsem zaradi čimvečjega dohodka. Našo rodovitno zemljo bi bilo škoda zapravljati za ekstenzivno in polintenzivno rejo koz.

JANEZ LEBAR dipl. inž. kmet., KSS pri ZVZ za POMURJE

Cepljenje sadnega drevja

(nadaljevanje iz 11. številke)

Sedlanje

je lažji način cepljenja, ker je lažje odrezati cepič in podlago za primeren spoj kambija. Če je podlaga debelejša, moramo paziti, da je vsaj na eni strani spojen kambij (kožica). Tisti del, katerega cepič ne prekriva, zamažemo s cepično smolo. Pri povezovanju

Cepljenje v razkol

To je zelo star način, vendar ni najbolj primeren, ker se podlaga (posebno, če je starejša) slabo zarašča in lahko pride do trohnenja. Pri koščicah pa se pri takem cepljenju rada pojavi smolkavost, zato tega cepljenja ne priporočamo. Cepič prirežemo na obeh straneh enako, da dobimo obliko zagazde in ga namestimo na rob razkola. Kambij se mora prilagati, po navadi damo v tako podlago 2 ali več cepičev.

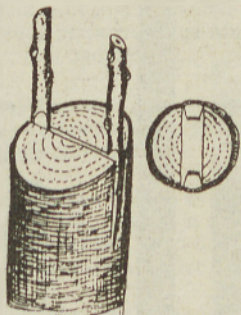
Preden damo cepiče v razkol, damo v sredino podlage zagazdo, da lažje vstavimo cepiče. Odrezane dele podlage in cepiča premažemo s cepilno smolo.

Cepljenje za lub

To cepljenje lahko opravimo nekoliko pozneje, ko je kambij že močno aktiven. Takrat se tudi skorja zlahka loči od lesa (podlage). Cepič je drobnejši od podlage. Podlago gladko odrežemo in jo s cepilnim nožem zarežemo do 3 cm. V to pokončno zarezo med les in skorjo vtaknemo cepič, ki je prav tako odrezan kot za kopulacijo. Ta način je zelo primeren, vendar moramo biti pazljivi, da se nam cepič ne odloži. Dobro je, da ga vsaj dve leti privlečemo z uporo, ki varuje cepič pred vetrom in pticami. Ta način cepljenja uporabljamo predvsem, če smo zamudili enega od drugih načinov. Na debelejšo podlago lahko damo tudi več cepičev.

Poznamo tudi druge načine cepljenja, o njih pa drugič!

Vlado Smodiš, inž. agr.

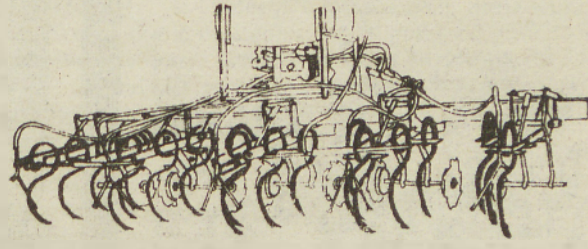

Razkol

moramo paziti, da cepič ne premaknemo ker je sicer cepljenje neuspešno.

Cepljenje za lub

Medvrstni okopnik s škropilno napravo

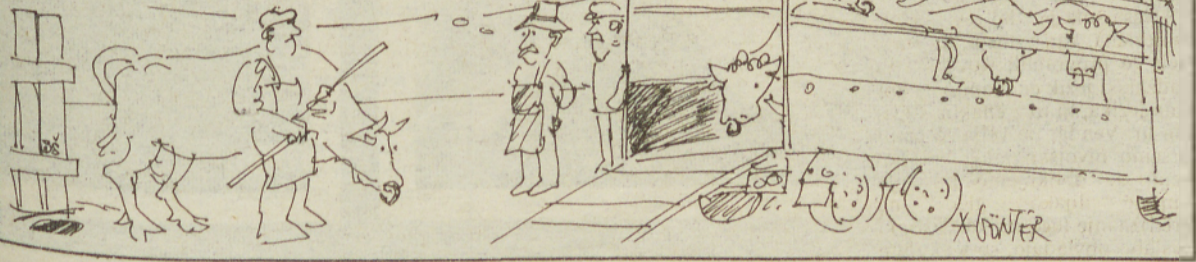
Za površinsko obdelavo tal pri okopavini lahko uporabimo medvrstno frezo, ki ji lahko dodamo zaboje za gnojilo in škropilno napravo.

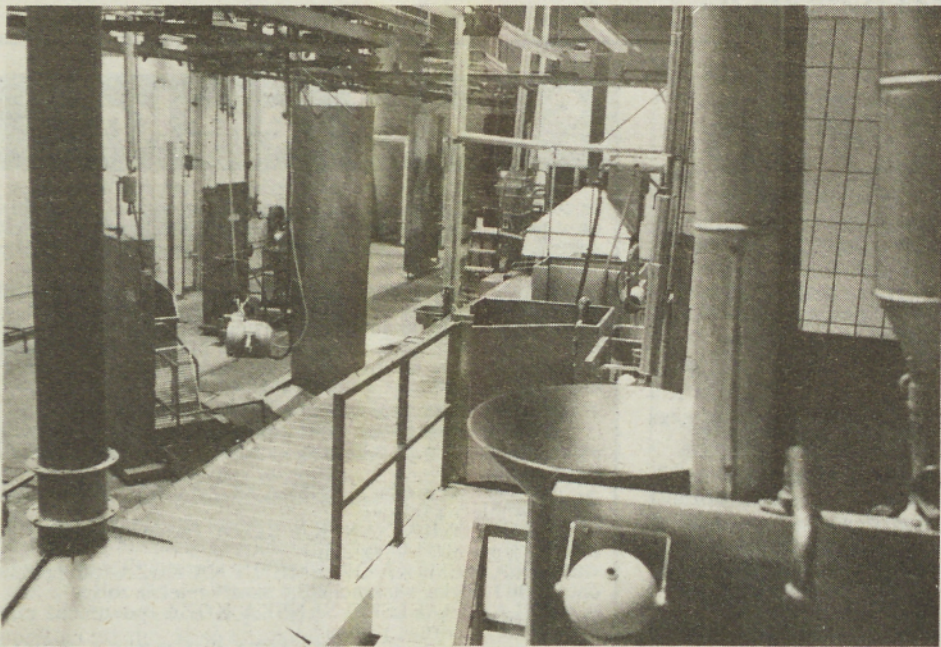
Ko so rastline visoke nekaj centimetrov, uporabimo za rahljanje zemlje med vrstami medvrstni rahljajnik. Ta ima prožne in po širini nastavljive zobe, tako da ga lahko prilagodimo medvrstni razdalji posevka, ki ga obdelujemo. Poleg zob ima tudi nastavljiva ostra kolesa, ki odrežejo zemljo, tako da pri rahljanju ne trgamo korenin koruze, oziroma je ne izruvamo. Medvrstni rahljajnik je običajno opremljen z dvojno škropilno napravo, tako da lahko hkrati z rahljanjem tal znotraj vrst dodajamo herbicide, mlade rastline pa foliarno dognajmo. Tako z enim prehodom traktorja opravimo tri operacije, pri tem pa tudi maksimalno varujemo okolje.

Za konec tega kratkega razmišljanja samo še naslednje zlato pravilo, ki bi ga moral upoštevati vsak, kdor želi na svoji zemlji gospodariti dobro, racionalno in ekološko sprejemljivo, tako da bodo tla tudi pozneje sposobna dati visoke pridelke — nikoli se ne lotevamo obdelave tal šablonsko in ne delajmo nasilja nad zemljo, ker nam tega ne bo oprostila.

Ludvik LAZAR, dipl. kmet. inž.

Prekmurjskim bikom bolezen IBR ni mogla do živga, jih je pa na Štajer preselil birokratski odlok.

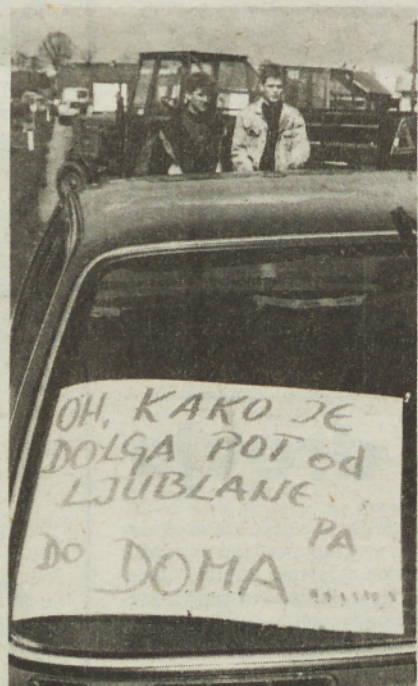
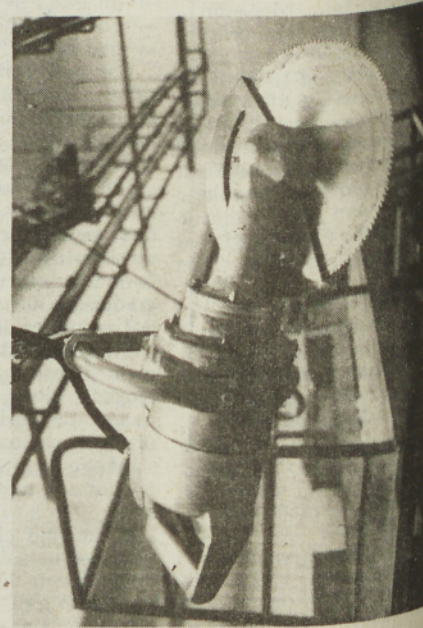
Periodični obračun prvega »kvartala«

Če se ozrete po tem, kaj je vztrajno in visoko produktivno posel objektiv naše reporterke, lahko brez tehtnejše analize že ob pogledu na rezultat prvega četrtertja ugotovimo uspešno. Kot se za vsako razpravo o periodičnih obračunih spodobi in kot to delajo poslovodne strukture v sedaj že hudo vprašljivih družbenih podjetjih na sestankih delavskih svetov in zatem še zborih delavcev, je potrebno omenjeno bilanco nekoliko pokomentirati. Kot že rečeno, rezultati poslovanja so uspešni, kajti število iskalcev zaposlitve je v stalnem naraščanju, kar je nedvomno rezultat dobro zastavljene poslovne politike in razvoja levega ter desnega brega Mure. Če vzamemo kot merilo za uspešnost omenjeni kazalec, potem lahko ugotovimo, da smo pri nas z novim razvojnim ciklom že začeli. Pa kaj hočemo, paradni konji padajo kot domine, proizvodnja novih brezposelnih pa raste. No, da ne boste v zmoti, da je bojda to ta prava usmeritev, ugotavljajo celo svetovne organizacije iz strogega centra, ki so potrdile tovrstno usmeritev v Elradu, v Mesni industriji pa se jih je v zadnjem poldrugem letu izmenjalo kar nekaj. Kot se lahko prepričate, sviajske polovice zaenkrat visijo se na enem mestu, toda ne za dolgo, počasi se bodo razkropile po kmečkih dvoriščih in ponovno se bodo pojavili »kupinari«, ki bodo to po dvoriščih pobirali in odvažali lačnemu delavcu — nekoč delali z jajci. Ja no, boste rekli, saj kar pridelaš, je najbolje, če sam tudi predeš. To — — — — — danes tudi kmečki politik.

Na posnetkih je, kot lahko vidite, bolj malo ali pa sploh nič menežerjev, kajti ti imajo preveč dela z organizacijo — privatizacijo in vzpostavljanjem profitnih centrov. Če so pa naključno njihovi izdelki »sumljivo« kakovosti in jih ni moč spraviti čez tovarniški prag, se namesto z reklamacijo ubadajo z izračuni lastne odpravnine.

In na koncu te »transparentne« podobe našega časa se pojavi ekspertni politik z nekaj več kot pettisoč markami na mesec in pove, da je vse skupaj ena sama »kurvarija«. Da, spostovani gospod, res je »kurvarija«! Toda na zahodu je tudi »kurvarija« dobro plačan posel. Kaj pa pri nas?

foto: N. Juhnov

Naši v Sombotelu

Endre Gönter: REINKARNACIJA (inštalacija) Foto: N. JUHNOV

ustreznih časovnih in pomenskih označevalcev predstavlja že opus Deuecher; vrsto slik podpira pesem Milana Vincetića. Ujetje zvoka pesmi v bistvenem, torej abstraktnem, reinkarnirajo v nizu zrasle podobe. Tako kot pri pesniku je tudi pri slikarju Deuecher, izginuli kraj, v virih izprijani zgolj leta 1365, ima v Gönterjevih slikah svojski starinoslovski prizvok. Gönter je iz številnih, svojsko zasnovanih simbolov, zgradil predstavo že izginulega časa. V tem ciklusu se kaže še prostorska shema, ki pa jo slikar v reduktivnem postopku pripelje do abstraktne vrednosti. Funkcijo pomena zdaj ne nosi več določna forma, temveč gre za spekter barvnih stopenj, ki nase prevzemajo vlogo govornice oz. pomenov. Se v zlat poviti pozni srednji vek je slikar prevedel v občutno zgrajene podobe, prežete z izrazitim literarnim patosom. Zamaknjen s premišljevanjem o

minulem, nenehnim samospraševanjem o razmerjih med pojavnostjo časa in ustrezajočih form. je Gönter zasnoval svojevrstno inštalacijo, bolj rečeno kompozicijo slik in jo opredelil v formi križa. Ideja križa kajpada ne korespondira v religioznem smislu, temveč kot absolutna forma, ki sili — pač v skladu z upodobljenim — v kontemplativnost. Pri tem seveda Gönterjeve slike nujno razumemo posamezno kot avtonomna slikovna telesa, vsako z lastno likovno in pomensko zgradbo. Če je Gönter se v ciklusu Deuecher ohranjal prostorsko zasnovo, poudarjal simbole, pa je v opusu zadnjih slik prešel čez mejo, zašel na pota čiste likovne strukturalizacije prikritih simbolne govorice. Iz temin se luči plast za plastjo, tu in tam zavzame posamični označevalec človeške prisotnosti; svetloba priključuje občutek časa za nami in to brezčasje lahko postane pošastno

prazno, kjer biva vse in nič. Slikar se v pričujočih podobah tega zaveda, zato zaznavamo slikarske intervencije kot pomenljivo zavedanje o dejanskem obstoju horror vacui.

Gönter torej oživlja — reinkarnira — v bistvu pa izživa praobčutenje brezprostorskega in brezčasnega. Zatorej ni presenetljiva konceptualna zasnova križa, saj v globljem smislu gre za zavedanje problema o metafizični globini tišine, ki jo vendarle še vedno istovetimo s predstavo o prabožjem — za našo kulturno in civilizacijsko izkušnjo nasploh pa križ pomenja sveto, torej najvišje v spoznanju. Gönter se z opusom t. i. reinkarniranih podob postavlja na rob: tu pa gre samo še za hojo v globinsko, pomensko in likovno abstrahirano. Na koncu pride pravzaprav spoznanje: z minevanjem se zbujajo upanje za vnovično oživetje!

JANEZ BALAZIČ

FORUM KULTURNEGA FORUMA

Za malo »pejnez« malo kulture

Z Dariom Vargom, gledališkim igralcem iz Sobote, ki je rekel, naj ga predstavim kot avtorja monodrame o Vilmošu Tkalcu, sem se o rečeh, ki jih forumsko postavljam v razsodbo, pogovarjal v Ljubljani. S prijateljem sva bila v neki uradni zadevi v Ljubljani in poiskala sva ga v Drami, da mi izročim neko pismo od Marjana Maučeca. Stopili smo v restavracijo gledališke hiše. Na poti tja bi na ozkem hodniku zadel ob Matjaža Fariča, če bi ta ne bil tako gibek in se s koreografskim gibom ne bi nagnil k steni. Povabili smo ga, naj se nam pridruži. V restavraciji je potem prisledla k nam še Aljana Hajdinjakova. Tudi ona dela v Talijinih hramih.

Rekel sem nekaj o tem, da bi bilo v Soboti pričakovati več kulture z ozirom na to, kakšna je gostota naših ustvarjalcev v tako kulturniški hiši, kot je Drama. V moji izjavi sploh ni šlo toliko za vsebino, kolikor za stereotipno formuliran izliv domoljubja. Lepo se mi je zdelo, da je mogoče v Ljubljani na razdalji nekaj metrov srečati toliko naših kulturniških ljudi. Naredil sem se kulturniško nesrečnega in bleknil ožuljeno in podeželsko žalostnega ptica »sodbo«. V stilu: pri nas vlada kulturno mrtvilo, kulturniki iz naših logov pa delajo po svetu. To je znana, kar najbolj prazna in pogosta poza provincialca, ki bi rad izpričal svoj nepotešeni glad po kulturi. Kakor pa sem že rekel, tega sploh nisem mislil tako »vzvišeno«, ampak čisto domoljubno. Meni se namreč zdi s kulturo v Ljubljani in v Soboti čisto enako. V ritualnem smislu je je tukaj in tam dovolj. V količinskem pa je mora biti v Ljubljani nekoliko več. In zato so Aljana, Darij in Matjaž pač tam.

Varga ima pogled zanesenjak, nekoliko obseden. Toda njegova telesna konstitucija je krhka, zato je v njegovih besedah več obtoževanja kot srditosti.

»Kako hočeš kulturo v Soboti?« Brez pejnez nega muzike. Mura daje denar Pandurju, in če oni mislijo, da je Pandur v Soboti kultura, naj jim Pandur postavi v Soboti teater.

Varga bo konec maja z balkona nekdanjega Dobrjavega hotela ponovno razglasil rojstvo Prekmurske republike. Projekta samega neče veliko komentirati. Kakor da bi se zanašal predvsem na igralsko blaznost, na teatralno reinkarnacijo. Iz same ponovitve dogodka naj se izvije smisel početja. On kot Vilmoš Tkalec hoče še enkrat preizkusiti: ali bo kaj iz tega, se bo kaj premaknilo, to ni več njegova skrb. Niti to ni njegova skrb, kaj naj bi se premaknilo.

»Ko sem jim v Muro poslal dopis s prošnjo za sponzorstvo projekta Vilmoš Tkalec, so mi sicer poslali vljuden odgovor, češ da projekt podpirajo z vsoto 100.000 SLT, toda pod pogojem, da imajo v grajski dvorani v treh terminih svojo modno revijo. Potem ko sem se pogovarjal o tem z Gezo Kišfalviem, sem ugotovil, da oni projekt v resnici podpirajo samo s 25.000 SLT. Zato, ker zne-sejo stroški za tri njihove modne revije 75.000 tolarjev. Za takšno sponzorstvo se jim najlepše zahvaljujem.«

Matjaž Farič je prisedel. Vročični pogled ustvarjalca, toda da-leč od Vargove ognjevitosti. Varga: »Matjaž Farič je koreograf, ki dela po vsej Jugoslaviji, dobi ne vem koliko nagrad, in če soboška kultura ne čuti, da je to njej v čast, če tak človek, ki začuti afiniteto za predstavo v Soboto, ne dobi podpore, potem iz tega sledi, da Sobota ne potrebuje predstave Matjaža Fariča.«

Aljana je med tem že odšla. Matjaž pa je rekel: »Ko sme še delal v Soboti, so možni sponzorji ves čas govorili, da jih to ne zanima. Zdaj, ko delam v Ljubljani, pa spet pravijo, da denarja za kulturo ne bodo dajali v Ljubljano. In tako se znajdemo v zaprtem krogu.«

Naj torej postavim nekaj vprašanj v ta blodni kulturni krog. Ali je sploh pametno zapisati, da Mura daje denar za kulturo? Bili so časi, ko vodilni iz nekega populističnega strahu pred zaposlenimi niso želeli, da se o njihovem pokroviteljstvu govori na glas. Je zdaj zaposlenim v Muri že jasno, kakšni so posredni učinki pokroviteljstva v kulturi?

Kaj mogoče Mura ni upravičeno pričakovala, da ji v znamenju tržnosti v kulturi Varga v zameno za pokroviteljstvo po svojih kulturniških zvezah »zrihta« grajsko dvorano?

STEFAN SMEJ

20 let Kmečkega okteta

JUBILEJ

Pred 20 leti, točnjeje 8. marca 1972. leta, ob dnevu žena, se je predstava Kmečki oktet iz Velike Polane. Dan, letošnji obletnici, ki so jo zaznamovali 25. marca, na materinski dan, so pevci pripravili celovečerni koncert.

Medic, ki se je zbrala v večnamenskem prostoru osnovne šole v Veliki Polani, je najprej pel šolski pevski zbor. V njem prevladuje sicer deklice, kar pa ne pomeni, da ne ulegnejo iz njega izšli tudi moški pevci, ki bi prepevali v Kmečkem oktetu. Škoda ima že določeno ugled, priznava, neha peti. No, kot je poznano, več roso mladi, še korenja bi iz njega nekaj časa še prepevali, čeprav nastopi najbrž ne bodo

tako številni kot v dosedanjih letih. Prepevali so na številnih krajevskih praznikih, lendarjski trgatvi, delovnih organizacijah, na revijah pevskih zborov... Lepo so zadonele tako narodne kot umetne pesmi, zato dolgotrajni aplavzi, pa tudi uradna priznanja. Prejeli so ga tudi ob 20-letnici, in sicer srebrno Gallusovo priznanje.

Na slovesnosti v Veliki Polani pa so navdušili tudi mladi igralci s tamkajšnje šole. Uprizorili so glasbeno igrice o Rdeči kapici.

Vse to, kar so podali šolarji in Kmečki oktet, je bilo lepo darilo materam za njihov »nov« praznik.

Vse temu je bila tudi primer-na udeležba.

Š. SOBOČAN

Kmečki oktet iz Velike Polane navdušuje že 20 let. Tako vzdušje bilo tudi na koncertu ob materinskem prazniku.

Foto: Š.S.

Srečanje z vzhodno modrostjo

Cankarjeva založba je pred kratkim poslala med nas delo Čedomila Veljačiča Ločnice azijskih filozofij.

Avtor te odlične knjige je eden od svetovno priznanih sodobnih poznavalcev in interpretov azijskih filozofij in religij, še posebej budizma. Veljačič že dolgo vrsto let živi in deluje na Sri Lanki, kjer je tudi postal budistični menih.

Ločnice azijskih filozofij so obsežen pregled azijskih filozofij od osnov indoiranskega pogleda na svet, prek džainizma in budizma, do kitajskega taoizma in konfucijanstva. Prevod Ločnic je prvo tovrstno delo, ki ga imamo v slovenščini in je kot tako tudi izjavi za obsežnejše ukvarjanje z različnimi aspekti in problemi filozofij vzhodnih narodov. V poplavi nekvadratne literature o vzhodni misli, ki smo ji priča v zadnjem času, je izid takšne knjige še posebej na mestu.

Delo sestoji iz dveh zvezkov; prvi je v trenutku, ko to pišem že med nami, drugi pa bo med nami morda že takrat, ko boste ta sestavek brali.

D.Š.

kulturni koledar • kulturni koledar

PIREDITVE

MURSKA SOBOTA: Od 1. do 4. aprila bo srečanje amaterskih gledaliških skupin.

GORNJA RADGONA: V petek, 10. aprila, bo občinsko srečanje otroških pevskih zborov. Zbori bodo nastopili v avli osnovne šole.

RADENCI: V salonu hotela Radin bodo v soboto, 4. aprila, odprli razstavo slik Alice Jaušnik iz Celja. Otvoritev bo ob 17.00.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna zbirka in stalna likovna razstava.

LENDAVA: V galeriji lendarjskega gradu je razstava akademskega slikarja Zoltana Sznyija iz Zalaegerszega.

LJUTOMER: V galeriji Anteja Trstenjaka je razstava akademskega slikarja Darka Birse — Zemeljske podobe duhovnega zavetja. Odprta bo do 19. aprila.

MURSKA SOBOTA: V galeriji Kulturnega centra Miška Kranjca je razstava 19. mednarodne likovne kolonije Lendava. Odprta bo do 5. aprila.

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA: Vsi oddelki Pokrajinske in študijske knjižnice so odprti vsak dan od 8.00 do 18.00, ob sobotah pa od 8.00 do 12.00.

GORNJA RADGONA: Matična knjižnica je odprta vsak dan razen torka od 8.00 do 18.00.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 10.00 do 18.00, čič

talnica pa v ponedeljek, sredo in petek od 7.00 do 18.00, v torek in četrtek od 7.00 do 15.00, v soboto pa od 8.00 do 12.00.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in četrtek od 8.00 do 17.00, ob torkih in petkih pa od 8.00 do 15.00. Vsak ponedeljek ob 16.00 so pravilnične ure za otroke.

USPEŠNICE

V knjigarni Dobra knjiga vam za ta teden priporočajo: Martin Gardner: PA TE IMAM, Državna založba Slovenije; Josip Jurčič: DESETI BRAT, Mladinska knjiga; Nicola Albertino De Carlo: PSIHOLOŠKE IGRE, Tehniška založba.

Komisija za imenovanje in preimenovanje naselij in ulic v občini Murska Sobota v sestavi Metka Fujs — predsednica, dr. Stefan Grušovnjak, Jože Hradil, Marjan Maučec, Edvard Mlinar, Franc Obal, Ivo Orešnik, Janez Ori, Rozalija Sraka, dr. Alekšander Šifnar in Jože Vugrinec, imenovana na skupni seji vseh zborov Skupščine občine Murska Sobota, 7. januarja 1992, sporoča javnosti:

Komisija je poleg imenovanja in preimenovanja ulic (predlogi bodo objavljeni) obravnavala tudi predlog preimenovanja Murske Sobote in po strokovni razpravi ugotovila:

I. Razlogi, da bi mesto obdržalo sedanje ime so: v tradiciji (mesto ima danes ime že več stoletij, nanj smo se navadili, spominja naj bi na reko Muro) in stroških preimenovanja.

II. Razlogi za preimenovanje Murske Sobote v Soboto so:

1. Lepo in prav bi bilo mestu vrniti slovensko ime saj je sedanje ime dolženo prevodu madžarskega Muroszombat, ki so mu ga madžari dali v 13. stoletju zaradi administrativnih potreb (več o tem na Madžarskem).

2. Zgodovinsko je dokazano, da je bilo prvo ime mesta Sobota, ki je slovenskega izvora (slovensko osebno ime) in sega vsaj v 10. stoletje.

3. V Sloveniji je Sobota samo ena, zato je pridevnik Murska odveč saj pomensko razlikovanje ni potrebno.

4. V pogovornem jeziku zunaj pokrajine se vedno pogosteje uporablja zgolj pridevnik Murska. Razvoj gre v to smer, da se bo ma vsi govorili samo Murska, Sobota pa bo izumrla.

5. Pri domačinih je še vedno v rabi le oblika Sobota, sebe pa imenujejo Sobočane oz. Sobočance.

6. Zaradi nove komunalne ureditve, zakona o podjetjih, preimenovanja ulic, zamenjave dokumentov in drugih sprememb bo cena spremembe imena mesta minimalna.

III. Na podlagi navedenih razlogov komisija z večinskim mnenjem predlaga preimenovanje Murske Sobote v Soboto.

Ugotavljamo, da je za to sedaj zadnja možnost in vabimo vse, da pošljete svoja mnenja in predloge na naslov komisije (Skupščina občine Murska Sobota, Alja Kardoša 2), kjer je na voljo tudi uporabljena literatura. Izbor mnenj in predlogov bo objavljen.

Utemeljeno svarilo

Intervju s Sherwoodom Rowlandom, strokovnjakom za ozon. Rowland je profesor kemije na University of California v Irvinu. 1974. je prvi opozoril na nevarnost uničenja ozonske plasti nad Antarktikom in opozorilo so dolgo omalovaževali kot nepotrebno povzročanje panike.

Profesor Rowland, Nasini raziskovalci so začeli biti plan zvo- na: tudi nad severno poloblo obstaja nevarnost ozonske luknje. Je zaskrbljenost utemeljena?

Rowland: Dolgoročno vsekakor, zdaj je jasno, da je v skladu s pravili tudi nevarnost za iztjanjanje ozonske ovoja tudi nad zahodno Evropo in ZDA. Mnogine klorovega monoksida, ki so ga izmerili nad Bangorjem v ameriški zvezni državi Maine, so večje kot tiste, ki so jih kadarkoli izmerili nad južnim polom.

To pomeni, da se je v času meritev ozon tam zelo hitro raz- grajeval. Vprašanje je, kako dolgo bo ta proces še trajal. Z gotovostjo pa vemo, da se bo to v prihodnjih desetih letih poslabšalo, ne glede na to, česa se bomo zdaj lotili.

So vas najnovejša spoznanja presenetila?

Ne neposredno, ker sem v svojo raziskovalno skupino sodelo- val pri Nasinem programu. Povečane vrednosti klorovega monok- sida smo izmerili že tudi 1989., in sicer z istim raziskovalnim leta- lom, ki je nalogo opravljal tudi tokrat. (Gre za predelano vohun- sko letalo U-2. Letala so postala slavna, ko so eno od njih s pilo- tom Powellom sestrelili na vrhuncu hladne vojne nad SZ, op. pis- ca.)

Ali je torej Nasa zdaj samo odprla show?

Rowland: Prav gotovo ne. Vrednosti so danes mnogo večje kot pred tremi leti, nad severno poloblo za kakšnih trideset odst- kov. To je zajeten porast.

Kako ste reagirali kot utemeljitelj teorije o ozonski luknji, ko ste prvič spoznali, da se ozon nad severno poloblo razgrajuje?

Rowland: Videl sem to prihajati. Kakor vemo vsi, se je kon- centracija klora povečala — čeprav se količina v atmosfero spu- ščenega klora počasi znižuje. To je posledica montrealskega proto- kola, povsod po svetu se tačas uporablja manj klora kot leta 1988.

Lahko človeška vrsta preživi ozonski šok?

Rowland: Prav to je vprašanje. Osvestiti se moramo, da ne preobremenimo tistega, kar zagotavlja naše preživetje. Če pa tega niti prav ne poznamo, je to še toliko pomembnejše. Kakšne posledice za globalno klimo bodo, na primer, imele spremembe v at- mosferi, ki jih pravkar raziskujemo. Nič dokončnega še tudi ne ve- mo o učinkih povečanega ultravijoličnega sevanja na človeški or- ganizem.

Imate otroke, vnuke ...

Rowland: ... nekaj je že jasno: Svojim potomcem prepušča- mo Zemljo, ki nikakor ni v dobrem stanju.

Prev. Š. SMEJ

Poginila najstarejša opica

V Atlanti je v 59. letu staro- sti poginil najstarejši šimpanz z imenom Gamma. Bila je sa- mica, ena od prvih, ki se je ro- dila v centru Roberta Yerkesa za primata na Floridi. Kasneje so jo preselili v Yerkesov razi- skovalni center za primata v Atlanti, kjer so jo proučevali in zbirali podatke o vzgajanju in rasti šimpanzov, ki se rodi- jo v ujetništvu.

Po podatkih Guinnessove knjige rekordov je bil najsta- rejši znani šimpanz Jimmy star 53 let, ko je leta 1985 po- ginil v newyorškem živalskem vrtu.

POLITIKI

Gorbačov državljan

Za Mihaila in Raiso Gor- bačov svet ni več, kar je bil.

Januarja sta se preselila v trisobno stanovanje v Mos- kvi: prostor je zatrpan z več kot dvajset tisoč knjigami in dokumenti. Mihail — v za- četku marca je dopolnil ena- inšestdeset let — bo spet začel hoditi v službo: postal je predsednik mednarodne- ga inštituta. Pa Raisa? Z de-

narjem, ki ga bosta imela, se bosta skušala prebijati iz meseca v mesec. Zakonca imata še zmeraj dačo, limu- zino in dvajset stražarjev.

Pokojnina Gorbačova znaša (nekdaj) sanjskih štirideset fubljav — če jih preračunamo v dolarje, so vredni danes natančno šestdeset dolar- jev.

Seveda je nekaj stvari, ki

odtehtajo izgubo mo- čnega denarja. Zasebno z- vljenje zakoncev Gorba- čov je mirno, napolnjeno z gl- bo in knjigami. Seveda pa je ime Gorbačova še vedno nekaj vredno v tujini, je ni- mreč človek, ki je omogo- čil mirno sožitje med narodi, združitve Nemčije, ukni- oboroževanja, skratka mir na svetu, in tega mu la- bo nikoli pozabil.

Lev za 180 milijonov

Če si imel v denarnici 180 milijonov lir ali protivred- nost v kakšni drugi valuti, si pred dnevi lahko kupil tegale čudnega levčka iz zlata in briljantov, razstavljenega na posebni razstavi v Londonu, ki jo je priredil slavni dragu- ljarski Gerrard. Mož slovi po tem, da že dolgo krasi tudi člane kraljevske družine. Na razstavo je pridrl ves london- ski VIP, o tem, kdo je v resni- ci kupil levčka v obliki broše, pa ni natančnih podatkov.

Prodani kolos

Konec minulega leta je bila prodana desetletja dolgo najvišja naseljena zgradba na svetu, sloviti Empire State Building, ki stoji na newyorški Peti aveniji na Manhattanu in ki je lani praznovala 60-le- tnico dograditve. Vedelo se je tudi za ceno, 40 milijonov dolarjev je stal, ni pa se vedelo, kdo je kupec. Skrivnost je pred kratkim le pri- curljala na dan. Slavni nebotičnik je kupil bogataš Oliver Grace iz rodbine veletrgovcev.

40 milijonov dolarjev res ni malo, a resnična cena zgradbe je vsaj desetkrat večja. Vendar pa je razmeroma nizka nakupna cena razumljiva, če povemo, da bo kupec postal pravi lastnik šele čez 85 let, ko bo potekla najemniška pogodba za nebotičnik, ki jo ima v ro- kah združenje ASB.

Aforizmi

Paradoks: Ustanavljajo profitne enote, ki jim prinašajo izgubo

Nasvet cestnim podjetjem: solite ceste »cum grano salis«

Ena tistih reči, ki najbolj pestijo naše okolje, so pesti

Mnogi ljudje istočasno doživljajo strah pred smrtjo in zaveda- ni vredno živeti.

Nastajanje tretje Jugoslavije močno spominja na propad Reicha.

Naši politiki, ki imajo polna usta Slovenije, pozabljajo na ven- ce praznih trebuškov.

Pust vse leto — v prenovitelje, socialiste, demokrate, zelene, rumene, bele in črne preoblečeni boljševiki učijo la- to demokracija.

Slovenija je že druga Kuba, povsod so na oblasti samo barba- (bradači).

Razlika med Trojo in Emono je v tem, da so njim podtakni- janskega konja, nam so pa hoteli honduraškega.

Od vseh revolucij mi je še najmanj všeč seksualna revolucija WEST način.

Borivoj

Čudežni otrok

Angleži imajo novo senza- cijo: odkrili so novega čudež- nega otroka. Imenuje se Kat- hryn Barnes, 3 leta in 9 mese- cev ji je, pohvali pa se z inte- ligenčnim kvocientom 170 in že so jo tudi sprejeli zname- nito ložo najmodrejših — Menso. Deklica lahko z lah-

koto bere knjige, ki jih kom- zmorejo dvakrat stare- ukvarja se z matemati- 11-letnike, obvlada eno- pleše balet, poleg tega tako izostren posluh, da- sposobna zaigrati sleherni melodijo, ki jo samo enkrat. Njeno mo- so odkrili po naključju — učitelj matematike in računovodkinja Gil- jo vzeli s seboj k poslu- ko so se namenili testir- za katerega so sumili, da nadpovprečno inteligent- Na obisku pri psihologu di deklica zahtevala, da- tudi ona izpolniti teste- zultati so bili presenetljivi- kazalo se je, da je deklic- sta, ki je nadpovprečno- ligenata. Stari so bili pašeni. Zdaj iščejo vso- šolo in učitelje za oha o-

Dirka v standard

Kaj potrebuje kraj, ki bi bil rad mesto ali vsaj v to vse hitreje ra- stoče mestce? Mar samo dovolj hiš, ustanov in ljudi?

Odgovor na vprašanje je pre- prost samo na prvi pogled in za ti- ste, ki sodijo, da imajo dovolj že svojih osebnih problemov, pa jim jih zato ni potrebno množiti še s

splošnimi.

V resnici pa v sedanjih časih po- stajajo te zadeve vse manj prepro- ste in se bojo lahko tudi čedalje bolj zapletale.

Za kraj, ki bi že rad bil (ali če- dalje hitreje postajal) mesto, ni dovolj to, da je občinsko središče, ali da je celo gospodarsko, kultur-

no ali še kdove kakšno središče nekoliko širše regije, če njegovi prebivalci nimajo, na primer, do- volj možnosti za zaposlitev ali sploh za to, da bi si zaslužili vsaj za silo normalen kos kruha. Tudi ni dovolj, če je v njem zadosti mla- dih in možnosti za njihovo šolanje, ko pa njihova spričevala vsem ne zagotavljajo možnosti za zaposli- tev ali sploh za kakršno koli služe- nje kruha. Tudi ni dovolj, če je v takem kraju dovolj tovarn in de- lavnic, ko pa ob pomanjkanju na- ročil nimajo v njih dovolj dela in niti možnosti za to, da ga bo v bližnji prihodnosti kaj več, če ga bo sploh vsaj še nekaj.

Seveda mora kraj, katerega prebivalci bi se morali počutiti kot v pravem mestu, pa četudi ne v kdove kako velikem, imeti tudi do- volj trgovin, delavnic, gostinskih lokalov in kdove kaj vse še. Toda tudi po tej plati so zadeve, kot vse kaže, čedalje bolj zapletene. Osrednje mesto na levem bregu Mure ima tovrstnih »zatočišč« za kupce in goste razmeroma precej, toda, kot kaže, se jih vse manj za- teka vanje. Pa ne zaradi kakšne morebitne slabe postrežbe v njih, marveč so jim očini vse manj všeč dirajoče cene, ki jim njihovi do- hodki vse težje sledijo.

Vendar očitno ne smemo gledati preveč pristransko. Bržkone ni po- ložaj nič boljši za ljudi, ki ne žive v mestih, marveč po vaseh ...

Igor Jože Olaj

Ka smo meli 8. marca navaden den, nejdani čena, smo zvedeli, da smo že sla- vili. Ka praznujemo tudi materinski den ali po evropsko povečano chuttertag, smo tudi zvedeli na san tibi den 25. marca. Ka pa doista naroda po Evropi slavi materin- ski den 10. maja pa kumaj, te zvejdimo. Klo, miiva z šelekon rva neje preveč čemer- niva, ču nama sto svetle dela. Samo naj- nama pravogajča povej, da se te svet- ki slavi, ka se te leja miiva psihonpa fizično pripraviva, če je glj lahko brez itenla materinski dnevo praznovati, za- tou, ka kondicija nas očof, je tudi ne, bre- mejna. Vrag pa naj zna, kelko chuttertagof si eice sto grek leta zmoli v ton mem- non breznašon obdobji. Tej naši vadi mi fejit po avejti leječjo, pa lejo sto Franje- ginesse kaksi, kačomarelltag ali pa of minuter bi lafoe e fagonske ginesse kaksi "Akitemičičtag", pa tak dele. Možnosti za oboževanje čenak je neštato, pa za kaj- poga se pred njimi delati tieli, za tisto nijn dati, ka pa une najboje miivo, je pa bofo malo, pravi Bela, pa res tidi. Braf Deouci.

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

OVEN

Ona: Človeška nevoščljivost nima meja in to boš kaj kmalu okusila na svoji koži. Bilo bi koristno, da bi za nasvet prosila koga pametnejšega, saj se boš sicer kaj hitro zapletla v popolno zmedo.

On: Ljudje, od katerih si na svojo žalost vse bolj odvisen, so preračunljivi in predvsem popolnoma neodgovorni. Če boš tako nadaljeval, se ti bo kaj kmalu zgodilo, da boš podrl vse mostove za vrnitev.

Ona: Včasih se obnašaš, kot bi bila edina na svetu. Ali te dosedanje življenje res ni še ničesar naučilo? Poskusi vsaj malo popustiti, kajti v nasprotnem bo tvoj partner počasi začel izgubljati potrpežljivost.

On: Z lepo besedo ti bo uspelo precej več, kot z grobostjo in nasiljem. Na koncu so pomembni samo rezultati, kar pa se- veda ne pomeni, da cilj opravičuje sredstva. Nekdo ti bo posku- šal nagajati, kar pa mu ne bo najbolje uspelo.

Ona: Tvoje ljubosumje bo sicer povsem brez osnove, ven- dar pa si lahko zaskrbljena zaradi nečesa povsem drugega. Le vprašanje časa je, kako dolgo se boš uspela upirati osvajanju ti- stega, ki ti je nekoč že veliko pomenil.

On: Ker ti je delo pravi užitek, si ne boš privoščil niti naj- manjšega počitka, četudi bi ti bil še kako potreben. Takšen na- čin življenja ti sicer zagotavlja precej denarja, toda pomisli tudi na kaj drugega ...

Ona: Ne poslušaj ustvarjati videza, da si stanovitna, saj ti tako ali tako ne bo nihče več nasledel. Je že tako, da je tvoja pre- teklost prepolna kratkih avantur s tudi nekaj slabimi posledica- mi.

On: Prihajaš v obdobje, ko boš moral kar najbolje izkori- stiti tiste svoje lastnosti, ki so tvoja najboljša stran. Nikar pa ne mešaj ljubezenskih afer s svojimi poslovnimi interesi, saj se la- ho to kaj hiro obrne proti tebi.

LEV

Ona: Neverjetno hitro ti bo uspelo, da se boš ponovno po- brala in pokazala v svoji polni moči. In to ti bo prineslo prav presenetljive rezultate, saj bodo drugi povsem zmedeni. Torej pohiti tako v ljubezni kot drugje.

On: Brezglavo se boš odločil za nekaj, kar pošteno presega tvoje zmoglosti. Toda ko boš enkrat začel, bi bilo povsem ne- smiselno ustaviti se na polovici poti. Mogoče pa ti bo vseeno uspelo.

Ona: S teboj je pogosto tako, da te šele neprijetno razoč- ranje uspe privedi na pravilno pot do uspeha. Razmisli raje in še naslednje poskusi učiti predvsem na tujih in ne svojih napa- kah. In poskrbi malo za svoje obveznosti.

On: Čakanje ti bo prineslo veliko več, kot tvegana naložba. Šele ko se bo položaj popolnoma zbil, se boš v posel vpletel tudi sam. Takšno ravnanje ti bo prineslo precej ugleda.

Ona: Zaradi opravljanja te bo pošteno pekla vest. To bo povsem upravičeno, saj dobro veš, da si si s takšnim ravnanjem nakopala celo kopico sovražnikov. Ne bi bilo slabo, če bi začela razmišljati o opravičilu ...

On: Nekdo te bo pripeljal pred dejstvo, da nisi ravno tako genialen, kot si si domišljal. Je že res, da ti bo priznal določene sposobnosti, a vendar ... Vsekakor pa boš od takrat naprej veli- ko previdnejši ...

Ona: Pričela se boš zavedati, da ti previdnost še ne zaga- tavlja popolne varnosti. In zakaj bi morala vedno skrbeti le ti sa- ma? Nekdo ti bo sporočil neprijetno novico, ki si jo v bistvu že pričakovala.

On: V prepiru boš hotel imeti tako prvo kot zadnjo besedo, kar pa marsikomu ne bo čisto po godu. Nikar ne razglabljal to- liko o nabelih, ampak stori tudi nekaj, da se le-ta začnejo vsaj počasi uredničevati.

STRELEC

Ona: Nekdo te zelo pogreša, vendar pa ti tega na- način ne bo hotel priznati. Konec tedna boš »pritala« zabavi. V prijetnem razpoloženju boš izdala nekaj, lo bolj, da bi ostalo skrito.

On: Čeprav ti gre v tem trenutku kar najbolje, pa ni- koristno, da bi poskrbel tudi za prihodnost. Prav ni, da- ni tako stabilna, da se ne bi pokvarila! Toda preo- kršnekoli panike.

Ona: Tvoja reakcija na nepričakovano novico bo vročekrvna, da bi lahko dosegla kakršnokoli razrešitve. Poskusi se zbrati in trezno razmisliti, pa se bo razrešitve kar sama.

On: Pomisli tudi na svoje prijatelje, saj boš v nje kaj hitro ostal sam. Prijetna stran uspeha je, da ga zmo- zno! osrečiti tudi druge. Premisli in ukrepi, če ne bo- zno!

Ona: Zaupala se boš prijateljici in skupaj uspešni najti izhod iz krize. Toda šele prijetna dru- čen pogled neznanca ti bosta dokončno odgnala v- On: Blizajo se trenutki, ko boš do vratu v- bo všeč, saj boš lahko dokazal svojo resnično- sobnosti. Slaba stran pa je, da boš prikrušan za- vljenje.

Ona: Prijatelj, ki si mu zelo naklonjena, niti ne- jih čustvih, zato je najbolje, da mu poskusiš odpeti- kar se preveč ne obotavlja, saj se ti izgubljena prilo- ne bo ponovila.

On: Poslovni partner te bo sicer pošteno hval- pa se boš kaj hitro uspel izkopati iz neprijetnega- nekoga prav očarljivega boš spoznal in na kon- hvalčen.

VODNAR

RIBI

BIK

DVOJČEK

RAK

DEVICA

TEHTNICA

ŠKORPIJON

Podoba moje matere

Moja mati je kot sonce, ki žari,
je kot krasje, ko zrelo valovi.
Vsako noč jo vidim, kako bedi
in za vse nas lepo skrbi.
Z mano imeje se, s Tino veseli,
če smo zdaj, srce od sreče ji žari.

TIJAŠA JUREŠ, 5.a,
OŠ Veržej

Moja mama

Moja mama je ime Marija. Je lepa. Skuha dobro kosilo. Delala je v Varstroju v Lendavi. Včasih sem jo šla iskat. Zdaj je doma in ima zame več časa. Če je treba, mi pomaga pri domačih nalogah. Tudi jaz rada pomagam njej.

LIDIJA SMEJ, 4.a,
OŠ Odranci

Narava

Rada opazujem naravo, ki med letom spreminja svojo podobo. Ko pride pomlad, pokukajo iz zemlje prve spomladanske cvetlice: zvončki, trobentice, norice, mačice... Lepo je takrat, a v tej lepoti lahko vidimo tudi, kako smo ljudje pozimi grdi, smo naravo tako onesnažili. Ko sneg skopni, lahko vidimo gozdovih, travnikih in v potokih različne odpadke in strupe. Tako ljudje uničujejo naravo in s tem tudi sami sebi kopljejo grob.

TEODORA JUST,
OŠ Jožeta Kerenčiča, G. Radgona

Poln »kufer« imam

Obiskujem 8. razred osnovne šole. Moram vam povedati, da zaradi te nesrečne šole že kar umiram. Vse mi gre na živce — vsi učenci, učitelji in šola. Poznam že vsak kotiček v njej in zunaj nje. De in koga pouka je še okrog 15 tednov. Zdi se mi, da bom znorela, preden se vse konča. Mislim, da bi bilo super, če bi počenla vse kaj drugega. Kaj bi bilo super glasho, se voziti naokoli, in to po možnosti v dvojici! Toda ne da bi mislili, da so učitelji in šolci tako zanič. So kar v redu, le da učena ne bi bilo. No ja, nemščina, zemljepis in biologija, to je še kar zanimivo, ampak ta matematika, fizika in slovenščina... Upam, da me razumete in da s svojim mnenjem nisem preveč osamljena.

SIMONA VARGA, 8.r.,
OŠ Šalovci

Moje (naše) korenine

Iz Lendave nas vodi pot v Gornje Slaveče, od koder se je oglasila senosolka MARINA HUBER. Pri odkrivanju svojih korenin je ugotovila naslednje:

»MAMA se je rodila leta 1954, ime ji je Alojzija, je delavka v mlinu in veliko dela tudi doma. Če nisem pridna, me včasih kaznuje!«

»OČE Karel je 9 let starejši, rodil se je v Kuzmi, sedaj dela v Avstriji. Rad gleda kavbojske filme.«

»BABICA (po mami) je Lojzka Krpič. Rodila se je leta 1929, živi v Gornjih Slavečih. Rada ima rože.«

»DEDEK Alojz Krpič je isti letnik. Največ dela pri svinjah, poleti gozdu »straži« gobe.«

»PRABABICA (babičina mama) se je pisala Marija Svenšek, rodila se je v Jablovcu, kjer je tudi umrla leta 1930.«

»PRADEDKU (babičnemu očetu) je bilo ime Jurij. Živel je v Jablovcu kot delavec in viničar. Umrl je leta 1929.«

»PRADEDEK (dedkov oče) se je pisal Stefan Krpič. Živel je v Lendavi, umrl leta 1964 v Gornjih Slavečih. Bil je poklicni čevljar in pokrivač domačih streh.«

»PRABABICA (dedkova mama) se je pisala Marija Krpič. Umrla je leta 1954 v Gornjih Slavečih. Znala je plesti dobre cekarje.«

»Stari oče (BABICA po očetu) se piše Emilija Huber. Rodila se je leta 1912. Živi pri nas. Rada me uboga.«

»Stari oče (DEDEK) Franc je živel v letih 1899–1971. Umrl je to leto pri mojem rojstvu.«

»PRABABICA po očetu se je pisala Marija Škodnik. Rodila se je v Nuskovi. Bila je glava družine. Rada je predla na kolovrat.«

»Njen mož (moj PRADEDEK) Janez je umrl leta 1941. Bil je kmet.«

»PRABABICA (mama dedka Franca) je bila šivilja, ime ji je bilo Magdalena, umrla pa je leta 1939.«

»PRADEDEK (oče dedka Franca) je živel v letih 1861–1940. Pravi, da je bil velik »švercar«, zato naj bi bili še danes tako bogati.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

»JAZ pa sem Marina. Obiskujem 4. razred OŠ Kuzma. Sem divje in mama pravi, da bi morala biti fant. Rada bi šla na Vestnikov vlak.«

Andrej Šifrer v Lendavi

Pred kratkim je gostoval na naši šoli pevec Andrej Šifrer. Po koncertu je še poklepetal z nami in tako je nastal tale intervju.

— Ste bili že kdaj v Lendavi in kako se počutite?

»Da, pred 8 leti sem bil tu. Pel sem otrokom v vrtcu. Tudi sedaj sem naletel na gručo mladih ljudi, zato se dobro počutim.«

— Kaj mislite o Prekmurcih in ali veste tudi kaj madžarskih besed?

»Tudi sam sem malo Prekmurec in rad jih imam. Vem tudi nekaj madžarskih besed: igen (da), vge (konec), szeretlek (ljubim te), vendglö (gostilna)...«

— Kdaj ste začeli peti in s katero popevko ste postali slavni?

»Prvega maja 1952, takrat sem se narodil in zapel svojo prvo pesem. Moje najpopularnejše popevke pa so postale Zoboblues, Bil sem mlad, Martinov lulček, Hiti počasi, Država...«

— Kdo vas je navdušil za petje in katera vaš pesem je vam najbolj všeč?

»Ne vem, v naši družini se nihče ni ukvarjal z glasbo. To sem prinesel jaz na svet. Najbolj všeč pa mi je pesem Pogledaj ga, novo jutro.«

— Imate res toliko oboževalk, kot omenjate v pesmi Država?

»To niso oboževalke, vendar jih imam.«

— Kaj je vaša največja želja?

»Da bi vsaj nekaj od tega, kar sem ob novem letu obljubil, tudi izpolnil, da bi veliko potoval, ljubiti...«

(Zaradi prevelike dolžine smo intervju nekoliko skrajšali.)

VANJA SMIT (7.b), SIMONA PEVEC (7.b), NATASA PAMIĆ (6.a), OŠ Draga Lugariča, Lendava

Moj oče

Mojemu očetu je ime Franc. Je velike postave. Ima rjave lase. Dela na kmetiji. Zjutraj in zvečer ga lahko najdete v hlevu pri živini. Imam ga rada, ker mi velikokrat kaj kupi in mi pomaga pri domačih nalogah. V nedeljo pa nas pelje na obiske k sorodnikom. Želim, da bi bil zdrav in vesel.

MARJANA MERTIK, 3.r.,
OŠ Odranci

...

Reka spominov

V dolini teče rečica,
nad njo leti ptica,
bela golobica.

Je čista kot zlato,
modra kot nebo
in bistra je zelo.

A to so le spomini,
ko peli so še mlini
in bosi smo hodili.

URŠKA RAŠČAN, 5.r.,
OŠ Draga Lugariča, Lendava

Kajenje

Kajenje je danes najbolj množična razvada med ljudmi. Na Slovenskem se je začelo širiti predvsem po 1. svetovni vojni. Najprej so kadili samo moški, zdaj pa kadijo že tudi ženske. Proti tej razvadi se bori ves svet, a vse zaman. Kljub boleznim, ki jih povzroča kajenje, se kadilci ne morejo odvaditi tobaka. Cigareta naj bi jih razvedrila, odganjala dolgčas in sproščala napetost.

Poznam nekoga, ki pokadi dnevno najmanj 20 cigaret. Ko ga srečam, vedno kašlja in se toži, da ga boli v prsih. Verjetno so njegova pljuča že zbolela za rakom. Ali bo moral pri srednjih letih v grob? Ali ni to hudo?!

Najbolj me moti, ko vidim kaditi nosečnice, saj hodo imeli zaradi tega še nerojeni otroci bolezenske napake, ki bodo prizadele njihovo nedolžna telesa.

Ker je kadilec vedno več, narašča tudi umrljivost med ljudmi. Pri kadilcih je 2- do 3-krat večja kot pri nekadilcih. Kadilčeva življenjska doba je za okrog 8 let krajša.

Upam, da bodo generacije, ki danes odrasčajo, cigareti rekle NE ter tako pobegnile raku in prezgodnji smrti.

AGICA FLISAR, 7.b,
OŠ Rogoševci

Najbolj žalostno pa je, da se na kajenje navaja vedno več mladih. Ne zavedajo se, kam jih to vodi. To bodo doželi šele takrat, ko bo že prepozno.

Nаша hiša OŠ APAČE

Nаша hiša stoji v Lutvercih. Ima

številko 12. Hiša je velika in bele

barve. Ima pritličje in eno nadstropje.

Nаша hiša ima sedemnajst oken. Meni

je najbolj všeč velik balkon. V hiši

imamo dve stanovanji. V pritličju sta

nujeta nena in oči. V prvem nadstropju

pa smo doma oči, mama, sestra in

jaz.

Mateja Zupancič, 1.b

Ali veste?

Točnega odgovora na 50. vprašanje ni nihče poslal, vsi pa ste bili precej blizu pravi, najnovejši številki, in to je 1.999.507. Najbolj se je temu odgovoru približal DRAGO PRŠA iz Velike Polane 99, ki je zapisal, da ima Slovenija 1.999.706 prebivalcev. Poslali mu bomo obljubljeno knjižno nagrado Knjigarne in papirnice Dobra knjiga iz Murske Sobote. Čestitamo!

Kupon št. 52

Ali veste, kdaj so si lahko prvi ljudje telefonirali? Odgovore pošljite najkasneje do 9. aprila na naslov: Podjetje za informiranje, Titova 29/I, 69000 M. Sobota, s pripisom Ali veste. Ne pozabite priložiti tudi kupona!

Kam je »odletel« angel?

Čeprav je imel angel na lesenem križu ob regionalni cesti v Podgorju peruti, ni sam odletel, ampak je izginil zato, ker ga je nekdo pač hotel imeti. Pa najbrž ne zato, da bi ga varoval, ampak ker bi ga prodal. Take reči gredo namreč dobro v denar. Škoda je velika.

Požar na ratkovskem mlinu

27. marca ob 1.30 uri je izbruhnil ogenj na mlinu Irme D. iz Ratkovec. Mlin v izmeri 15 krat 20 metrov je bil v dobrem stanju, čeprav že nekaj let niso v njem mleli pšenice. Domnevajo, da je poslopje zagorelo zaradi dotrajanega dimnika. V mlinu je namreč živel socialni varovanec Jože H. Le-ta je ogenj poskušal pogasiti, a mu ni uspelo, ker se težko giblje. Ogenj je končno ukrotilo več gasilcev iz Ratkovec, Berkovec in Kančevce. Gmotna škoda znaša kar milijon tolarjev.

Oblačil se bo modno

V znano prodajalno Claudia shop na Kocljevi ulici v Murski soboti je v noči na 28. marec vlomil neznanec in si prisvojil: moško usnjeno jopo, žensko jopo iz rjavega velurja, 25 kosov hlač iz jeansa, več majic, srajc in povrh še kratke hlače. Za storilecemo poizvedujejo, mi pa pristavljamo: Vsi, ki nosijo jeans znamke Big Star in Emanuel (ti znamki sta izginili), še niso osumljeni.

V družbi z alkoholom?

Ignac H. iz Žižkov se je 25. marca peljal z osebnim avtom skozi Dolnji Lakoš. Na ravnem delu vozišča je zapeljal na levo stran, nato pa trčil v železno ograjo neke domačije. Od tam je Zastavo 128 odbilo, nakar se je prevrnilo na bok. Voznik, ki naj bi vozil pod učinkom alkohola, je padel iz avta in se hudo poškodoval. S kraja dogodka so ga prepeljali z režilcem v bolnico. Popravilo avta bo stalo 150.000 tolarjev in je vprašanje, ali se bo izplačalo.

Avstrijec skušal pobegniti

Avstrijski državljani Erich D. je 23. marca hotel naglo izpeljati s parkirišča gostišča v Žibercih, pri tem pa je zapeljal na drugo stran ceste in trčil v avto Matije I. iz Veržej. Avstrijec se je hotel izogniti srečanju z našo policijo, saj je nato sunkovito zapeljal proti Tratam, da bi jo popihal čez mejo. Toda policija mu je že bila za petami. Hitro je zapeljal na avtobusno postajališče v Žibercih, od tam pa v 1,5 metra globok jarek, poškodoval prometni znak ustavi. In glej ga, zlomka, končno je ustavil in počakal.

Avto uničen, voznik cel

Predzadnje sredo se je zgodila prometna nesreča zunaj Tropovca. Iz smeri Radenci je z veliko hitrostjo pripeljal osebni avto Audi, ki ga je vozil Rade D. iz Beograda. Zaradi neprimerne hitrosti je vozilo zaneslo na levo stran vozišča, nato na bankino, nakar se je dvakrat prevrnilo in naposled obstalo na bližnji njivi. Voznik se k sreči ni poškodoval hujše, gmotna škoda pa znaša 300.000,00 tolarjev. Kdo bi vedel, koliko je to srbskih dinarjev?

Neprevidno zavijanje

26. marca ob 5.30 se je Janko P. z Gornjega Kamenščaka peljal z osebnim avtom po Prešernovi cesti v Ljutomeru. Ko je pripeljal do odcepa ceste, ki pelje proti Lesnini, je zavijal v levo, pri tem pa se ni prepričal, če to lahko stori varno. To pa je bilo usodno, saj je prav v tistem hipu pripeljal pravilno po svoji strani kolesar Štefan S. iz Krapja. Avto je kolesarja zbil po cestišču, k sreči pa se je poškodoval le lažje, kljub temu pa je moral v bolnico. Škoda na vozilih znaša 10.000 tolarjev.

Iščejo novega ribiča

Kaže, da se bo množici ribičev pridružil še nekdo. V nedeljo, 29. marca, med 11.30 in 13.45 je neznan storilec v bližini stražnice na Petanjcih ukradel iz nezaklenjenega avtomobila Renault 4 ribiško palico s teleskopom. Palica je zelene barve, izdelana na Češkem, ima navijalko znamke Silstar X 40, sivo vrvico, rdeči drseči plovec in trmek »šestica«. Tomislav M. iz Tropovca je oškodovan za 5.500,00 tolarjev. Pa še ribiški konkurenci je dobil!

Kam je izginila leva luč?

Pravijo, da je vse bolj tvegano puščati avtomobile na parkiriščih, saj jih ponoči utegnejo oskubsti nepridipravi. Marsikdo se je v to že prepričal, ko je našel svojega jeklene konjička bosega (brez platišč in plašča). No, Jože P. iz Maribora pa je imel nočnega obiskovalca na svojem »pejku«. Z njega je namreč izginila leva zadnja luč, vredna 3.000,00 tolarjev. Vozilce je bilo parkirano v Kocljevi ulici.

Vestnik informira in nagrajuje!

Zaokrožite številko predmeta, ki je po vašem mnenju na sliki, izrežite kupon in ga prilepljenega na dopisnico pošljite do petka, 10. aprila 1992, na naslov: Vestnik, 69000 Murska Sobota, Titova 29/I. Prejšnji teden smo žrebali dopisnice s kuponi številka 16. Žreb je nagrado — omarico za kopalnico — dodelil Ivanki Vrabli s Stare ceste 63 a, 69240 Ljutomer. Nagrado lahko dvigne na naši upravi. Pravilna rešitev kupona številka 16 je: opora za pokrov motorja.

Naša nagradna igra se bliža h koncu. Vestnikov avtomobil in še druge nagrade bomo izžrebali v nedeljo, 19. aprila 1992, na javni prireditvi v Radovcih na Goričkem. Če doslej še niste poslali nobenega kupona, poskusite srečo vsaj zdaj. Morda boste ravno vi dobili tedensko nagrado; če pa boste imeli še več sreče (in to vam iz srca privoščimo), utegnete dobiti celo avtomobil Renault 5 Campus, vreden milijon tolarjev!

Kaj je na sliki?

Kupon št. 18

1. Menjalnik hitrosti
2. Mikrofon
3. Palica za golf

Pošilja _____ iz _____
Ulica _____ št. _____
pošta _____

Kdaj v Pomurju več dobrih nogometnih sodnikov?

Nogomet je v Pomurju mnogo širši sport s 55 nogometnimi klubi, s čimer se ne more pohvaliti nobena druga regija v Sloveniji. Žal pa je drugače z razvojem sodniške nogometne organizacije. V Medobčinskem društvu nogometnih sodnikov Murska Sobota deluje le 48 sodnikov in 7 pripravnikov, taksaj pa imajo 5 kandidatov. Več o problematiki MDNS Murska Sobota smo se pogovarjali s predsednikom Ladišlavom Abrahamom.

— Na nedavni skupščini MDNS Murska Sobota so člani ocenjevali svoje delo. Kaj ste ugotovili?

— Ocenili smo, da je bilo sojenje v prejšnji tekmovalni sezoni glede na kadre dokaj kakovostno. To smo dosegli z razvojem sodnikov. Tako so boljše in prve medobčinske lige, slabši pa druge medobčinske lige. Nekaj težav smo imeli s sojenjem v najnižjih tekmovalnih razredih. Ugotovili smo, da je pri nekaterih klubih slabo organizirana redarska služba in da so v mnogih primerih povzročili neredov po tekмах uradne osebe klubov. Prav tako so sodniki opozorili na točenje alkohola pri igri, na nepravilne mesta na igrišču, in da ne upoštevajo predpisov NZS, da se lahko alkoholne pijače točijo le v plastičnih kozarcih. Pri nekaterih klubih tudi igrišča niso pripravljena tako, kot bi morala biti, ponekod pa tudi ni tople vode. Samokritično pa so tudi ugotovili, da so sami premalo storili pri odpravljanju teh slabosti, saj o tem niso splošno obveščali vodstva MNZ Murska Sobota.

— Očitno je, da sodniška organizacija ne sledi razvoju nogometa v Pomurju. Kaj je vzrok?

— Res je, da v sodniški organizaciji ne sledimo razvoju nogometa. Vzrok je v tem, ker sodniki nimajo toliko ugleda kot drugod na svetu, pogosto jih namreč zmerjajo z neprijetnimi izrazi. Te problematike ne bi smeli naprtili le sodniški organizaciji, kot je to v svojem intervjuju povedal pred-

sednik MNZ Murska Sobota, temveč bi morali rešitev iskati s skupnimi močmi sodniška organizacija, nogometna zveza in klubi, da bi v naše vrste pritegnili čimveč mladih sodnikov.

— Čeprav v Pomurju primanjkuje dobrih nogometnih sodnikov, se vendarle ne moremo znebiti vtisa, da regija s svojimi kadri ni primerno zastopana v republiški ligi. Na republiški A-listi sta namreč samo dva nogometna sodnika, na B-listi pa samo eden, medtem ko v republiški mladinski ligi ni niti enega pomurskega sodnika. Kaj je vzrok?

— Po razporedu NZS sta za Pomurje predvideni 2 mesti za sodnika na republiški A-listi in 2 na B-listi. Na A-listi imamo dva sodnika, medtem ko je na B-listi samo eden, in to zato, ker drugi sodnik ni opravil potrebnega testiranja. Da nimamo v slovenski mladinski ligi niti enega sodnika iz Pomurja, pa je bistveni vzrok, ker v naše vrste v zadnjih letih nismo uspeli pritegniti niti enega mladega in obetavnega sodnika. To vrzel nameravamo odpraviti tako, da bomo poiskali sodnike med srednješolci. Pri tem imamo veliko prednost tisti, ki so aktivno igrali nogomet. Kljub temu pa prihodnje leto ne bomo imeli na republiški perspektivni listi niti enega sodnika.

— Kaže, da namenjajo nekateri nogometni sodniki iz Pomurja premalo pozornosti lastnemu usposabljanju. Drugače si namreč ni mogoče predstavljati, da nekateri sodniki tudi drugič niso opravili testiranja?

— Nogometni sodnik, ki pre malo skrbi za lastno usposabljanje, nima prihodnosti in

med našimi sodniki je tudi nekaj takih. Vsak, ki pride v naše društvo, ima vse možnosti za usposabljanje in napredovanje, vendar mora pri tem največ storiti sam. Žal pa imamo tudi v naših vrstah sodnike, ki sodijo tekme le zaradi denarja, kar pa ni dobro. Da bi bila lahko v prihodnje večja selekcija sodnikov, smo se v strokovnem odboru sodniške organizacije odločili, da v naše vrste pritegnemo čimveč mladega sodniškega kadra. Mi sicer imamo vsakih štirinajst dni predavanje o pravih nogometnih igrah in tudi ocenjujemo posamezne sodnike ter jih opozarjamo na napake, ki jih delajo pri sojenju. Žal pa pri nekaterih ne dosežemo nobenega napredka. Veliko pove tudi to, da nekateri sodniki že drugič niso uspeli opraviti republiškega testiranja. Treba pa je povedati, da so za sodnike republiškega ranga taki kriteriji, kot so bili prej za zvezne.

— Med MDNZ in MDNS je prišlo do razhajanj pri sodniških taksah, ki so previsoke. Ali ste to uskladili?

— Res je prišlo do razhajanj. Mi smo določili nižjo sodniško takso, kot je republiška. Za to smo tudi dobili izhodiščno postavko NZS, ki je usklajena s slovensko športno zvezo. Spor-no je postalo zaračunavanje najnižjih dnevnic. MNZ jih namreč ne priznava. Naš predlog je, da bi se nekoliko znižali sodniško takso, s tem da bi sodniki dobili najnižjo dnevnicco. Če ne bomo našli skupnega jezika, bomo morali prekiniti sojenje.

— Kaj boste vendarle storili, da bi izboljšali število in kakovost nogometnih sodnikov?

— Prizadevali si bomo, da v naše vrste pritegnemo mlad in obetaven sodniški kader in s tem povečamo možnosti selekcije sodnikov. Rešitev vidimo med srednješolci, pričakujemo pa tudi razumevanje nogometne zveze, zlasti nogometnih klubov, da predlagajo v naše vrste nekdanje nogometaše. Tako bomo v Pomurju zagotovo dobili boljše nogometne sodnike in tudi imeli številnejše zastopstvo v republiškem merilu. — FERI MAUČEC

SNL

Maribor B.	24	17	4	3	54:21	38
Olimpija	24	16	5	3	58:13	37
B. Izola	25	13	9	3	37:14	35
Živila N.	25	12	9	4	36:23	33
Koper	25	12	6	7	24:19	30
Gorica	25	9	11	5	45:26	29
MURA	25	12	4	9	43:33	28
Publikum	24	9	9	6	29:34	27
Steklar	25	9	8	8	36:41	26
Slovan M.	25	8	9	8	30:19	25
Rudar (V)	25	8	8	9	36:40	24
E. Zagorje	25	9	5	11	33:28	23
E. Ljubljana	24	8	7	9	24:27	23
L. M. Svob.	25	8	7	10	33:39	23
POTROŠNIK	25	8	6	11	35:49	22
Primorje	25	6	8	11	25:41	20
O. Rudar	25	7	5	13	33:42	19
NAFTA	25	7	5	13	31:45	19
Medvode L.	25	6	4	15	19:48	16
Domžale L.	24	3	6	15	14:35	12
Jadran L.	25	3	5	17	14:50	11

II. SNL VZHOD

Železničar	15	10	4	1	20:5	24
Dravograd	15	8	5	2	26:12	21
GIDIS (T)	15	7	4	4	34:24	18
Dravinja	15	7	4	4	25:14	18
Korotan	15	7	3	5	19:17	17
Hmezd	15	6	4	4	18:16	17
Impol	15	6	3	6	21:24	15
Pekra	15	4	5	6	18:19	13
Rače	15	4	5	6	16:18	13
BELTRANS	15	3	7	5	15:17	13
Pohorje	15	4	5	6	17:21	13
Kovinar	15	4	5	6	16:24	13
Partizan	15	3	5	7	20:23	11
Središče	15	1	2	12	12:43	4

PNL

Ljutomer	12	8	1	3	25:14	17
Bakovci	12	7	2	3	32:17	16
Ižakovci	12	7	1	4	25:16	15
Dobrina (R)	12	6	3	3	22:16	15
Tišina	12	5	4	3	18:17	14
Črenšovci	12	6	0	6	25:25	12
Odranci	12	4	3	5	14:22	11
Pofana	12	4	1	7	21:19	9
Bistrica	12	4	1	7	21:26	9
Lipa	12	3	3	6	14:23	9
Dobrovnik	12	3	3	6	12:23	9
Rakičan	12	3	2	7	12:23	8

I. MNL MS

Čarda	12	9	3	0	24:8	21
Dokležovje	12	8	2	2	34:10	18
Gančani	12	6	5	1	30:19	17
Serdica	12	5	4	3	18:14	14
Grad	12	3	6	3	20:17	12
Cankova	12	4	4	4	24:22	12
Šalovci	12	5	2	5	19:30	12
Bratanci	12	3	5	4	16:18	11
Puconci	12	1	5	6	20:23	7
Hodoš	12	3	1	8	15:27	7
Filovci	12	3	1	8	12:29	7
Tromejnik	12	1	4	7	16:31	6

ROKOMET SUPERLIGA

Pivo. L.	17	14	3	0	459:313	31
Kofin. S.	17	12	0	5	379:319	24
Velenje	17	8	4	5	396:369	20
O. Rudar	17	8	4	5	368:352	20
POMURKA B.	17	9	1	7	381:374	19
Jadran	17	8	3	6	374:379	19
N. oprava	17	7	2	8	374:404	16
Duka	17	6	2	9	395:390	14
Drava	17	5	3	9	395:419	13
Prešad	17	5	2	10	368:381	12
Predvor	17	3	3	11	356:338	9
Inles Riko	17	1	5	11	329:403	7

NT-SUPERLIGA

Kovina	14	14	0	107:19	28
Strojna	14	11	3	91:35	22
POTROŠNIK	14	11	3	81:36	22
Merkur	14	6	8	47:19	12
RADGONA	14	4	10	48:78	8
Novotehna	14	3	11	44:83	6
Ilirija	14	3	11	40:85	6
Ingrad	14	3	11	45:81	6

I. SOL-MOŠKI

Brezovica	19	15	4	50:20	34
Sempeter	19	14	5	49:26	33
VIGROS	19	14	5	46:32	33
Bled	19	13	6	45:29	32
Žirovnica	19	11	8	43:33	30
EMONACOMMERCE	19	10	9	38:36	29
Topolšica	19	10	9	36:37	29
Črnuče	19	10	9	34:41	28
Vileda II	19	7	12	32:41	25
Mislinja	19	5	14	23:44	24
Celje	19	3	16	28:49	22
Izola	19	3	16	14:51	22

MALI NOGOMET

A liga veteranov MS						
Swing	9	6	2	1	43:16	14
Beltrans	9	6	1	2	34:24	13
Mlajinci	9	5	2	2	36:24	12
Kerenčičeva	9	5	1	3	38:24	11
Tempo	9	5	1	3	25:23	11
Rakičan	9	3	0	6	29:43	6
Čarda	9	2	0	7	18:33	4
Mladost	9	0	1	8	22:58	1
B liga veteranov MS						
Puconci	9	6	1	2	34:23	13
Kupšinci	9	5	1	3	27:21	11
M-SOD-M	9	5	0	4	31:22	10
Panonska	9	3	3	3	29:22	9
SUM	9	3	2	4	30:27	8
Bratanci	9	3	2	4	29:37	8
Slovan	9	2	3	4	21:35	7
Dokležovje	9	3	0	6	17:31	6

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Zmagala le Nafta

V šestindvajsetem kolu prvenstva v slovenski nogometni ligi so pomurski ligaši iztržili le dve točki. Uspeh je dosegla lendavska Nafta, ki je doma prepričljivo premagala Ljubljano s 3:0. Nafta je bila večji del tekme boljši nasprotnik, tako da je dosegel največja zmagava povsem zaslužena. Strelca golov sta bila Rob 2 in Baša. Nepričakovan poraz je doživela Mura na domačem igrišču v srečanju z velenjskim Rudarjem 2:3. Sobočani so zapravili vrsto lepih priložnosti za gol, poleg tega pa je Kovačič še zastreljal enajstmetrovko. Zadetka za Muro sta dosegla Belec in Kokaš. Beltinski Potrošnik pa je izgubil srečanje z zadnjim na lestvici Jadranom Lamo z 1:3. Edini gol za Potrošnik je dal Godina.

Ocene pomurskih mošt — NAFTA: Kusek 8, Mundjar 7 (Graj —), Rataj 7, Novak 7, Drvarič 7, Djurdjevič 7, Šabjan 7 (Gjurkaš —), Hranilovič 8, Buben 8, Baša 7 (Car —), Rob 9. MURA: Zver 5, Zetič 5 (Berendijaš 6), Vori 6 (Šarkezi —), Granov 5, Posavac 6, Vukman 5, Baranja 5 (Kokaš 6), Prekaj 6, Kovačič 5, Kukič 5, Belec 6. POTROŠNIK: Irgolič 7, Tratnjek 5, Čontala 6, Zrim 5 (Baša 5), Kosi 7, Murtek 6 (Celec 6), Voroš 6, Baranja 6, Hartman 5, Godina 8, Zver 6 (Jona 6). V prihodnjem kolu igrajo: Mura:Koper, Nafta:Slovan in Izola:Potrošnik.

MINI ODBOJKA

Prvo mesto Ljutomerčanom

V Ljutomeru je bilo občinsko prvenstvo v mini odbojki za mlajše pionirje in pionirke. Pri pionirjih je sodelovalo šest ekip. Zmagala je ekipa OŠ Ivana Cankarja I. pred drugo ekipo in prvo ekipo Veržej. Sledijo: Križevci II, Veržej II, Križevci I. Pri pionirkah je bila najboljša ekipa Osnovne šole Ivana Cankarja iz Ljutomer, ki je zasedla prvo mesto pred drugo ekipo, Veržejem I, Križevci I, Križevci II in Veržejem II.

T. Ficko

Damir Rob — strelac dveh golov za Nafto

STRELCI SNL

14 golov:	Milan Kukič (Mura)
10 golov:	Robert Šabjan (Nafta)
8 golov:	Štefan Škaper (Potrošnik)
	Dušan Vicković (Mura)
7 golov:	Mario Zver (Potrošnik)
	Emin Prekaj (Mura)
	Damir Rob (Nafta)
5 golov:	Peter Voroš (Potrošnik)
4 gole:	Jože Hartman (Potrošnik)
	Miroslav Graj (Nafta)
3 gole:	Marinko Šarkezi (Mura)
	Robert Kovačič (Mura)
	Jože Kokaš (Mura)
2 gola:	Miljenko Dovečer (Nafta)
	Mario Ružič (Nafta)
	Borčič Forjan (Potrošnik)

Športna napoved

V športni napovedi št. 5 so imeli reševalci največ preglastic s slovenskimi ligaši, saj jih je večina stavila na zmago Mure in Potrošnika. Vseeno pa smo dobili prvega nagrajenca. Pravilnih osem tipov od desetih je napovedal Jurij Šraj, Lendava, Tomšičeva 6. Nagrado lahko dvigne v uredništvu Vestnika. Drugim reševalcem pa želimo več sreče v prihodnjih napovedih.

Rešitev športne napovedi št. 5.

Pari	Rezultati	Tip
Mura:Rudar (V.)	2:3	2
Nafta:Ljubljana	3:0	1
Jadran Lamo:Potrošnik	3:1	1
Gidos:Pohorje	4:2	1
Korotan:Beltrans	1:0	1
Črenšovci:Dobrovnik	3:0	1
Odranci:Ižakovci	1:0	1
Ljutomer:Bakovci	3:0	1
Šalovci:Serdica	2:0	1
Grad:Gančani	1:1	0

V športni napovedi št. 6 je prognozirala bivši nogometaš Rakičana in Mure Štefan Celec iz Rakičana.

Pari	Tip
MURA:Koper	1
NAFTA:Slovan	1
Izola:POTROŠNIK	1
BELTRANS:Železničar	0
Dravinja:GIDOS (T)	1
Lipa:Odranci	1
Tišina:Dobrina	1
Bistrica:Dobrovnik	2
Bratanci:Puconci	1
Kapca:Kobilje	2

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 6

TIP
1. MURA : Koper
2. NAFTA : Slovan
3. Izola : POTROŠNIK
4. BELTRANS : Železničar
5. Dravinja : GIDOS
6. Lipa : Odranci
7. Tišina : Dobrina
8. Bistrica : Dobrovnik
9. Bratanci : Puconci
10. Kapca : Kobilje

Sportno napoved je potrebno poslati na uredništvo Vestnika najpozneje do sobote, 11. aprila 1992. Naslov: Vestnik, Murska Sobota, Titova 29. Med praviimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence. Upoštevali bomo osem pravih napovedi od desetih.

Priimek in ime ter naslov _____

STRELSTVO

Novi pomurski prvaki

Na pomurskem prvenstvu v streljanju z zračno puško je sodelovalo 107 strelcev in strelk v vseh kategorijah. Rezultati — pionirji — ekipno: 1. Pomurka MI 532, 2. SCT MS 500, 3. SK Turnišče 481 krogov; posamično: 1. Karo 181, 2. Vajda (oba Pom.) 176, 3. Režonja (Tur.) 176 krogov. Pionirke — ekipno: SK Turnišče 459; posamično: 1. Flegar (Tiš.) 175, 2. Lebar (Tur.) 160, 3. Štumberger (Čren.) 157 krogov. Mladinci — ekipno: 1. Pomurka MI 1089, 2. Elrad GR 1058, 3. KF Tišina 1049; posamično: 1. Markoja (Pom.) 379, 2. Svetec (Elrad) 369, 3. Maučec (Pom.) 368. Mladinke — ekipno: 1.

Direktor uresničuje svoje grožnje

Direktor MIR tov. Križan Branko si je upal dovoliti in zahtevati od šoferjev, ki so prevažali surovino v MIR, da v decembru leta 1991 in januarju tega leta vozijo surovino iz sosednje Hrvaške ilegalno ne preko carine, kljub prepovedi za uvoz. Ker smo šoferji bili izpostavljeni najhujšemu delu zaradi osebne varnosti, smo želeli pogovor s tov. direktorjem glede zahtev teh ilegalnih prevozov, a ni hotel o tem nič slišati. Zahtevali smo, da nam izda službena obvestila ali pa ustrezne papirje, nakar nam je odgovoril, da za njega ne obstojijo ne zakoni in ne papirji, da se zahteva prevoza ne bi uresničila. Izjavil je, da so za njega papirji naše delovne knjižice in suspenz. Ko smo ga ni opozorili, da temu ni tako in da tega ne sprejmemo je izjavil, da nas bo vse odpustil, ker takih delavcev ne potrebuje kateri ne izpolnjuje njegovih zahtev. Sedaj je tov. direktor tudi zamenjal šoferje in celo enega šoferja dal na čakanje za dobo šestih mesecev. V odločbi je navedel, da je to storil zaradi reorganizacije — prevzemalca — voznika. Sprašujemo se zakaj tega ni storil takrat, ko je dal ukaz za ilegalni prevoz surovine iz Hrvaške, saj smo nekateri šoferji prevoz izvršili tudi 5-krat. Na naše mesto je postavil sorodnika, svojega brata in njemu prej ščitil življenje, za naše pa mu je bilo mar. Mi se zavedamo, da je marsikateri zaradi ilegalnega prestopa izgubil življenje, zato smo se mi upirali, a nazadnje pa dobili lepo plačilo, katero smo si omenili. Če je temu tako, potem zakoni za njega niso veljavni in zakaj jih potem določajo ministri in vlada?

Prisiljeni smo objaviti javnosti, ker druge izbire ni, saj se za nas delavce nobeden ne zavzema. Skušamo lepo in pošteno prikazati to, kar se dogaja v našem podjetju.

Prizadeti šoferji MIR
(podpisanih 6 šoferjev)

Javni protest

HRVAŠKI VELEDI — KARDINALU KUHAČIČU IN SLOVENSKEMU PARLAMENTU

Odločno protestiram, ker kratke pravice slovenskim narodnjakom onkraj umetne meje med republiko Hrvaško in republiko Slovenijo. Gre za dolgotrajni, neresen spor, ki je leta 1946 nastal po nacionalističnih težnjah, takratnih vodilnih hrvaških politikov, na čelu z Bakarič-em, Čakovskih skrajnežev, hrvaške katoliške oblasti in neodločne slovenske politike in politikov, ki so podlegli umazani igri hrvaških nacionalistov.

Takrat so nasilno pozaprl vso vodstvo krajevnih slovenske oblasti, za okraj Strigova, med njimi tudi mojega očeta Ivana Horvatiča, ki je bil istočasno tudi član Zdrženega okrajnega odbora OF Ljutomer tako, da ob prisotnosti Vide Tomšičeve niso mogli prisostvovati na zborih, ko so te kraje nasilno, na umazan način predajali republiku ki Hrvaški. Ljudje so jokali. Vzeli ste jim slovensko besedo, materin jezik, pesem, ponos in jih odtrgali od drage domovine očakov Slovenije.

Občine Strigova in Razkrižje so spadale v Dravsko banovino in vse do leta 1946 pod slovensko pravno oblast. Če veljajo pri vseh novih medrepubliških dogovorjanjih, preko evropske skupnosti, kriteriji priznanja meja, samo AVNOJ-ski dokumenti, potem naj se Strigova z okolico vrne nazaj pod slovensko upravo.

Sočustvoval sem s hrvaškim ljudstvom v Vukovarski tragediji. Res iskreno imam rad preproste državljane republike Hrvaške, vendar to je velika senca, ki naj se sedaj pametno na miren kulturni način uredi, kakor na državno-pravem, tako na cerkvenem področju. Želim, da do brosnedstvo pravno uredimo. Zato pa zadožujem vas, zgoraj imenovane, kakor slovenski parlament in vlade, da dokončno rešijo zadevo v dobrobit republike Slovenije naših narodnjakov in tako postanemo pravi iskreni sosedje.

Naš veliki pesnik France Prešeren je lepo zapisal v pesmi, ki je tudi naša slovenska himna, V Zdravljici: »Ne vrag, le sosed bo mejak!« Medžimurcem in čakovskemu vodstvu pa svetujem, da si vzamejo za vzor občane zagorskih krajev, ki živijo z nami v pravem prijateljskem, sosedskem vzdušju.

Lenart Horvatič

Nevarne igre

MANIPULIRANJA Z NEZADOVOLJNIMI MNOŽICAMI IMAJO LAHKO USODNE POSLEDICE

LENDAVA. Skrajni severovzhodni košček slovenske zemlje, kjer se na obrobju panonske ravnice razprostira Lendava z okolico, je narodnostno mešano področje. Prevladujejo Slovenci in Madžari, veliko pa je tudi Hrvatov, a tudi predstavnikov drugih narodov in narodnosti ne manjka. Skratka, pisana večnacionalna struktura, za katero smo zmeraj trdili, da povezuje ljudi, bogati njihovo kulturo. Tako je v resnici tudi bilo. Lendavčani so bili del tega življenja in nani ponosni tudi vsakdanje življenje v šoli, na ulici, v tovarnah, je to potrjevalo in razumevanje ter sožitje na tem delu slovenske zemlje je bilo primer vsej Evropi in svetu. Preprosti ljudje tega sožitja niso in ne bodo pokvarili, saj želijo živeti med sabo in s svojimi sosedi, kot doslej, složno; si pomagati in sodelovati. Polinka in neizprosni boj za oblast, predvsem holno ambiciozni karizmatični položajih pa so »zakuhali« ozračje do te mere, da utegne, ob podpihovanju nacionalnih strasti in neresenjanju nakopičenih problemov, ki jim neodločna občinska vlada očitno ni kos, tudi v tem »kotu« eksplodirati.

Obubožano lendavsko gospodarstvo, ki je v popolnem razsulu, kar pa mnogim omogoča uspešen »lov v kalnem«; armada nezaposlenih, ki je dosegla številko 2000, nezadovoljstvo manjšine, saj se Madžari izseljujejo pač tja, kjer se da preživeti; vse to poglavlja že tako težko stisko človeka, ki je leta in leta pridno delal, verjel in ustvarjal. Z najvišjo stopnjo nezaposlenosti pa je tu še podatek o dnevnih migracijah delavcev iz sosednje Hrvaške, ki presega številko 700: gre za delavce, ki so skupno ustvarjali in gradili lendavsko gospodarstvo in niso zaslužili, da jim »ulica« odreja njihovo usodo. Lendavska vlada, ob tem, da v svoji mladosti in nezainteresiranosti za nezaposlenost, tudi v tej zadevi ni sposobna zavzeti jasnih opredelitev in kriterijev, le še neti ogenj in prav tem delavcem dela »medvedje uslugo«, saj dovoljuje skrajnežem, da rešujejo stvari po svoje. Vsi ti nakopičeni problemi so rodovitna tla za razne spekulacije in manipuliranja, tako na nacionalni kot strankarski osnovi, kjer posamezniki in skupine ne izbirajo sredstev za doseg svojih ciljev. Mnogiča nezadovoljnih, predvsem brezposelnih, naj bi bil glavni »aduti«, kar se pa, na srečo ni obneslo! Šhod nezaposlenih, ki so se ogradili od vseh takšnih in podobnih manipulacij, je potrdil, da kljub težki socialni stiski in ogroženosti, nezaposleni želijo: delo, resnico in mir! Šhod je potekal organizirano, kulturno in dostojanstveno, saj se ljudje zavedajo, kam lahko privede (in kam je to ponekod privedlo) nedolžne in razpadajoče se Jugoslaviji) takšno manipuliranje z ljudmi.

In ker za provokatorje tudi na tem shodu ni bilo manjverškega prostora, jim ni ostalo drugega kot izmišljati laži o domnevnih blokadah, namenjenih delavcem s Hrvaške ali pisanju na pol anonimnih pisem (op. na naslov socialistična g. ŽAKLJA), polnih primitivizma. Na tak način problemov ne bomo reševali, še posebno ne z lažmi. Brezposelnost in madžarska manjšina takšne pomoči ne potrebuje in v njihovem imenu nima pravice nihče manipulirati. To so nevarne igre, ki lahko zanetijo ogenj, zato je treba »po prstih« tiste, ki jim je igra z vžgalicami v tolikšno veselje!

Franc BOBOVEC

ŽVIŽGI NA NAPAČEN NASLOV!

Med govorom republiške poslanke Marije POŽONEC, na shodu nezaposlenih v Lendavi, dne 17. marca 1992, so se slišali, najprej posamični, potem pa vse glasnejši žvižgi. Manipuliranja s tem, da so bili usmerjeni proti madžarskemu jeziku, Madžarom ali njej osebno — so še ena podla in zakulisna igra tistih, ki ne želijo sožitja na našem narodnostno mešanem področju, kjer živimo Madžari in Slovenci v slogi in razumevanju. Predstavniku nezaposlenih, ki je imel daljši govor in prav tako v madžarskem jeziku, niso žvižgali. Gospa POŽONECeva teh žvižgov ni zaslužila! Bila je edina od teh republiških poslancev, ki je upala na oder; upala pa je zato, ker je edina, ki je tudi v skupščini Slovenije odkrito in iskreno zastopala svoje ljudi in svoj kraj. Odkrito povedano, gospa Požončeva je ena redkih, če ne edina, ki bi zaslužila, da jo ponovno volimo in izvolimo za poslanko, tistim, ki so žvižgali, pa bi rad povedal še to, da je bila tudi edina, ki nam je pomagala tudi pri samem shodu, za razliko od drugih, ki so si nadedli kravate in prišli, da potešijo svojo radovednost. Zavedam se, da z nobenim opravičilom ni možno oprati mudeža, ki je po krivici padel na gospo Požončovo, toda resnica pride, slej ko prej, na dan. Vaša edina »napaka« je, spoštovana gospa Požončeva, da ste republiška poslanka, ki je vedno na svojem mestu in se bori za nas! Ljudje vas vidijo in pričakujejo preveč od vas. Za razliko od tistih, ki se skrivajo in dobro živijo v »sencah«: pred ljudi si pa ne upajo, pa naj si bodo to republiški poslanci ali predstavniki občinske vlade. ...

F. BOBOVEC

Sporočilo za javnost

Pomurska madžarska narodnostna samoupravna skupnost nima važnejše naloge kot je zagotavljanje pogojev za obstoj madžarske narodnosti v Pomurju. Med omenjene pogoje prištevamo zaščito in razvoj materinega jezika, narodnostne kulture, najvažnejše pa je, da se počuti pomurski Madžar doma v okolju, kjer dejansko živi, torej, da zagotavlja lastne pogoje za preživljanje v domačem kraju. Sedanjost je kruta, vsi skupaj živimo v zelo težkih časih. So vasi, naselja, kjer ni hiše brez nezaposlenega člana družine. V večini primerov so to ljudje, ki so bili marljivi delavci, ki si želijo delo ter le s težavo prenašajo občutek manjvrednosti, določena izločenosti iz delovnega okolja. Razumljivo je, da je po večletnem delovnem obdobju težko dojeti, da je kdo prisiljen sprejemati pomoč drugih. Našo mladino tudi ne čakaj kaj kmalu svetla prihodnost. Tako družbeno stanje povzroča veliko nezadovoljstva, ogorčenja ter obupanja, večkrat lahko pripelje tudi do družinskih in osebnih tragedij. Najbolj ogroženi postanejo sovražni do tistih, ki se imajo delo. Pri vsem tem postanejo pomembni tudi tiste raznolikosti, naprimer narodna pripadnost, ki do sedaj niso bili posebej pomembni. Vsaj s tega vidika ne. Napake iščemo tako v preteklosti, kakor tudi v prihodnosti.

Vendar bi se morali zavedati, da se zgodovina ne začne današnjega dne. Današnji dogodki postanejo zgodovina šele jutri. Nikakor nam ne sme biti vseeno, kakšna bo ta zgodovina. Tudi mi, pomurski Madžari smo soustvarjalci zgodovinskih trenutkov. Kljub težkemu položaju, si ne smemo dovoliti, da nas nekateri neodgovorni posamezniki ali skupine zavedajo ter nam prikazujejo dosedanje prijatelje, sosede in sodelavce kot sovražnike. Prav zaradi tega ne podpisujemo letake, pisma in podobna sporočila, za katere vemo, da so usmerjeni proti določenim, največkrat za dejanski položaj najmanj krivim skupinam občanov, saj jim je eden od ciljev razpihovanje sovraženosti med skupaj živečimi narodi. Zavedati se moramo, da so lahko vse narodnostne skupnosti, tudi mi Madžari, zelo hitro predmet neljubih mednarodnih vrenj. Za tiste, ki povzročajo spore med narodi, bo zgodovina prav gotovo nepriznana. Stavimo vse za to, da mi ne bi bili med temi. Pomurska madžarska narodnostna skupnost, zaradi že omenjenih razlogov, obsoja vsakršno pasiranje, ki je usmerjeno k povzročanju mednarodnih konfliktov in ostro protestiramo zoper zaradi zlorabe imena narodne skupnosti.

Mi si bomo seveda, skupaj z državnimi in občinskimi organi, prizadevali za najugodnejšo razrešitev nastale gospodarske krize na narodnostno mešanem območju. Stori homo največ, kar je v naši moči v prid zaposlovanja domačega prebivalstva, vendar se moramo zavedati, da je današnji gospodarsko-politični in socialni trenutek takšen kakršen je, ki je v drugačnih razmerah nastajal skozi daljšo časovno obdobje. Vyroke in krivice za sedanje stanje je brezpredmetno iskati, kajti razmere so se v celoti spremenile. Potreben je daljši čas, da se stanje normalizira. Da se ho to zgodilo po želji okusu vseh nas, ki skupaj živimo na tem prostoru, homo morali še veliko postoriti in predvsem časovno potrpeti tako Slovenci, Madžari, Hrvati, kakor tudi prebivalci drugih narodnosti, ki živimo tukaj.

Lendava, 25. 3. 1992

Izvršni svet
PMNS

Kje so tiste stezice?

Kadar se srečaš z domačim krajem, potem se ti nekaj dogaja v prsih, če hočeš tako reči, celo v srcu. Čutiš nekaj posebnega. Da. — To je tvoja domovina. Tukaj si bil rojen, tu je ostala tvoja mladost in — tukaj si bil včasih celo srečen.

Ni potrebno omenjati nekih posebnih imen: toda zgodovina ljudi ob Muri je že nekaj posebnega. Ne zaradi vseh revolucij, ki jih je že pustila za seboj, marveč zaradi tega, kar čuti pred seboj. Je mar to evolucija?

Zares je nekaj pomembnega živeti z zemljo ob Muri in g. Vaneč ŠIFAR bo zares moral izvesti par besed nazaj, če ne želi povedati tisto, kar bi pravzaprav rad povedal. Nočem mu ignorirati »trans Murae«, kar mu je »ex altera parte!« Toda, ...

Ljudje ob Muri so in živijo svoje življenje. Naj ho to trpko, veselo ali pa včasih celo zelo napeto in žalostno. Jus MAKOVEC je privezan na to zemljo, in če ravno naštevata desetletja in celo stoletja, mu vendarle verjamem, da ga nekaj veže na to krajino.

Živeti s to zemljo zares ni lahko. Toda tudi brez nje ni tako enostavno pozabiti domači kraj. Že trideset let živim v tujini, toda pisanja gospoda Štefana SMEJA me zmeraj spominjajo, da je Prekmurje ekološka enota v Evropi.

Zares je nerodno, da se včasih nočemo spomniti na tisto, kar nas je ohranilo, ohranilo pri naši zavesti, da se ne smemo zanesti na politično ali religiozno zavest, marveč na humanizem.

Iz tujine je težko poudarjati nekaj tistega, kar nas tišči. Toda, tudi mi vidimo, kar se dogaja tam, kjer smo živeli. To morate upoštevati!

Poudarjam pa še enkrat: življenje Slovencev ob Muri je bilo težko z latinščino, z monarhijo, z troedinim bratstvom, ampak ... Vmes je ostala in tudi ho, do tistega časa, dokler ne homo uvideli ... Kje so tiste stezice!

Ivan KRAMAR
NEMČIJA

SREČANJE

Zdoma v tuji kraj

Jožefa Mencingar iz Gerlinec je v svojem življenju imela veliko težav in gorja. Je bilo vmes naključje, ali pa je vse to posledica, ker je bila hči očeta — Nemca?

»Oče Franc je umrl 1942. leta. Mati Antonija je ostala sama s tremi otroki: Marijo, Antonijo in z menoj. Jaz sem se kmalu poročila, žal pa je moj mož Jože Holseld moral na fronto, kjer so ga ujeli in je zaradi slabe prehrane umrl 1945. leta neke pri Moskvi. Zapustil mi je otroka. Dobro leto pozneje sem se poročila z Leopoldom Mencingarjem iz Gerlinec. Bilo je to v obdobju, ko smo ljudje iz obmejnih krajev bili »nevarni« za oblast, zato so na razseljevali. Prišli so torej tudi do naše hiše in veleni, naj se v dveh urah spakiramo. Težko se mi je bilo ločiti od hčerke, vendar sem menila, da je na bolj varnem mestu, če ostane pri materi prvega mojega moža, pa tudi ona si jo je nadvse želela, kot pa če gre z menoj in očimom v neznanje.«

Tako kot mnoge druge sta Mencingarjeva pripotovala v Kočevsko Reko oziroma Gotenico. Po dveh tednih so ju razporedili na delo: mož je delal v nekem skladišču, ona pa je krmila svinje in krave, pozneje pa je delala v kuhinji. Za delo sta dobila nekaj denarja, ki pa ga je bilo le toliko, da sta si kupila hrano. Iz kraja, kamor sta bila pregnana, sta se smela vrniti domov šele po 2,5 letih, torej 1951. Pa spet ni bilo sreče, saj je drugi mož zbolel za hudo zahrbtno boleznijo in 1953. leta umrl. Jožefa je ostala sama v svojih nevoljah. Pri prihodu iz Gotenice sta se namreč vrnili na pravo razvalino in če kdaj, potem je bila zdaj potrebna moška roka. Ne le, da je bilo treba znova urediti kmetovanje, ampak si tudi priboriti nazaj vsaj del zemlje, ki je bila odvzeta kmetiji.

»Leta 1954 sem se znova (tretjič) poročila. Vzela sem Ludvika Mencingarja, mlinarja iz Krašč. Ker pa sva ugotovila, da doma ne bo mogoče zaslužiti

KS Hotiza

Družno rešujejo krajevno problematiko

V Krajevni skupnosti Hotiza, kjer imajo v vseh naseljih sprejeti krajevni samoprispevek, družno rešujejo krajevno problematiko. Že doslej so opravili veliko nalog, zahtevne naloge pa so si zadali tudi v prihodnje. Na Hotizi želijo dokončati prizidek k vaškemu vodovodnemu črpališču, nabaviti opremo za mrliško vežico ter urediti krajevno odlagališče za smeti. V zaseлку Grede bodo zgradili trafa postajo, naročili projekt za kanalizacijo in čistilno napravo ter odkupili parcelo za odvoz fekalij. Čakajo jih tudi vzdrževalna dela pri brodu na reki Muri in obrežju. V načrtu imajo še izgradnjo teniškega igrišča ter sofinancirati TV opremo za interni kanal. Z zarometi bodo svetlili cerkev sv. Petra. Na Kapci pa načrtujejo izgradnjo sanitarnih pri stari osnovni šoli in ureditev javne razsvetljave. V Kotu pa bodo asfaltirali nekaj metrov ceste ter uredili ulično razsvetljavo. J.Ž.

Slavnostno v Nemčavcih

Nedavno je bil v gostilni Baranja v Nemčavcih slavnostni zbor krajevne organizacije Rdečega križa Martjanci, ki iz šestih vasi (Andrejci, Sebeborci, Krnci, Noršinci, Nemčavci, Martjanci) združuje 637 članov. Čeprav je predsednik Teodor Ratkai postal poročilo o delu te organizacije, poročali pa so tudi tajnica Julijana Klement, blagajničarka Dragica Vogrinčič in predsednik nadzornega odbora Rudolf Šavel, bo redno programsko-volilna skupščina čez leto dni. Tokrat pa so se želeli zahvaliti za dolgoletno, požrtvovalno in vsestransko humano delo nekaterim posameznikom.

Tako so priznanje Občinske organizacije RKS M. Sobota prejeli: Emil Pinter iz Nemčavca, Julijana Klement iz Martjanec, Franc Zakoč iz Noršince, Rudolf Šavel iz Martjanec, Jože Albert iz Sebeborca, Ernest Kerčmar iz Krnc, Štefan Makoter iz M. Toplice, Franc Dani iz Nemčavca, Jože Kuhar iz M. Toplice, Ludvik Partek iz Martjanec, Anton Vrečič iz M. Toplice in Šarolta Pintarič iz Martjanec. Posebno diploma za delo v krvodajalstvu so prejeli štirje: Štefan Cipot iz Nemčavca, Geza Horvat iz Martjanec, Ervin Vagner iz Sebeborca in Josip Gergar iz Andrejca. Na svoji zadnji seji pa se je predsedstvo Občinske organizacije RKS M. Sobota odločilo podeliti zahvalno listino enemu izmed ustanoviteljev te humane organizacije v sodelstvu občini, ki jo je prejel dolgoletni predsednik KO RKS Martjanci, Teodor Ratkai.

Za najlepše urejeno vas v okviru Krajevne skupnosti Martjanci je za leto 1991 bila izbrana vas Krnci, katere predstavnik je minulo nedeljo prejel za eno leto prehodni pokal KO RKS Martjanci. Filip Matko

Bujta repa v Ljubljani

Po štirih letih ponovno oživele klubsko življenje prekmurskih študentov v Ljubljani. Prejšnji četrtek so po dolgem času v študentskem naselju v Rožni dolini priredili Bujto repo. Nekdaj tradicionalno prireditve, na kateri ponujajo prekmurske specialitete, je ponovno obudil Klub prekmurskih študentov.

Dejan Rengeč, predsednik kluba, je povedal, da je bilo za prireditve veliko zanimanje. Udeležilo se je okrog štiristo gostov, med njimi tudi številni v Ljubljani živeči Prekmurci, ki jih je zabaval ansambel Metulj.

Prireditve so podprli ABC Pomurka, Panonka, Agromerkur, Potrošnik in številna druga podjetja ter obrtniki, ki so prispevali meso, repo, jajca, sestavine za gibanico in drugo, kar je pripomoglo, da je bila ponudba prekmurske kuhinje na vrhuncu.

Denar, ki so ga zaslužili s to prireditvijo, bodo porabili za ureditev klubskih prostorov, za organizacijo brucovanja in za razne ugodnosti za člane kluba. Nana Rituper, Jutka Kiraly

toliko denarja, da bi končno postavila trdno hišo, sva šla na delo v tujino. Jaz sem delala v stroji dobrih 10 let, mož Ludvik pa več kot 22 let. Od predlani sva oba v pokoju in imava dosti prostora.

Jožefa Mencingar iz Gerlinec je končno našel enako mož Ludvik, ki je sicer nekoliko mlajši. Uredila sta si lep dom, zdaj pa obdelujeta hektarjev njiv in vinograd, ki je na pobočju tik ob domačiji. Lani je bila letina zelo obilna in kakovostna. Pomagata pa tudi hčerki in zetu, ki živi v domači vasi večje stanovanje. Obema sta veliko veselje vnuka.

Pa še to! Jožefa ni pozabila na svojega prvega moža, katerega življenjska pot se je končala v Rusiji: pred domačo hišo je dala postaviti spomenik oboležje: visok križ z ustreznim posvetilom.

Jožefa Mencingar s svojim tretjim možem Ludvikom in vnukom pred domačo hišo v Gerlinec. Foto: S. S.

MLAJTINCI

V Mlajtincih, vasi v krajevni skupnosti Tetanovo, referendumski program iztekel čez dve leti. Do takrat bi radi v tem kraju realizirali se splošne loge iz obstoječega referendumskega programa. Že pred kratkim so uredili vaško pokopališče, splošni je na vrsti mrliška vežica. Z gradnjo bodo začeli v spomlad. Kot pravi predsednik vaškega odbora, Stevan Gergorič, bodo tudi Mlajtinci kmalu prešli na vsakodnevno zbiranje in organizirani odvoz smeti in odpadkov.

GEDEROVCI

Pretekli četrtek so krvodajalsko akcijo za leto 1991 peljali v Krajevni organizaciji Rdečega križa Gederovci, združuje članstvo iz vasi Sodišinci, Krajna, Topolovci. Na odvzemu krvi je bilo 44 prostovoljcev. Vrnitvi domov pa je bila na Krajni slovesnost s priznanji, diplom in plaket najzaslužnejšim. Za darovanje krvi so prejeli diplomo: Franc Stefanec, Kerec, Anica Kerec, Janko Ratnik in Ema Ficko. 15-kratno darovanje krvi: Franc Kerec, Mila Ficko, fan Gomob, Štefan Domjan, Geza Karoli. 20-kratno darovanje krvi: Stefan Aniolia, 25-kratno darovanje krvi: Franc Krefl in Filip Matko ter za 30-kratno darovanje krvi: Jože Ratnik in Karoli.

TEŠANOVCI

Pred kratkim so tudi vsa gospodinjstva v kraj Tešanovci dobila plastične posode za urejeno zbiranje komunalnih in drugih odpadkov. Tako se je tudi v Tešanovcih blizu 120 gospodinjstev vključilo v krog tistih naselij, kjer je kontejnersko zbiranje, odvažanje in odlaganje odpadkov poseben občinski odlokok. S podjetjem Komunalna-Saubermacher so se dogovorili, da bo potekal odvoz komunalnih in ostalih odpadkov v gospodinjstev in drugih uporabnikov mesečno.

KRAJNA

Gasilsko društvo Krajna je skupaj s krajevno maskarado, katere izkupiček bodo namenili gasilske vozila. Denar pa tudi potrebujejo za vaško-gasilskega doma. Gasilsko društvo Krajna praznuje 60-letnico, bo ob jubileju predalo vljen vaško-gasilski dom.

Ko poletni mrak spusti se na zemljo in rože zaduhte, takrat srce mi stisne bol spomini ožive. V duhu gledam vas nazaj kako ste še otroci me večkrat že v mraku čakali na pragu.

Potem pa že čez nekaj let sem gledala za vami kako ste drug za drugim šli v širni svet po boljši kruh, ki jaz ga reyna mati nisem mogla dati.

Nazadnje šel še ti sin najmlajši in ob slovesu solze videl v mojih si rekli mi: »Ne joči mati, za leto ali dve se vrnem spet k tebi.«

Že nekaj let je mimo šlo in sem še vedno sama, zato pa vsak večer na oknu svečo ti če vrneš se, da videl hoš, kako te

A tudi tebe ni, morda pa le še prisel v ko hom že v grobu spala, takrat na grob prinesi rož, še svečo mi prižiži in mirno spanje mi

Marija Gornjec
Dom oskrbovancev Rakičan

ŠTRIGOVA

Župnik prepovedal slovenske pesmi

Jožefovo je v Strigovi vsako leto velik cerkveni praznik, čeprav niti ena od tamkajšnjih dveh cerkva ni posvečena sv. Jožefu, temveč sv. Mariji Magdaleni in v Jeronimu, ki se je rodil prav v Strigovi leta 346. Takrat se je kraj imenoval Stridona. Cerkev, ki nosi njegovo ime, je dal zgraditi grof Friderik Celjski. Istočasno so gradili tudi obrambno obzidje Strigove, ki pa se ni ohranilo. Danes kroži več pripovedi, kako je izginilo, in ohranjena je tudi pesmica, ki jo je napisal kmet Martin Kurnjak (živel od 1854 do 1940) iz vasi Grabrovnik. Te dni smo jo lahko prebrali v tedniku Medimurje in je zanimiva tudi zato, ker je napisana v slovenskem jeziku.

Zastir nebo črni oblak, / blisk se z bliskom vga- / na to zakletje spremeni, / grajščak se z vso / družino / u isti tren zakameni / in vtone vse v glo- / bino.

Sv. Jožefu pa je posvečen bočni oltar v cerkvi sv. Marije Magdalene (svetišče je s konca 13. sto- / letja, cerkveno ladjo pa so dogradili v letih 1670 / do 1690), ki je obenem tudi župnijska cerkev. In / po tradiciji je 19. marca tam prvo proščenje; po / domače mu pravijo »Jožefovsko proščenje«. Takrat / pride v njihov kraj tudi veliko vernikov in drugih / bližnjih slovenskih krajev, še zlasti iz Prekmur- / je. Tam lahko med drugim kupijo sadike sadnega / drevoja in okrasnega grmičevja ter razne izdelke — / grabiče, košare, sode, iončene posode in še marsi- / kaj za vsakdanjo rabo na kmetiji. Tudi oblačila so

na voljo.

Pretekli četrtek, ko je bilo jožefovo, se je to spet / ponovilo. Malo se je sicer poznalo, da je sedaj po- / trebno potovati iz Slovenije v Strigovo prek mej- / nih prehodov, kjer je tudi carinska kontrola. Prav / tako je bilo drugače glede denarja. Trgovalo se je / tako z novimi hrvaškimi dinarji kot slovenskimi / tolarji (1 tolar je bil pri večini prodajalcev vreden / 1,10 dinarja). Tisti, ki so šli tudi v cerkev k sveti / maši, pa so morda zaznali neko spremembo. Med / obredom namreč ni bilo slišati nobene slovenske / pesmi, kot je bilo to v minulih letih. Župnik LEO- / NARD LOGOŽAR je oz. naj bi za Medimurje iz- / javil, da je zboru prepovedal peti slovenske pesmi / in da sedaj nekateri pevci nočejo peti, ker jim je / žal zanje. Ko smo o tem spraševali župnika, žal ni- / smo uspeli izvedeti, kaj je res in kaj ne. Čutili smo, / da se gospod Logožar o tem nerad pogovarja. / Vprašal nas je tudi, zakaj je sploh potrebno to pi- / sati. Poskušal nam je le pojasniti, da gre pri tem le / za problem vodenja zbora (ženski in moški), na / neposredno vprašanje, ali je ali ni prepovedal peti / slovenskih pesmi, pa je le dejal, da ni ravno tako / povedal, kot je zapisano v Medimurju in da ni ve- / del, da gre za intervju, ki bo objavljen v časopisu.

Kakor koli že, vsa stvar se nam zdi nekoliko / čudna. Res je sicer, da je Strigova na Hrvaškem, / toda ali mora meja na silo zbrisati dolgoletno pre- / pletanje dveh jezikov in kultur med ljudmi, ki te / meje doslej tako rekoč niso čutili?!

Zunaj živahno »Jože- / fovsko proščenje«, v cer- / kvi pa tokrat brez slo- / venskih pesmi. Župnik / Leonard Ložar jih je na- / mreč cerkvenemu zboru / prepovedal peti, čeprav / sam ugotavlja, da je lu- / dem zanje žal. (Fotogra- / fija: JOG)

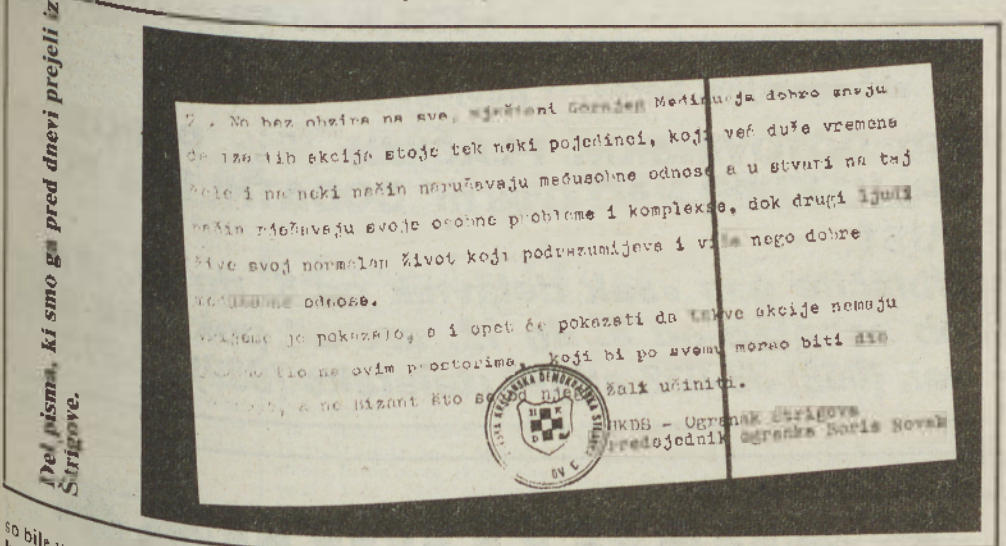
Škodljive kalkulacije Velikohrvatov in Velikoslovencev

V Strigove smo pred dnevi prejeli sporočilo sek- / cije Hrvatske demokratske kršćanske stranke / (predsednik BORIS NOVAK), v katerem pojas- / njuje svoja stališča okrog spremembe hrvaško-slo- / venske meje.

Po mnenju omenjene stranke gre za politikant- / ske kalkulacije Velikohrvatov in Velikoslovencev / na območju krajevnih skupnosti Strigova in Raz- / vna, temveč imajo lahko neizmerljive škodljive po- / sledice. Kršćanski demokrati Strigove, pa tudi / drugi krajan Gornjega Medimurja se zavedajo, da

ki. Dejstvo je, da so mnogi krajan Gornjega Me- / dimurja zaposleni v Ljutomeru in okolici in da / imajo mnogi državljani Slovenije posest na hrva- / ški strani. Objektivno rečeno imajo eni in drugi / koristi in je nepomembno ugotavljati, kdo je ta hip / na boljšem. Da bi te odnose ohranili in jih dvignili / še na višjo raven, je potrebno nehati poceni speku- / lirati. Z mejo med državama so nastale mnoge te- / žave, poslovne, prometne, kulturne in druge, pa / tudi nevarnosti, ki jih težko prenašajo zlasti lju- / dje, katerim je najpomembnejše pošteno življenje.

»Hrvaška kršćanska demokratska stranka —

so bile v preteklosti storjene mnoge napake, zaradi / katerih je ta narod nenaravno razdeljen, in to / kljub zgodovinski neodgovornosti nekdanjih poli- / tiki. Kljub zgodovinski napakam so ljudje v teh / krajih našli način za sodelovanje po načelih strp- / nosti in prijateljstva. Zgodovinske izkušnje ter / medsebojno upoštevanje in spoštovanje so naj- / boljši odgovor ambicioznim kartografom, da no- / morejo porušiti vezi, ki so spletene med narodom / z ene in druge strani meje ter okrepjene z mnogi / mi sorodstvenimi, poslovnimi in prijateljskimi sti-

GORNJA RADGONA

Za domom Partizan v Gornji Radgoni so te dni / zablili z zemljskimi deli, kjer bodo na površini / 100 kvadratnih metrov uredili 71 parkirnih mest / za nove avtomobile. Postavili bodo tudi 14 ob- / zidanih parkirnih prostorov, električno, telefonsko in vo- / zeljsko omrežje, financira radgonska občina, ob- / kupa pa posamezniki. Dela naj bi bila končana do / konca maja. S tem bodo omilili težave pri parkira- / nju v mestu.

F. KLEMENČIČ

KAPELA

PRVI ODBOR SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVE- / ZE V POMURJU

V okviru SKD je bila ustanovljena Slove- / nška ženska zveza, ki bo delovala predvsem na / področju politike in izobraževanja. Ob ustano- / vitvi KO SKD na Kapeli so ustanovili tudi kra- / jevni odbor Slovenske ženske zveze. Za pred- / sednico je bila izbrana Mija Smodiš, predmet- / na učiteljica na OŠ Kapela, ki ji ženska vpraša- / nja niso tuja in je tudi članica republiškega / sveta Slovenske ženske zveze. S svojim delom / bodo ženske poskušale politiki vdihniti več du- / ha in same odločati o stvareh, s katerimi se / prevečkrat ukvarjajo samo moški.

KKV

»Špital« z okni

Najstarejša zgradba v Gornji Radgoni, ki je bila / med junijsko vojno nekaj časa v središču spopa- / dov, je končno dobila nova zastekljena okna. Ča- / kanje se je splečalo, kajti okna so narejena stroko- / vno in po vseh predpisih spomeniškega varstva.

V »Špitalu« bodo čez nekaj let uredili muzejsko / zbirko, razdeljeno na tri tematske sklope: Gornja / Radgona in arheološka najdišča, Srednji vek v / Gornji Radgoni in Boji za Radgono (mesto v 1., 2. / in zadnji junijski vojni). Muzejsko zbirko mesta / Gornja Radgona bo uredil Pokrajinski muzej / Murska Sobota, občinska vlada Gornje Radgone / pa je obljubila, da si bo prizadevala pridobiti čim / več potrebnih sredstev za obnovo stare zgradbe in / ureditev zbirke. bbp

KRAMBERGER

»Obrnite jim hrbet«

Zdaj ko minevata dve leti vladavine novih slo- / venskih oblastnikov in se bližajo volitve, prihaja / čas novih kandidatov. Med njimi je zopet dobro- / tnik od Negove IVAN KRAMBERGER, samos- / voja pojava, ki vsakokrat privablja množice ljudi, / čeprav na propagando ne da dosti. Je magnet za / ljudi. Vrti se in hvali Murski val, močno pa kritizi- / ra televizijo, ki da je komunistična, ker ga ni prišla / snemat. Smeje se in je pretkan kakor Gogoljev Ci- / čikov. S svojo stranko DONS (Domovinska na- / rodna stranka) bi kupil tudi mrtve duše. Pa mu ni / potrebno. Ivanovi volilci so z ulice in tisti, ki niko- / mur več ne zaupajo. V kotlu političnih združ in / strankarskih nesoglasij jih ni malo. Za pokušino / vam ponujamo nekaj Krambergerjevih citatov z / njegovega zadnjega shoda v Murski Soboti, ki so / sili množico k smehu in večkratnemu odobrava- / nju, čeprav so bile vmes tudi demagogija, polresni- / ce in celo grobosti.

»Poglejte, koliko ljudi se je kljub slabemu vre- / menu zbralo! Če to en politik skupaj spravi, jaz / mu dam klobuk dol. Prišli so samo od Vestnika, / televizije tu ni, ker so tu zgledani komunisti. Tudi / brez njih bomo uspeli priti na oblast. Zato je / Kramberger kupil pet takih avtomobilov z ozvoče- / njem, ne rabimo nobenih medijev!

Meni ni težko plačati 5 tisoč tolarjev za vrtec, / ker dobim vsak mesec 5700 nemških mark. Kaj pa / vi, ki imate mesečno po 10, 20 ali 30 tisoč tolarjev, / ali lahko to plačate. Krivica se vam godi, plačajo / vas z vseh strani. Ne samo Demos, tudi komunisti / so krivi.

Sramota je za našega Kučana, da so prekmurske / ceste najslabše. Vsi ste ga volili, mu zaupali, po- / glejte, kako danes živite. Koliko vas je brez kruha, / direktor, ki likvidira Panonijo, pa ima plačo 350 ti- / soč tolarjev. In ni to sramota, koliko delavcev ima / samo po 4 ali 5 tisoč tolarjev. Je to pravica? Ni!« / (aplavz) »Tudi v Avtoradgoni kasira po 300 tisoč / tolarjev. Zato sem rekel, da se bom boril za delov- / ne človeka, za reveža, kmeta. Nisem proti obrt- / nikom in bogatim, toda pravica mora biti!

Vsi ste 40 let plačevali stanovanje in zdaj so rekli, / če ga ne boš kupil, te bomo vrgli na cesto. Izpla- / čali so tisti denar, ki ste ga leta in leta sparili. Če / bi ta denar pravilno porazdelili, ne bi bil nič proti. / Dali pa so ga za orožje, ubijanje. Ne rabimo oro- / žje, temveč kruh, denar za zdravila, da boljše ži- / vljenje! (aplavz)

Tito je sam potoval, zdaj pa vse kurbe hodijo / okrog in zapravljajo denar. Vaš denar zapravljajo, / za kar morate plačevati davke. Reveži, upokojen- / ci, invalidi plačujete davke. Tega nikjer na svetu / ni. To je sramota.

Mi ne rabimo močne policije. Mi imamo 10 ti- / soč policistov, imamo najbolj močno policijo na / svetu na število prebivalcev. Tudi vojsko ne potre- / bujemo, polovico denarja naj bo za reveže, za bo- / lane, za zdravstvo. Danes, če greš k zdravniku, ne / moreš kupiti niti zdravila na recept. Tudi bunkerje / so delali brez dovoljenja, če pa boste vi kako uto / naredili, pride inšpekcija in vas bodo jebali do / kraja. Ne bodo dolgo tega delali, boril se bom za / vsakega, tudi za Rome, ki se jim dogaja krivica. / Zakaj ne bi mogli biti poslanec Rom?

Obrnite jim hrbet, ne poslušajte jih! Poglejte / Omana in njegovega zeta, to je ena Čaušeskov / vlada, družinska stranka, ona pa mora biti kmečka / stranka, se boriti za kmeta. Oni sploh ne vejo, ka- / ko dolgo je treba eno svinjo ali bika futrat. On ima / luksuz v soboto in nedeljo, kmet ga nema in za / moram spoštovati. Kmet je tisti suženj, ki dela za

Zlatoporočenca Šumen iz Gornje Radgone

Pred kratkim (v soboto 14. marca) sta po 50-tih / letih ponovno stopila pred matičarja Marija in / Franc Šumen iz Gornje Radgone. Slovesna zlata po- / roka je bila v poročni dvorani Skupščine občine / Gornja Radgona. Kot je povedal župan radgonske / občine Lojze Vogrinčič, sta zakonca privlečena / pred matičarja v okupirani domovini, to je bilo 1. 2. / 1942. leta, po petdesetih letih pa sta svoje skupno ži- / vljenje potrdila v samostojni in svobodni Sloveniji. / Župan jima je tudi podelil občinsko plaketo in izro- / čil darilo skupščine občine. Darilo in plaketo jima / je tudi izročil v imenu Društva upokojencev Radgo- / na njegov predsednik Rihard Ovčec.

Marija Šumen se je rodila 10. 6. 1922. leta na / Meleh, sedaj je to Ljutomerska cesta, njen mož / Franc Šumen pa 13. 3. 1918. leta pri Mali Nedelji. / Marija je vseskozi gospodinjila na malem posestvu, / ki ga je dobila po svojih starših, mož Franc pa je več / kot 36 let delal kot poštar v Gornji Radgoni. V za- / konu sta se jima rodili dve hčerki, imata pa 4 vnuke / in dva pravnuka.

Ludvik Kramberger

nas. (aplavz) / Tisoče pisem dobivam dnevno in številne tele- / fonske klice. Pravijo: Kramberger, samo ti lahko / slovenski narod rešiš, noben drugi! Mi nimamo / zaupanja ne v komuniste, ne v cerkev. Naša Do- / movinska narodna stranka — skupaj nas je ena / krajevna skupnost v New Yorku — se bori proti / temu, da bi postali sužnji, ampak hočemo samo- / stojno državo Slovenijo.

Vsi pravimo: Mura je dobra tovarna. Toda Mu- / ra bi morala dati isto plačo kot v Nemčiji, to je / 2500 mark mesečno. Tudi to je krivica. Oni bi mo- / rali sami narediti mrežo in prodajati, ne pa, da se / pustijo izkoriščati. Kaj pa dobite vi, delate kot / mulci za tistih 500 mark. Ne smemo se dati izko- / riščevati nikomur. Niti enega milimetra zemlje ne / bom dopustil, da bi šel v tujino. Ne bomo sužnji / Evrope!

Kučana spoštujem, vendar je premiren. On sa- / mo kimlje z glavo, on bi moral vsak mesec v parla- / mentu na mizo vdariti, da ne gre tak. Hodmo malo / na Goričko, v Prekmurje, da vidite ceste. Takega / predsednika ne rabimo, ki ne vdari po mizi. Tudi / proti cerkvi nisem, saj sem še danes zmoli očenaš, / da ne bi šel dež. Pa ni padalo, ste vidli, da je po- / magalo. Če bi kak komunist tu bil, bi dež lil kot / protje. (Smeje) Cerkev naj se ne mešava v politi- / ko. Peterle je sposoben človek, dober, miren, kar / pa ne moreš biti proti Bavčarju, Janšu, važnemu / Kocinu. To treba lupnit po glavi. Z biciklami so / prišli na vladno, danes pa imajo beemveje in vile, vi / pa delate 30 let in se stanovanje ste morali plačati. / To so roparji, to niso ministri, to ni vlada. (aplavz)

Mi nočemo komunizma, starega trdega kapita- / lizma, mi hočemo sredino, kjer bomo skupaj živel / vsi ljudje. Če bomo prijateljsko živel, potem bo- / mo zmagali, bomo srečni in ne bomo izumrli. Prvo / so družine, šele potem pa orožje. Ne bom popu- / stil, meni je verovatno od nadnaravne sile dano, / da probam ta narod rešiti. Če se boste obrnili proti / naši Domovinski narodni stranki, ki želi biti v pa- / rlamentu, in Krambergerju, bo ta narod izumrl in / bodo Indijanci.

Kaj bi Pučnik delal na oblast? On bi samo ko- / muniste mrcvaril. Ne sme biti maščevanja, vsi ima- / jo pravico živeti. Niso vsi komunisti slabi in lopo- / vi, vsi imajo pravico razmišljati po svoje. Ne sme / se to zgoditi. Drnovšek človeka nikoli v oči ne po- / gleda, zmerom dol gleda kot ena kurva. (smeje)

In Kramberger bo naredil cesto, to vam garanti- / ram. Ker Goričko, to je najlepši kraj, kar si sploh / lahko zamišljate. Današnje Goričko pa je sramota / za našo slovensko državo, saj bi lahko bil zlata ja- / ma za turizem in še za marsikaj. Poglejte ministra / Paša, niti ne ve, kak bi glavo držal, tisto mašlo ima / gor, hodi, palamudi. Bil je na turističnem sejmu na / Dunaju in v Berlinu, tja pa je nesel stare prospekte / Jugoslavije. Rabimo sposobnega ministra. Kmetij- / ski minister je bika in prasico videl le na sliki, zato / je kmetijstvo propadlo. To ni nikjer na svetu, da / davke plačujejo tudi reveži, invalidi in upokojenci.

Zato mora biti Ivan Kramberger predsednik slo- / venskega naroda. 20 let sem bil v Nemčiji v politi- / čni šoli in bil sem v vseh strankah. Jaz nisem tako / butast, ampak sem se tako delal z dolgimi lasmi, / da vidim, kaj misli narod, politiki. Verjamite, / Kramberger je sposoben človek, kajti drugače ne / bi uspel spraviti toliko skupaj. Jaz imam rad ljudi / in hodim po vsej Sloveniji. Zato bi me bolelo, če / ne bi mogel pomagati ljudem!«

MILAN JERŠE

VSAK DAN V VEČERU

VELIKA NAGRADNA IGRA

VEČER

VEČ VEČ VEČER

ISOČ IN NAGRADA

Renault 5, pohištvo, televizorji, pralni stroji, mali gospodinjstvi aparati, vrtni kamini, armature, svetila, trezorji,...

Vsak teden nova priložnost za bralce Večera!

Nagrade tedensko, VEČje mesečno, še VEČje v super nagradnem žrebanju!

Vse o nagradni igri in nagradah vsak ponedeljek v dnevniku Večer!

JEKLO TEHNA **AVTOHIŠA** **RENAULT**

VEČ VEČ VEČER

OBČINA MURSKA SOBOTA, SEKRETARIAT ZA VARSTVO OKOLJA IN UREJANJE PROSTORA ZBIRA

PONUDBE

interesentov za upravljanje z večstanovanjskimi hišami. Upravljanje obsega stanovanjske storitve, vzdrževanje in obratovanje stanovanjske hiše ter vzdrževanje funkcionalnega zemljišča. Stanovanjske hiše z več kot desetimi stanovanji in več kot dvema lastnikoma morajo imeti upravnika. Upravnik je lahko fizična ali pravna oseba, ki je registrirana za opravljanje stanovanjskih storitev, med katere sodijo organizacijsko tehnične, planske in administrativne storitve. Vse zainteresirane za opravljanje stanovanjskih storitev za večstanovanjske hiše na območju občine M. Sobota pozivamo, da predložijo ponudbo in dokazilo o registraciji stanovanjskih storitev. Ponudba mora vsebovati obseg storitev, ki jih je pripravljen nuditi in ceno storitev.

Minimalni obseg storitev, ki jih mora ponudba vsebovati, je:

- organiziranje tekočega vzdrževanja skupnih del in naprav
- načrtovanje in organiziranje vzdrževanja skupnih delov in naprav
- pogodbeno urejanje odnosov med lastniki stanovanj pri upravljanju večstanovanjske hiše, skupnih prostorov, delov in naprav.

V ponudbi je potrebno navesti cene po posameznih sklopih opravil:

- upravljanje
- akontacija za tekoče vzdrževanje skupnih delov in naprav
- način urejanja funkcionalnih stroškov.

Ponudbo morajo interesenti poslati na Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora M. Sobota, Al. Kardoša 2, najpozneje v 15 dneh.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE, LJUBLJANA, Slovenska cesta 41, OBMOČNA ZBORNICA ZA POMURJE, MURSKA SOBOTA

objavlja prosto delovno mesto

SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA

— ZA PODROČJE GOSPODARSKEGA SODELOVANJA Z MADŽARSKO

Pogoji:

- visoka izobrazba ekonomske smeri
- aktivno znanje madžarskega jezika, pasivno nemškega
- 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjenih pogojih 8 dni po objavi na naslov: GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE, LJUBLJANA, Slovenska cesta 41, Splošna kadrovska služba.

Krajevne skupnosti mesta Murska Sobota — odbor za CATV, Kocljeva 4, Murska Sobota objavlja sledeči

Javni razpis

za oddajo kanala v svojem kabelsko razdelilnem sistemu v najem

1. V želji, da se kontinuirano obogati lokalni informativni in televizijski program na področju, ki ga pokriva s svojim kabelsko razdelilnim sistemom razpisovalec, odda v svojem sistemu en kanal najboljšemu ponudniku.
2. Na razpis se lahko prijavijo vsi subjekti (fizične osebe morajo biti državljanji RS), ki so registrirani za to dejavnost v RS. V razpisnem roku so dolžni vsi ponudniki predložiti pisni programski in tehnični elaborat z ustreznimi garancijami za terminsko izpolnitev vseh pogojev razpisa.
3. V najem oddan kanal se odda enemu najugodnejšemu ponudniku, ali asociaciji ponudnikov ali večini posameznikov.
4. Razpisovalec si pridržuje pravico, da ob tehnični zmogljivosti pridobijo za sodelovanje tudi drugega producenta na drugih kanalih za časovno limitirane oddaje.

Razpisovalec bo izbral najugodnejšega ponudnika izmed prijavljenih, ki bodo izpolnili tudi sledeče pogoje:

- a) v najem oddani kanal se lahko uporablja za oddajanje informativnega in drugega televizijskega programa,
- b) najugodnejši ponudnik je dolžan:
 - v 3 mesecih opraviti na svoje stroške manjkajočo tehnično povezavo v sistemu, po predhodni pridobitvi ustreznih dovoljenj,
 - razpisovalcu brezplačno omogočiti oddajanje informacij,
 - v vsebini programa je lahko največ 15 % komercialnih sporočil.

c) plačevati mesečno najemnino, ki se dogovori s pogodbo. Izhodiščna mesečna najemnina znaša 2.000 DEM v tolarški protivrednosti (po borznem tečaju), za 24 urni zakup,

d) najemna pogodba se sklene najmanj za dve leti.

ROK za predložitev ponudb je 15 dni po objavi tega razpisa.

Razpisovalec bo v 30 dneh obvestil pisno vse ponudnike o odločitvah.

PONUDBE JE TREBA VLOŽITI PISNO NA NASLOV: Krajevne skupnosti mesta Murska Sobota — Odbor za CATV mesta Murska Sobota, Kocljeva 4, Murska Sobota.

ARCOMURKA

AGROSERVIS
MURSKA SOBOTA

Kroška c. 58, Tel.: 069/21-630, Telex: 35-219, Telefax: 21-322

PROIZVODNJA TRGOVINA TRANSPORT GARANCIJSKI SERVISI VOZIL:

RENAULT — TAS VW — CIMOS CITROEN — ZASTAVA — TAM

TRAKTORJEV IN KMETIJSKIH STROJEV:

ZETOR — TORPEDO — URSUS — IMT — TOMO VINKOVIČ — ZMAJ

PRODAJA VOZIL:

RENAULT — VW — AUDI — ZASTAVA — TAM

S SVOJIMI STORITVAMI SE PRI-POROČAMO!

Lastniki kmetijskih strojev, pozor! Kakovostno, hitro in po sprejemljivih cenah vam bomo usposobili delovne stroje ter pomagali s strokovnimi nasveti.

Na vašo željo bomo prišli tudi na dom. Do 40 km vam prevoza ne bomo zaračunali.

ABC POMURKA

Živnorejno-veterinarski zavod za Pomurje Murska Sobota, Štefan Kovača 40 objavlja prosto delovno mesto

glavnega knjigovodje — bilancista

Pogoji:

VI. (višja) stopnja šolske izobrazbe ekonomske smeri, 2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo s kandidatom sklenili za nedoločen čas.

polnim delovnim časom.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

Obiščite nas na prodajnem sejmu v Gornji Radgoni od 31. marca do 4. aprila v hali B!

lip & bled

10 % POPUST
za gotovinska plačila

in 5% sejemski popust

● VRATA VSEH VRST

● OKNA

● FURNIRANE IN MASIVNE OBLOGE

● OPAŽNE PLOŠČE

● MASIVNO POHIŠTVO

● PLOŠČE ZA POHIŠTVO

Pri nakupu nad 60.000 slt
BREZPLAČEN PREVOZ do 50 km

Obiščite nas v trgovini Lip Bled v Murski Soboti,
Cvetkova 1 a, tel.: (069) 22-941

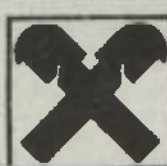
EDELFFURNIER d.o.o.,

vam v prodajalni BTC, Javna skladišča, Nemčavci Id, Murska Sobota po konkurenčnih cenah ponuja vse vrste kakovostnih furnirjev

— hrastov	od 120,00 do 300,00 SLT/m ²
— bukov	po 150,00 SLT/m ²
— jesenov (rjav)	po 180,00 SLT/m ²
— jesenov	po 370,00 SLT/m ²
— češnjev	od 200,00 do 400,00 SLT/m ²
— orehov	po 350,00 SLT/m ²
— mehagonijev, borov, iz ptičjega javorja itd.	

PRI GOTOVINSKIH PLAČILIH 10% POPUST, PRI NAKUPU NAD 1000 m² DODATNI 10% POPUST.

Obiščite nas vsak delavnik od 8. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure ali pokličite po tel. (069) 32-932 ali tel./telefaks (069) 22-915.

RAIFFEISEN

HITRO POSTREŽEMO IN SVETUJEMO

RAIFFEISENKASSE BAD RADKERSBURG — KLÖCH
Za vse denarne posle — zamenjujemo vse valute po najugodnejšem tečaju — banka prijaznih ljudi

RAIFFEISENKASSE — VAŠA BANKA

Radijski in televizijski spored od 3. do 9. aprila

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

3.40 Prebujate se z nami.
5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 7.40 Mariborsko zvočno pismo. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 NTSNVM. 9.30 Poročila. 10.30 Konec tedenske prireditve. 11.30 Kabaret. 12.00 Poročila. 12.30 Novica dneva. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 17.00 21.232. 18.00 Narodnozabavna glasba po belah. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

3.40 Prebujate se z nami.
5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 7.40 Dunajsko zvočno pismo. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 Predstavljamo vam. 10.00 Poročila. 10.30 Potepajte se z nami. 11.00 Sobotni gost. 12.00 Poročila. 12.30 Novica dneva. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 17.00 21.232. 18.00 Narodnozabavna glasba po belah. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

8.00 Dobro nedeljsko jutro vam želimo. 8.30 Horoskop. 9.00 Nedeljsko postno premišljevanje. 9.15 Misel in čas. 9.30 Srečanje na MV. 10.30 Nedeljska kuhinja. 12.00 Spored v madžarščini. 13.00 Panonski odmevi. 13.30 Minute za kmetovalce. 14.00 Poročila. 14.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

5.40 Prebujate se z nami.
5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 Zgodilo se je. 10.00 Poročila. 10.30 Sport. 12.00 Poročila. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 17.00 Sport. 18.00 S krščakom, cekron pa z marelof. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

5.40 Prebujate se z nami.
5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 M-shop vam predstavlja. 9.30 Melodije vam predstavlja. 10.00 Poročila. 10.30 Tema dneva. 12.00 Poročila. 12.30 Novica dneva. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 17.00 Srebrne niti. 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

5.40 Prebujate se z nami.
5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 7.40 Zagrebško zvočno pismo. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 Glasbene uganke. 10.00 Poročila. 10.30 Iščemo za vas (zavrite telefonsko številčnico in povejte nam, kaj vas žuli). 12.00 Poročila. 12.30 Novica dneva. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 16.45 Mali oglasi. 17.30 Poslušamo vas. 18.00 Narodnozabavna glasba. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

5.40 Prebujate se z nami.
5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.35 Kmetijski strokovnjak svetuje. 7.40 Zvočno pismo iz Zagreba. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 Sedem veličastnih. 10.00 Poročila. 10.30 Tema dneva. 12.00 Poročila. 12.30 Novica dneva. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 17.00 To sem jaz. 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

TV SLOVENIJA 1

TV SLOVENIJA 1

TV SLOVENIJA 1

TV SLOVENIJA 1

TV SLOVENIJA 1

TV SLOVENIJA 1

TV SLOVENIJA 1

9.00 Legende sveta. 10.30 Jelenček, otroška serija. 11.00 Znanost in resnica. 12.00 Poročila. 13.25 Umetniški večer. 16.20 Gospodarska oddaja. 17.00 Dnevnik. 17.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mlade. 17.10 Ksanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Forum. 20.30 Bertinjevi, nemška nadaljevalka. 21.20 Ex tunc. Podobe ljubljanskih mešanov. 22.20 Dnevnik. 22.50 Sova. Po Huxtablevih, amer. nanizanka. Poirot, angl. nanizanka. Zasebni dosjeji J.E. Hooverja, ameriški film.

8.40 Angleščina. 9.00 Radovedni Taček. 9.15 Klub Klobuk. 11.10 Zgodbe iz školjke. 12.00 Poročila. 12.05 Tok tok. 14.00 Večerni gost. 16.00 Tednik. 17.00 Dnevnik. 17.10 Solanje Toma Browna, angl. film (čb). 18.30 Alf. 19.00 Risanka. 19.15 Zrebanje 3 x 3. 19.30 Dnevnik. 20.00 Utrip. 20.30 Ona + on. 21.35 Delo na črno, amer. nanizanka. 22.25 Dnevnik. 22.55 Sova. Murphy Brown, amer. nanizanka. Poirot, angl. nanizanka. Orka — kit ubijalec, amer. film. Nočne ure, amer. varietejski program.

9.40 Živ žav. 10.35 Superbatica, angl. nanizanka. 11.00 Zvoki tamburice. 11.30 Obzorja duha. 12.00 Poročila. 12.10 Kremenkovi, risanka. 12.40 Videomih. 13.55 Batman, ameriški film. 16.00 Kapitan James Cook, angl. nadaljevalka. 17.00 Dnevnik. 17.10 Očetov odstop, ameriški film. 18.55 Risanka. 19.20 Slovenski lot. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zrcalo tedna. 20.30 Podarim—dobim, finalno zrebanje. 22.15 Festivali Daljnega vzhoda, avstral. serija. 23.10 Dnevnik. 23.55 Sova: Ko se vname star par, angl. nanizanka. Poirot, angl. nanizanka. Drugi program.

9.20 Program za otroke. 10.20 Bertinjevi, nemška nadaljevalka. 11.00 Mernik, Forum, Utrip, Zrcalo tedna. 12.00 Poročila. 15.10 Podarim—dobim, ponovitev finalnega zrebanja. 17.00 Dnevnik. 17.10 Radovedni Taček. 17.25 Jelenček, otroška serija. 18.10 Obzorja duha. 18.45 Boj za obstanek. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Državnik novega kova, angl. nanizanka. 21.00 Dokumentarec meseca. 21.40 Tako srečni bi bil, monodrama. 22.50 Dnevnik. 23.25 Sova: Poirot, angl. nanizanka; Zvezdne steze, amer. nanizanka.

9.10 Zgodbe iz školjke. 10.00 Solška tv. 11.00 Sedma steza. 11.45 Da ne bi bolelo. 12.00 Poročila. 15.10 Mož, ki je preveč vedel, angl. film (čb). 17.00 Dnevnik. 17.10 Alf. 17.35 Ex libris. 18.40 Mostovi. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Osmi dan. 21.35 Nenavadno poletje, angl. nadaljevalka. 22.25 Dnevnik. 23.10 Sova: Chelmsford leta 123, angl. nanizanka; Poirot, angl. nanizanka; glasbeni utrinek.

8.40 Geniji in genijali. 9.30 Igra o izgubljenem sinu, gledališka predstava. 11.10 Nenavadno poletje, angl. nadaljevalka. 12.00 Poročila. 16.00 Potovanja, angl. serija. 17.00 Dnevnik. 17.10 Klub Klobuk. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Film tedna: Šesti prst, francoski film. 22.10 Dnevnik. 23.35 Sova: Krila, amer. nanizanka; Poirot, angl. nanizanka; Ves svet je oder. Drugi program.

9.55 Pedenjžep. 10.55 Šolska tv. 12.00 Poročila. 14.50 Sportna sredo, ponovitev. 17.00 Dnevnik. 17.10 Superbatica, angl. nanizanka. 17.35 Živ žav. 18.30 Izobraževalna oddaja. 19.05 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Košnikova gostilna. 21.35 Tednik. 22.25 Dnevnik. 23.00 Mali koncert. 23.15 Sova: Razrednik, amer. nanizanka; Poirot, angl. nanizanka; Singen, japonska nadaljevalka. Drugi program.

HTV 1

HTV 1

HTV 1

HTV 1

HTV 1

HTV 1

HTV 1

8.30 Poročila. Glasba, Horoskop. 9.00 Tuji dokum. oddaja. 10.00 Poročila. 10.05 Solški si zbirali duh. 11.05 V zdravem telesu, amer. nanizanka. 11.35 Dragi John. 12.05 Slepo zaupanje, serija. 13.00 Slika na sliko. 14.00 Poročila. 14.10 Prezli ste, pogledite. 16.00 Poročila. 16.30 Družinsko popoldne. 18.00 Poročila. 18.10 Alpe—Donava, serija. 18.40 Santa Barbara, serija. 19.30 Dnevnik. 20.00 V ospredju. 21.30 Ekran brez okvira. 22.40 Dnevnik. 23.00 Slika na sliko, Horoskop. 0.00 Poročila.

16.05 Sova: 17.30 Da ne bi bolelo. 17.45 Angleščina v poslovnih stikih. 18.00 Pogled v zadnji. 18.30 Videomih. 19.00 Kremenkovi, risanka. 19.30 Dnevnik TV Srbija. 20.15 Klasika. 20.30 Filmske uspešnice. Carovnice iz Eastwicka, ameriški film. 22.25 Umetniški poskusni program. 23.25 Yutel.

8.30 Poročila. Glasba, Horoskop. 9.05 Priče preteklosti. 9.20 Dokum. film. 10.00 Poročila. 10.05 Nedeljsko popoldne za otroke. 12.00 Poročila. 12.05 Kmetijska oddaja. 13.00 Mir in dobrota. 13.30 TV-tednik. 14.00 Poročila. 14.15 Mikser M. 14.45 Zgodbe o liscici, risana serija. 15.00 Podvigi in usode. 15.30 Nedeljsko popoldne. 17.05 Resna glasba. 18.00 Poročila. 18.25 Dokum. oddaja. 19.30 Dnevnik. 20.05 Sedma noč. 21.35 Objem, dramska serija. 22.40 Dnevnik. 23.05 Sport. 23.20 Glasba, Horoskop. 0.00 Poročila.

8.30 Poročila. Glasba, Horoskop. 9.00 Sladka voda, grenko morje, dokum. film. 10.00 Poročila. 10.05 Solški program. 11.05 Jaz, lutka. 11.20 Deček Skok, otroška serija. 11.35 Dragi John. 12.00 Poročila. 12.05 Shiralee, serijski film. 13.00 Prezli ste, pogledite. 16.00 Poročila. 16.30 Gremo dalje. 18.00 Poročila. 18.10 Besede, besede. 18.40 Santa Barbara. 19.30 Dnevnik. 20.05 Svet sporta. 20.50 Hrvaška v svetu. 21.30 Zunanja politika. 22.00 Dnevnik. 22.25 Vrnitev, opera. 23.00 Slika na sliko, Horoskop. 0.00 Poročila.

8.30 Poročila. Glasba, Horoskop. 9.00 Arktična odiseja, dokum. film. 10.00 Poročila. 10.05 Solški program. 11.05 Otroška oddaja. 11.35 Dragi John. 12.00 Poročila. 12.05 Shiralee, serijski film. 13.00 Slika na sliko. 14.00 Poročila. 14.10 Prezli ste, pogledite. 16.00 Poročila. 16.15 Malavizija. 16.45 Gremo dalje. 18.00 Poročila. 18.10 Izobraževalna oddaja. 18.40 Santa Barbara. 19.30 Dnevnik. 20.05 Poslovni klub. 21.05 Fluid. 21.35 Dnevnik. 22.00 Glasba. 23.00 Slika na sliko, Horoskop. 0.00 Poročila.

8.30 Poročila. Glasba, Horoskop. 9.00 Tuji dokum. film. 10.00 Poročila. 10.05 Solški program. 11.05 Otroški program. 11.35 Dragi John. 12.00 Poročila. 12.05 Shiralee, serijski film. 13.00 Slika na sliko. 14.00 Poročila. 14.10 Prezli ste, pogledite. 16.00 Poročila. 16.30 Gremo dalje. 18.00 Poročila. 18.10 Potopis. 18.40 Santa Barbara. 19.30 Dnevnik. 20.05 V velikem planu. 22.00 Dnevnik. 22.25 Potopis s Krka. 23.00 Slika na sliko, Horoskop. 0.00 Poročila.

8.30 Poročila. Glasba, Horoskop. 9.00 Arktična odiseja, dokum. film. 10.00 Poročila. 10.05 Solški program. 11.05 Smogovci, otroška serija. 11.35 Dragi John. 12.00 Poročila. 12.05 Shiralee, serijski film. 13.00 Slika na sliko. 14.00 Poročila. 14.10 Prezli ste, pogledite. 15.30 Pot v raj. 16.00 Poročila. 16.30 Gremo dalje. 18.00 Poročila. 18.10 Znanost in mi. 18.40 Santa Barbara. 19.30 Dnevnik. 20.05 3-2-1, kviz. 21.05 Spektar. 22.05 Dnevnik. 22.30 Jazz time. 23.00 Slika na sliko, Horoskop. 0.00 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Roseanne. 9.30 Roseanne. 10.00 Tv v šoli. 10.05 Čas v sliki. 10.15 Čas v sliki. 10.25 Čas v sliki. 10.35 Čas v sliki. 10.45 Čas v sliki. 10.55 Čas v sliki. 11.05 Čas v sliki. 11.15 Čas v sliki. 11.25 Čas v sliki. 11.35 Čas v sliki. 11.45 Čas v sliki. 11.55 Čas v sliki. 12.05 Čas v sliki. 12.15 Čas v sliki. 12.25 Čas v sliki. 12.35 Čas v sliki. 12.45 Čas v sliki. 12.55 Čas v sliki. 13.05 Čas v sliki. 13.15 Čas v sliki. 13.25 Čas v sliki. 13.35 Čas v sliki. 13.45 Čas v sliki. 13.55 Čas v sliki. 14.05 Čas v sliki. 14.15 Čas v sliki. 14.25 Čas v sliki. 14.35 Čas v sliki. 14.45 Čas v sliki. 14.55 Čas v sliki. 15.05 Čas v sliki. 15.15 Čas v sliki. 15.25 Čas v sliki. 15.35 Čas v sliki. 15.45 Čas v sliki. 15.55 Čas v sliki. 16.05 Čas v sliki. 16.15 Čas v sliki. 16.25 Čas v sliki. 16.35 Čas v sliki. 16.45 Čas v sliki. 16.55 Čas v sliki. 17.05 Čas v sliki. 17.15 Čas v sliki. 17.25 Čas v sliki. 17.35 Čas v sliki. 17.45 Čas v sliki. 17.55 Čas v sliki. 18.05 Čas v sliki. 18.15 Čas v sliki. 18.25 Čas v sliki. 18.35 Čas v sliki. 18.45 Čas v sliki. 18.55 Čas v sliki. 19.05 Čas v sliki. 19.15 Čas v sliki. 19.25 Čas v sliki. 19.35 Čas v sliki. 19.45 Čas v sliki. 19.55 Čas v sliki. 20.05 Čas v sliki. 20.15 Čas v sliki. 20.25 Čas v sliki. 20.35 Čas v sliki. 20.45 Čas v sliki. 20.55 Čas v sliki. 21.05 Čas v sliki. 21.15 Čas v sliki. 21.25 Čas v sliki. 21.35 Čas v sliki. 21.45 Čas v sliki. 21.55 Čas v sliki. 22.05 Čas v sliki. 22.15 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki. 22.35 Čas v sliki. 22.45 Čas v sliki. 22.55 Čas v sliki. 23.05 Čas v sliki. 23.15 Čas v sliki. 23.25 Čas v sliki. 23.35 Čas v sliki. 23.45 Čas v sliki. 23.55 Čas v sliki. 24.05 Čas v sliki. 24.15 Čas v sliki. 24.25 Čas v sliki. 24.35 Čas v sliki. 24.45 Čas v sliki. 24.55 Čas v sliki. 25.05 Čas v sliki. 25.15 Čas v sliki. 25.25 Čas v sliki. 25.35 Čas v sliki. 25.45 Čas v sliki. 25.55 Čas v sliki. 26.05 Čas v sliki. 26.15 Čas v sliki. 26.25 Čas v sliki. 26.35 Čas v sliki. 26.45 Čas v sliki. 26.55 Čas v sliki. 27.05 Čas v sliki. 27.15 Čas v sliki. 27.25 Čas v sliki. 27.35 Čas v sliki. 27.45 Čas v sliki. 27.55 Čas v sliki. 28.05 Čas v sliki. 28.15 Čas v sliki. 28.25 Čas v sliki. 28.35 Čas v sliki. 28.45 Čas v sliki. 28.55 Čas v sliki. 29.05 Čas v sliki. 29.15 Čas v sliki. 29.25 Čas v sliki. 29.35 Čas v sliki. 29.45 Čas v sliki. 29.55 Čas v sliki. 30.05 Čas v sliki. 30.15 Čas v sliki. 30.25 Čas v sliki. 30.35 Čas v sliki. 30.45 Čas v sliki. 30.55 Čas v sliki. 31.05 Čas v sliki. 31.15 Čas v sliki. 31.25 Čas v sliki. 31.35 Čas v sliki. 31.45 Čas v sliki. 31.55 Čas v sliki. 32.05 Čas v sliki. 32.15 Čas v sliki. 32.25 Čas v sliki. 32.35 Čas v sliki. 32.45 Čas v sliki. 32.55 Čas v sliki. 33.05 Čas v sliki. 33.15 Čas v sliki. 33.25 Čas v sliki. 33.35 Čas v sliki. 33.45 Čas v sliki. 33.55 Čas v sliki. 34.05 Čas v sliki. 34.15 Čas v sliki. 34.25 Čas v sliki. 34.35 Čas v sliki. 34.45 Čas v sliki. 34.55 Čas v sliki. 35.05 Čas v sliki. 35.15 Čas v sliki. 35.25 Čas v sliki. 35.35 Čas v sliki. 35.45 Čas v sliki. 35.55 Čas v sliki. 36.05 Čas v sliki. 36.15 Čas v sliki. 36.25 Čas v sliki. 36.35 Čas v sliki. 36.45 Čas v sliki. 36.55 Čas v sliki. 37.05 Čas v sliki. 37.15 Čas v sliki. 37.25 Čas v sliki. 37.35 Čas v sliki. 37.45 Čas v sliki. 37.55 Čas v sliki. 38.05 Čas v sliki. 38.15 Čas v sliki. 38.25 Čas v sliki. 38.35 Čas v sliki. 38.45 Čas v sliki. 38.55 Čas v sliki. 39.05 Čas v sliki. 39.15 Čas v sliki. 39.25 Čas v sliki. 39.35 Čas v sliki. 39.45 Čas v sliki. 39.55 Čas v sliki. 40.05 Čas v sliki. 40.15 Čas v sliki. 40.25 Čas v sliki. 40.35 Čas v sliki. 40.45 Čas v sliki. 40.55 Čas v sliki. 41.05 Čas v sliki. 41.15 Čas v sliki. 41.25 Čas v sliki. 41.35 Čas v sliki. 41.45 Čas v sliki. 41.55 Čas v sliki. 42.05 Čas v sliki. 42.15 Čas v sliki. 42.25 Čas v sliki. 42.35 Čas v sliki. 42.45 Čas v sliki. 42.55 Čas v sliki. 43.05 Čas v sliki. 43.15 Čas v sliki. 43.25 Čas v sliki. 43.35 Čas v sliki. 43.45 Čas v sliki. 43.55 Čas v sliki. 44.05 Čas v sliki. 44.15 Čas v sliki. 44.25 Čas v sliki. 44.35 Čas v sliki. 44.45 Čas v sliki. 44.55 Čas v sliki. 45.05 Čas v sliki. 45.15 Čas v sliki. 45.25 Čas v sliki. 45.35 Čas v sliki. 45.45 Čas v sliki. 45.55 Čas v sliki. 46.05 Čas v sliki. 46.15 Čas v sliki. 46.25 Čas v sliki. 46.35 Čas v sliki. 46.45 Čas v sliki. 46.55 Čas v sliki. 47.05 Čas v sliki. 47.15 Čas v sliki. 47.25 Čas v sliki. 47.35 Čas v sliki. 47.45 Čas v sliki. 47.55 Čas v sliki. 48.05 Čas v sliki. 48.15 Čas v sliki. 48.25 Čas v sliki. 48.35 Čas v sliki. 48.45 Čas v sliki. 48.55 Čas v sliki. 49.05 Čas v sliki. 49.15 Čas v sliki. 49.25 Čas v sliki. 49.35 Čas v sliki. 49.45 Čas v sliki. 49.55 Čas v sliki. 50.05 Čas v sliki. 50.15 Čas v sliki. 50.25 Čas v sliki. 50.35 Čas v sliki. 50.45 Čas v sliki. 50.55 Čas v sliki. 51.05 Čas v sliki. 51.15 Čas v sliki. 51.25 Čas v sliki. 51.35 Čas v sliki. 51.45 Čas v sliki. 51.55 Čas v sliki. 52.05 Čas v sliki. 52.15 Čas v sliki. 52.25 Čas v sliki. 52.35 Čas v sliki. 52.45 Čas v sliki. 52.55 Čas v sliki. 53.05 Čas v sliki. 53.15 Čas v sliki. 53.25 Čas v sliki. 53.35 Čas v sliki. 53.45 Čas v sliki. 53.55 Čas v sliki. 54.05 Čas v sliki. 54.15 Čas v sliki. 54.25 Čas v sliki. 54.35 Čas v sliki. 54.45 Čas v sliki. 54.55 Čas v sliki. 55.05 Čas v sliki. 55.15 Čas v sliki. 55.25 Čas v sliki. 55.35 Čas v sliki. 55.45 Čas v sliki. 55.55 Čas v sliki. 56.05 Čas v sliki. 56.15 Čas v sliki. 56.25 Čas v sliki. 56.35 Čas v sliki. 56.45 Čas v sliki. 56.55 Čas v sliki. 57.05 Čas v sliki. 57.15 Čas v sliki. 57.25 Čas v sliki. 57.35 Čas v sliki. 57.45 Čas v sliki. 57.55 Čas v sliki. 58.05 Čas v sliki. 58.15 Čas v sliki. 58.25 Čas v sliki. 58.35 Čas v sliki. 58.45 Čas v sliki. 58.55 Čas v sliki. 59.05 Čas v sliki. 59.15 Čas v sliki. 59.25 Čas v sliki. 59.35 Čas v sliki. 59.45 Čas v sliki. 59.55 Čas v sliki. 60.05 Čas v sliki. 60.15 Čas v sliki. 60.25 Čas v sliki. 60.35 Čas v sliki. 60.45 Čas v sliki. 60.55 Čas v sliki. 61.05 Čas v sliki. 61.15 Čas v sliki. 61.25 Čas v sliki. 61.35 Čas v sliki. 61.45 Čas v sliki. 61.55 Čas v sliki. 62.05 Čas v sliki. 62.15 Čas v sliki. 62.25 Čas v sliki. 62.35 Čas v sliki. 62.45 Čas v sliki. 62.55 Čas v sliki. 63.05 Čas v sliki. 63.15 Čas v sliki. 63.25 Čas v sliki. 63.35 Čas v sliki. 63.45 Čas v sliki. 63.55 Čas v sliki. 64.05 Čas v sliki. 64.15 Čas v sliki. 64.25 Čas v sliki. 64.35 Čas v sliki. 64.45 Čas v sliki. 64.55 Čas v sliki. 65.05 Čas v sliki. 65.15 Čas v sliki. 65.25 Čas v sliki. 65.35 Čas v sliki. 65.45 Čas v sliki. 65.55 Čas v sliki. 66.05 Čas v sliki. 66.15 Čas v sliki. 66.25 Čas v sliki. 66.35 Čas v sliki. 66.45 Čas v sliki. 66.55 Čas v sliki. 67.05 Čas v sliki. 67.15 Čas v sliki. 67.25 Čas v sliki. 67.35 Čas v sliki. 67.45 Čas v sliki. 67.55 Čas v sliki. 68.05 Čas v sliki. 68.15 Čas v sliki. 68.25 Čas v sliki. 68.35 Čas v sliki. 68.45 Čas v sliki. 68.55 Čas v sliki. 69.05 Čas v sliki. 69.15 Čas v sliki. 69.25 Čas v sliki. 69.35 Čas v sliki. 69.45 Čas v sliki. 69.55 Čas v sliki. 70.05 Čas v sliki. 70.15 Čas v sliki. 70.25 Čas v sliki. 70.35 Čas v sliki. 70.45 Čas v sliki. 70.55 Čas v sliki. 71.05 Čas v sliki. 71.15 Čas v sliki. 71.25 Čas v sliki. 71.35 Čas v sliki. 71.45 Čas v sliki. 71.55 Čas v sliki. 72.05 Čas v sliki. 72.15 Čas v

PROIZVODNJA — STORITVE — TRGOVINA
LJUTOMER, tel.: (069) 82-455

ATRIUM

SALON POHIŠTVA KROG,
tel.: (069) 32-455

Farben u. Parfümerie
Hoeritzsch
Hauptplatz 22 - Tel. 03476/2536
8490 Bad Radkersburg

Pestra izbira barv
in parfumov sve-
tovnih izdeloval-
cev.

Priporočamo se!

**Vse za ribolov, športno orožje in na-
boji — vse to v trgovini**

**Pridite in se
prepričajte!**

VIKTORJA MAITZA
Emmenstrasse 30
8490 Bad Radkersburg
Telefon: 03476/2383

VITRINO LJUTOMER" d.o.o.

Podjetje za proizvodnjo
hladilne opreme
69240 Ljutomer
Kolodvorska 28
telefon: 069 82-511; 82-521; 82-531
telefax: 069 82-583

Na podlagi sklepa delavskega sveta VITRINE LJUTOMER, d.o.o., Kolodvor-
ska 28
objavljamo prosta delovna mesta:

- 1. vodje računovodstva**
pogoji:
— visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri,
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj na takem ali podobnem delovnem mestu,
— komunikativnost.
- 2. vodje nabave**
pogoji:
— visoka ali višja strokovna izobrazba,
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj na takem ali podobnem delovnem mestu,
— komunikativnost.
- 3. vodje prodaje**
pogoji:
— visoka ali višja strokovna izobrazba,
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj na takem ali podobnem delovnem mestu,
— komunikativnost.
- 4. vodje razvoja, tehničnega sektorja**
pogoji:
— visoka ali višja izobrazba strojne smeri — energetika,
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj na takem ali podobnem delovnem mestu,
— komunikativnost.
- 5. vodje proizvodnje**
pogoji:
— visoka ali višja strokovna izobrazba strojne smeri,
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri vodenju proizvodnje,
— komunikativnost.
- 6. vodje mizarske delavnice**
pogoji:
— visoka ali višja strokovna izobrazba lesarske smeri,
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj na takem delovnem mestu,
— komunikativnost.

Za objavljena delovna mesta bomo sklenili pogodbo o delovnem razmerju za
nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v
osmih (8) dneh od objave na naslov: VITRINA LJUTOMER, d.o.o., Kolodvor-
ska 28. 69240 LJUTOMER.

BM
Blisk MONTAŽA d.o.o.

Na podlagi sklepa uprave-
nega odbora podjetja razpisu-
jemo delovno mesto s po-
sebnimi pooblastili in odgo-
vornostmi

BLISK MONTAŽA d. o. o.
MURSKA SOBOTA

DIREKTORJA PODJETJA
za nedoločen čas.

Pogoji:
— visokošolska ali višješolska izobrazba strojne ali ekonomske
smeri, ter 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih
— z zakonom predpisani pogoji
— znanje enega tujega jezika
— priložiti je potrebno program razvoja podjetja

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov:
BLISK MONTAŽA, BJEDIČEVA 3, 69000 MURSKA SOBOTA s pripi-
som »za razpis«.

O izbiri vas bomo obvestili 30 dni po preteku roka za prijave.
Nastop dela po dogovoru.

VESTNIK

VESTNIK — Izdaja Podjetje za informiranje
Murska Sobota

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač
(namestnik odgovornega urednika), Renata Bakan-Ficko, Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko,
Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Stefan Sobočan, Endre Gönter
(tehnični urednik), Nataša Ujhov (fotografija), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odgovorni ured-
nik 21-383, 21-064 in 25-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383
in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za I. trimesečje 1992 je 500,00 SLT, za podjetja 1.000,00 SLT, za naročnike v tujini 80
DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana:
50100-620-00112-5049512.

Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor. Vestnik je po zakonu o prometnem davku obdavčen s peti-
mi odstotki davka od prometa proizvodov.

**MOTORN
VOZILA**

ZASTAVA 750, letnik 1981, dobro
ohranjeno, ugodno prodam. Stanko
Mužinič, Šafarsko 29, Ljutomer.
m3613

BT 50 S star dve leti, odlično ohran-
jen, ugodno prodam. Ivan Mursič,
Ljutomer, Frana Kovačiča 12 in3425

ZASTAVO, tovorni avto, kategorije
B, letnik 1990/6, 20.000 km, prodam
ali menjam za 507-tonsko. ☎ 87-630.
in3621

**ODKUPUJEM OSEBNA VOZILA
IN KMETIJSKE STROJE**. Antolič,
Žerovinci, ☎ (062) 714-113, od 11. do
16. ure. m3617

LADO RIVO, letnik 1989, prevože-
nih 50.000 km, prodam ali zamenjam
za manjši avto. Turnišče, Št. Kovača
19, ☎ 72-080, m254

TGP MURSKA SOBOTA d.o.o.

69000 M. Sobota, Zvezna ul. 12, tel. 069/21 095

TRGOVINA AVTODELI

nudi ugoden nakup:

— OLJE DELTA 5 l kg	265 SLT
— OLJE OMV C3M 1 kg	237 SLT
— OLJE OMV C3M 3 kg	660 SLT
— OLJE OMV TURBO 1 kg	267 SLT
— OLJE OMV TURBO 4 kg	955 SLT
— OLJE UKA 2	346 SLT
— OLJA CASTROL GTX in GTX3	
— SVEČKE CHAMPION (angl.)	
N9XC	227 SLT
— H4 ŽARNICE	420 SLT
— AVTOPREVLEKE	
(uvoz Italija)	od 1750 SLT dalje
— AVTOPREVLEKE	
podložene	od 3000 SLT dalje
— AVTOZVOČNIKI	
UNIVERZALNI	od 1950 SLT dalje

**Ves potrošni material za vozila LADA,
ZASTAVA, VW GOLF.**

Priporočamo se za nakup.

**REZULTATI ŽREBANJA
SREČOLOVA »KONJSKE-
GA BALA«, ki je bil v hotelu
Radin v Radencih, 28. mar-
ca:**

1. nagrada — 000369
2. nagrada — 000132
3. nagrada — 000340
4. nagrada — 000439
5. nagrada — 000479
6. nagrada — 000348
7. nagrada — 000268
8. nagrada — 000264
9. nagrada — 000248
10. nagrada — 000409
11. nagrada — 000491

Nagrade lahko dvignete v
trgovini Marko Slavič v Klju-
čarovicah.

EL

Beltinci, Ravenska 27, tel.:
42-151

● obleke za birmo
● gorska kolesa

POLONEZA, voznege, 93.000 km,
prodam. Cena po dogovoru. Jože
Brunec, Veržej 6 a. m3620

MOTORN KOLO HONDA, starejši
letnik, inavtomobil Zastava 128
prodam. ☎ 46-034. m259

LADO, letnik 1973, registrirano do
konca avgusta, prodam ☎ 70767, po
15. uri. m209

BT 50 S prodam. Sebeborci 31. m201

MOTOR MZ 250, 1979, prodam.
Ogled vsak dan. Cena po dogovoru.
Alojz Rakusa, Plitvica 25, Apače.
m3186

GOLF 1.3, letnik 1986, garažiran,
prodam. ☎ 60-502. m3185

ZASTAVO 128, letnik 1986, garažira-
no, prodam. ☎ 26-447. m213

**Kam na kozarček in pico?
Na Hotizo — v Osmico!**

NISSAN SANY, letnik 1990/12, pre-
voženih 15.000 km, servo-volan ...,
prodam. ☎ 24-114, zvečer. m126

**TRGOVSKO
CERES**

Martjanci 19
Telefon: 069-48-639
Prodajamo:
● zaščitna sredstva
● semena
● vitaminsko rudninske me-
šanice
CENE reprodukcijnega ma-
teriala:
Primextra 999
Dual 1.290
Lasso EC 798
Aniten MPD 1.160
Dicuran 500 1.550
Dicuran forte 3.517
Goltix 3.090
Fusilade super 480 0,1 l
Folidol olje 620 1 l
Folidol olje 198 0,2 l
Delan SC 930 0,2 l
Crna detelja 332
Lucerna 494
Koruza EVA 3.329 10 kg
Vit. rud. mešanica
DOBRODEJ — prašiči 545 5 kg
— govedo 425 5 kg

Obiščite jih in izkoristite ugo-
den nakup!

**TRGOVSKO
CERES**

Martjanci 19
Telefon: 069-48-639
Prodajamo:
● zaščitna sredstva
● semena
● vitaminsko rudninske me-
šanice
CENE reprodukcijnega ma-
teriala:
Primextra 999
Dual 1.290
Lasso EC 798
Aniten MPD 1.160
Dicuran 500 1.550
Dicuran forte 3.517
Goltix 3.090
Fusilade super 480 0,1 l
Folidol olje 620 1 l
Folidol olje 198 0,2 l
Delan SC 930 0,2 l
Crna detelja 332
Lucerna 494
Koruza EVA 3.329 10 kg
Vit. rud. mešanica
DOBRODEJ — prašiči 545 5 kg
— govedo 425 5 kg

Obiščite jih in izkoristite ugo-
den nakup!

SALON POHIŠTVA

INTERDOM d.o.o.

NAJCENEJŠI SALON POHIŠTVA

VAS VABI
NA RADGONSKI SEJEM V HALO A,
S posebnim sejamskim popustom vam
ponujamo sedežne garniture, stole in mi-
ze, več vrst vrtnih garnitur, kavče...

POSEBNA PONUDBA: Usnjena sedežna
garnitura
že za 97.000,00 SLT.

Po naročilu dobite tudi spalnice, otroške
sobe, kuhinje in drugo pohištvo.

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222 450, 222 269

TOVORNI AVTO RAM 6500 pro-
dam. Antolin, Hotiza 105 a,
☎ 76-349. m216

BT 50, letnik 1989, prodam za 700
DEM. ☎ 46-018. m256

ZASTAVO 126 P, letnik 1982, prevo-
ženih 37.000 km, za 55.000 SLT. Kup-
šinci 23. m218

126 P, letnik 1980, registriran do juni-
ja, ugodno prodam. Domajinci 11,
Cankova. m192

JUGO 45, letnik 1990, rdeče barve,
prodam. ☎ 70-618. m231

LADO SAMARO 1300 S 5 vrat, le-
tnik 1990, dobro ohranjeno, prodam.
☎ 46-483, po 20. uri. m196

ZASTAVO 101 KOMFORT, letnik
1980, registrirano do 9. 7. 1992 in ZA-
STAVO 101 1.1 GX SKALA, registri-
rano do 6. 3. 1993, prodam. Gornji
Lakoš 5. m4634

TOVORNI AVTO, s kesonom, 6 m,
Mercedes 12/13, ugodno prodam.
Franc Čurman, Matjaševci 64. m235

ZASTAVO 101, letnik 1978, za rezer-
vne dele, prodam. Dolnja Bistrica 5.
m239

FIAT 126 P, letnik 1987, prodam.
Krašči 25. m240

FORD ESCORT, letnik 1970, registri-
ran do novembra 1992, prodam. Ivan-
ci 61. m242

AUDI 80, letnik 1990, prodam.
☎ 22-602. m246

WARTBURG, neregistriran, vozen,
prodam. Petanjci 100 a. m236

POSEST

**KIOSK ZA HITRO PRIPRAVLJE-
NE JEDI** z vso opremo in stroji ali
brez njih v Črenšovcih prodamo. Mo-
žna tudi selitev kioska. ☎ 70-453.
m135

50 AROV VINOGRADA na Kapeli
ter 1000-litrsko plastično cisterno za
vino ali olje prodam. Radenski Vrh
23. m214

**PROSTORE V VAŠEM DOMU V
TRNJU**, 78 m², damo v najem za trgo-
vino. Ponudbe pošljite na KS Čren-
šovci ali ☎ 70-560. mpf

STAREJŠI VINOGRAD, 14 arov, v
bližini Srehevec prodam. Elizabeta
Feher, Dobrovnik 170. m4628

30 AROV NJIVE pri železniški progi
v Dokležovju po zelo ugodni ceni
prodam. ☎ 46-483, po 20. uri. m196

**VINOGRAD V LENDAVSKIH GO-
RICAH** dam v najem. ☎ 70-641.
m220

STAREJŠO HIŠO s starejšim gospo-
darskim poslopjem, z 80 ari starejši-
ga sadovnjaka v Prosečki vasi (v bliž-
ni Mačkovec) ugodno prodam. Go-
stilna Gergjek, Tišina. m204

**NAPRODAJ JE 11 AROV VINO-
GRADA** na brijadah s kletjo v Len-
davskih Goricah (Čserbegy). Infor-
macije Genterovci 33. m4625

STARO HIŠO, nadstropno, z zemljo,
v Radovcih 54, prodam. Gornji Slave-
ci 47. m251

VINOGRAD, mlad, star 10 let, 220 tr-
sov, cepljen, prodam. Bokračji 1.
m253

**NEDOKONČANO POČITNIŠKO
HIŠICO** s parcelo, 930 m², voda,
elektrika, asfaltna cesta, bližina Bla-
guškega jezera, prodam. Cena 40.000
DEM. ☎ (062) 25-629, po 20. uri.
m343

NJIVE v Črenšovcih ali Dolnji Bistri-
ci prodam ali dam v najem. ☎ (062)
32-045. m123

**PROSTORE, PRIMERNE ZA MIR-
NO OBRT ALI PREDSTAVNIŠTVO**
damo v najem. Turnišče, Št. Kovača
19, ☎ 72-080. m254

NOVO HIŠO na Trtu prodam.
☎ (062) 714-093. m204

HIŠO — POČITNIŠKO HIŠICO in
sodovnjak v Bogojini 158 a prodam.
☎ (051) 619-625. m206

HIŠO v Borejcih, novo, prodam. Bela
Bertalanč, Borejci 14. m237

HIŠO, zgrajeno 1954. leta, na 7,50-ari-
ski parceli, v M. Soboti, prodam.
☎ 21-637. m234

VINOGRAD V SUHEM VRHU, 2.
letnik, in sedežno garnituro prodam.

Valerija Dakaj, Lendavska 37 a, M.
Sobota. m229

GRADBENO PARCELO, 30 arov,
temelji za hišo, na Razkrižju, prodam.
Ivan Mursič, Ljutomer, Frana Kova-
čiča 12. in3624

Stanovanjsko pravico za dvo- ali tri-
sobno stanovanje v Murski Soboti
odkupim. Še eno leto lahko bivate v
njem. Šifra: DOGOVOR ZDO-
MEC(NJ).

POSSEST

**KIOSK ZA HITRO PRIPRAVLJE-
NE JEDI** z vso opremo in stroji ali
brez njih v Črenšovcih prodamo. Mo-
žna tudi selitev kioska. ☎ 70-453.
m135

50 AROV VINOGRADA na Kapeli
ter 1000-litrsko plastično cisterno za
vino ali olje prodam. Radenski Vrh
23. m214

**PROSTORE V VAŠEM DOMU V
TRNJU**, 78 m², damo v najem za trgo-
vino. Ponudbe pošljite na KS Čren-
šovci ali ☎ 70-560. mpf

STAREJŠI VINOGRAD, 14 arov, v
bližini Srehevec prodam. Elizabeta
Feher, Dobrovnik 170. m4628

30 AROV NJIVE pri železniški progi
v Dokležovju po zelo ugodni ceni
prodam. ☎ 46-483, po 20. uri. m196

**VINOGRAD V LENDAVSKIH GO-
RICAH** dam v najem. ☎ 70-641.
m220

STAREJŠO HIŠO s starejšim gospo-
darskim poslopjem, z 80 ari starejši-
ga sadovnjaka v Prosečki vasi (v bliž-
ni Mačkovec) ugodno prodam. Go-
stilna Gergjek, Tišina. m204

**NAPRODAJ JE 11 AROV VINO-
GRADA** na brijadah s kletjo v Len-
davskih Goricah (Čserbegy). Infor-
macije Genterovci 33. m4625

STARO HIŠO, nadstropno, z zemljo,
v Radovcih 54, prodam. Gornji Slave-
ci 47. m251

VINOGRAD, mlad, star 10 let, 220 tr-
sov, cepljen, prodam. Bokračji 1.
m253

**NEDOKONČANO POČITNIŠKO
HIŠICO** s parcelo, 930 m², voda,
elektrika, asfaltna cesta, bližina Bla-
guškega jezera, prodam. Cena 40.000
DEM. ☎ (062) 25-629, po 20. uri.
m343

NJIVE v Črenšovcih ali Dolnji Bistri-
ci prodam ali dam v najem. ☎ (062)
32-045. m123

**PROSTORE, PRIMERNE ZA MIR-
NO OBRT ALI PREDSTAVNIŠTVO**
damo v najem. Turnišče, Št. Kovača
19, ☎ 72-080. m254

NOVO HIŠO na Trtu prodam.
☎ (062) 714-093. m204

HIŠO — POČITNIŠKO HIŠICO in
sodovnjak v Bogojini 158 a prodam.
☎ (051) 619-625. m206

HIŠO v Borejcih, novo, prodam. Bela
Bertalanč, Borejci 14. m237

HIŠO, zgrajeno 1954. leta, na 7,50-ari-
ski parceli, v M. Soboti, prodam.
☎ 21-637. m234

VINOGRAD V SUHEM VRHU, 2.
letnik, in sedežno garnituro prodam.

Valerija Dakaj, Lendavska 37 a, M.
Sobota. m229

GRADBENO PARCELO, 30 arov,
temelji za hišo, na Razkrižju, prodam.
Ivan Mursič, Ljutomer, Frana Kova-
čiča 12. in3624

Stanovanjsko pravico za dvo- ali tri-
sobno stanovanje v Murski Soboti
odkupim. Še eno leto lahko bivate v
njem. Šifra: DOGOVOR ZDO-
MEC(NJ).

TRAKTOR TORPEDO 45
Grad 72 m40

KOMBAJN KÖDEL BEN, Sima-
200, prodam. Karel Lanjšec,
ci 13. m49

TRAKTORSKO KOSO DUM-
za traktor Deutz in obračala-
rit 220 prodam. Puževci 51. m331

TROSILNIK HLEVSKEGA GOR-
TEHNOSTROJ, zaradi oddalje-
njiv, zamenjam za večjo maslo-
Hanžel, Radoslavci 11.
lja. m3618

NOV TROSILNIK ZA GOR-
prodam. Pečnik, Ljutomer,
m3610

BOČNO KOSO za
1MT 560, 100-colne pluge
brane in tomos na 5 pres
Rakičan, Jezera 15. m309

TRAKTOR ZETOR 5245 s
hidravliko in kardanom, star
prodam ali menjam za
Ivan Braček, Hvalatinci 14. m323

SEJALNICO 17-redno
plug, dvobrazdni, ROSS
prešo za kombajn ZMAJ
Horvat, Lemerje 12. m221

ZIVALI

PLEMENSKO KRAVO, breja, star
3 leta, prodam. Vinko Holc,
p. Videm ob Ščavnici. m252

BREJE SVINJE in trosilnik za
no gnojilo prodam. Franki
Veržej, Trg Slavka Ogrca 31.
☎ 87-100. m226

NESNICE, MLADE JARČICE,
SME HISEX, rjave, stare 4
cepljene, prodajamo po zmo-
ceni. Akcijska prodaja
SLT. Vsak, ki kupi 10, jarcic,
eno zastoj. Naročila sprejemajo
dajejo vse informacije v go-
ja Horvata Nemčavci, ☎ 72-
pri Dragici Bokan, Grad,
ali v gostilni Železnica,
☎ 49-025. mmpf

SVINJO ZA ZAKOL, 120 kg
sod za rdeče vino, malo rdeč-
dilnik Gorenje, rabljen 3
trdo gorivo, z levo dimno
jeklene vijake za grozdno
in dva za mizarsko skobeljno
Sebianič, Vaneča 14. m209

PUJSKE prodam. Magdic,
pri letališču. m258

DVE MLADI BREJI KRAV,
in 4 leta, dobri molzarji,
Oglasite se v trgovini Berkeci
☎ 87-656. in3623

TRI KRAVE, dve s teletom,
mesece breja, zaradi bolne
prodam. Rogan, Nuss,
☎ 57-096. m202

NESNICE, MLADE JARČICE,
SME HISEX, rjave, stare 4
cepljene, prodajamo po zmo-
ceni. Akcijska prodaja
Vsak, ki kupi 10 jarcic,
stoj. Naročila sprejemajo
vse informacije v gostilni
čec, Bakovci, ☎ 43-070. m331

TELICO, breja 8 mesece,
Kamovci 22. m4632

**KMETIJSKA
MEHANIZACIJA**

V ZALOGI IMAJO PUNJO
ZA SENO s spomladanskim
stom. Cena 23.000 SLT.
Vili Vajngerl, Ul. Ludvika
gerja 46, Skoke 62204, Mu-
Dravskem polju, ☎ (062) 691-
15. uri. m207

PLUGE IMT, 10-colne, in be-
dam. Rakičan, Lendavska 7. m200

TRAKTOR TORPEDO 45
Grad 72 m40

KOMBAJN KÖDEL BEN, Sima-
200, prodam. Karel Lanjšec,
ci 13. m49

TRAKTORSKO KOSO DUM-
za traktor Deutz in obračala-
rit 220 prodam. Puževci 51. m331

TROSILNIK HLEVSKEGA GOR-
TEHNOSTROJ, zaradi oddalje-
njiv, zamenjam za večjo maslo-
Hanžel, Radoslavci 11.
lja. m3618

NOV TROSILNIK ZA GOR-
prodam. Pečnik, Ljutomer,
m3610

BOČNO KOSO za
1MT 560, 100-colne pluge
brane in tomos na 5 pres
Rakičan, Jezera 15. m309

TRAKTOR ZETOR 5245 s
hidravliko in kardanom, star
prodam ali menjam za
Ivan Braček, Hvalatinci 14. m323

SEJALNICO 17-redno
plug, dvobrazdni, ROSS
prešo za kombajn ZMAJ
Horvat, Lemerje 12. m221

RAZNO

NOVO!
Zbiramo naročila na knjige
DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI
domu, v kateri najdete veliko
sti za dodaten zašitek ali namo-
silev. Velik format, trda ovir-
vne ilustracije. AGENCIJA
p.p. 22, 62001 MARIBOR 934

PREKLIC!
Preključujem veljavnost
sprječevala, izdanega leta
Srednji gradbeni soš v M.
nez Petš, Šulinci 62. m215

DVA NOVA ZADNJA AROV
ZERJA IN HLADILNIK za
ULT 12 prodam. ☎ 82-699.
uri. m343

SATING — SATELITSKI
PACE, ECHOSTAR, SAKURA
cenejše! Komplet, imenit-
obročno odplačevanje, ☎
14. uri. m260

STAREJŠE POHIŠTVO
CE, obnovljeno, in potreb-
Nasleje Jozeta Kerenc
☎ 22-775. m261

BELO VINO, mešano, 80
no prodam. ☎ 72-123. m255

KOMBINIRANI STEDILNI
ohranjen, prodam. ☎ 75-551.

TEŽKI VOZ Z GUMIJASTI
LESI, keson kot na priklopi,
bilsko malo priklopi in
200 D, starejši tip, prodam
104, Krog. m222

Preključ!
Preključujem veljavnost
žice št. 28511-4, izdane pri
nonka v M. Soboti. Bela
donci 82. m238

900-LITRSKI ALUMINIJSKI
za gnojnico prodam.
v Prekmurju. m247

TRI ANTENE s priklopi
lov in cisterno za olje,
dam. Bakovci, Soboška 4. m209

KUHINJO ORHIDEJO z opremo, hladilnikom in hladilnikom ali brez njiju, po zelo ugodni ceni prodam. ☎ 61-624. m245

REGAL ZA DNEVNO SOBO prodam ☎ 22-602. m246

SMREKOV LADJSKI POD z dostavo, neposlužen, prodam. Cena 250 SLT/m². ☎ (063) 760-686. m225

KORUZO V ZRNJU prodam ali zamenjam za pujske. ☎ 26-500. m2100

DOMAČE VINO, kinton, jurko, imarico, prodam. Mala Polana 119. m211

Prekle! Prekleujem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na Centru poklicnih 301 — smer zidar, leta 1979. Stefan Čok, Lucova 17. m197

ROVOKOPAC BAGER SKIP, letnik 1980, v delovnem stanju, in traktor Belarus, pogon na 4 kolesa, in prikolico Kiper Ljutomer prodam. Zdravko Zeleznjak, Benica 10, Lendava. m4627

KROMPIR ZA SAJENJE PRODAM. Tropovci, Križna 13. m219

PLASTIČNI REZERVOAR ZA ULJE, 3000 l, moped avtomatik, žensko kolo in moško kolo prodam. ☎ (069) 22-326. Ivana Regenta 29. m218

KRMO, večjo količino, prodam. Vili-jem Kerčmar, Kušanovci 8. m250

TISKALNIK RGB 105 G, 9-iglični, nov, prodam. ☎ 42-206, du-paše in ☎ 42-044, po 14. uri. m205

NOVO! Elektronski preprečevalnik, ki ščiti vaš avtomobil pred tjo, prodajamo. Lipen neverjeten. Garancija 3 leta. Cena samo 2.500 SLT + poštnina, AS, po št. Slovenske Konjice. m4643

BARVNI TV ISKRA, ekran 56, z daljinskim upravljalnikom in S-kanalnim prodam. Franc Horvat, Čevljari-ča 1, Turnišče. 4620

HRASTE IN KOSTANJE prodam. ☎ 23-531. m193

KOMPRESOR, 250 l, in kleparsko orodje prodam. Cena po dogovoru. ☎ 75-793. m194

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 210 l, prodam. ☎ 22-232 ali Nas. 14. div. 54. m249

STORITVE

»VRTELI« ALI PETO KOLO ZA DVOOSNE PRIKOLICE izdelujem ali popravljam. V zalogi so raznih velikosti. ☎ 81-879. m3615

DELO

Takoj zaposlimo dva KV-zidarja, dva soboslikarja in dva NK-de-lavca. Plačilo dobro, stanovanje in prevoz na delo brezplačno. FIRMA KOLOMETI, d.o.o., Zdenka Kološa, gradbene storitve, Krčevinska 45, 62000 Maribor, ☎ (062) 24-994. m343

TRAKTORISTA z malo delovne prakse iščem. Noršinci 62 pri M. Soboti. m248

PRIUČENO NATAKARICO zaposlimo — lahko tudi honorarno. Gostilna Slavic, Lipovci. m255

SREČANJE

FANT, star 35 let, zaposlen, urejen, z hišo in kmetijo želi spoznati dekle za skupno življenje. Ponudbe pošljite na upravo lista pod: LEPA POMLAD. m252

Samo srce in duša ve, kako boli, ko ljubega očeta več ni...

ZAHVALA
Po težki bolezni nas je v 65. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek in brat

Štefan Vučko

iz Žižkov 116

Iskreno se zahvaljujemo vsem tistim, ki ste ga spremljali na zadnji poti in nam stali ob strani. Najlepša hvala sorodnikom, sosedom, župniku in govorniku Jožefu Horvatu za zadnje slovo. Žalujemo: žena Verona, hčer Olga ter sinovi Franc, Štefan in Zvonko z družinami

ZAHVALA
20. marca je po težki bolezni v 66. letu starosti prenehalo biti srce dragega moža, očeta in dedka

Alojza Flegarja

od Grada 50

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu ob težki bolezni stali ob strani, posebno osebju ušesnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, Onkološkemu inštitutu Ljubljana in osebju Zdravstvenega doma Grad. Iskrena hvala tudi vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede. Hvala za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Vsem še enkrat — iskrena hvala! Grad, 20. 3. 1992
Žalujemo: žena Kristina, sin Ivan, hčerka Anica z možem Jožetom, hčerka Ančka z možem Marjanom ter vnukinje Teja, Andreja, Mojca in Martina

ZAHVALA
Dne 19. marca nas je v 91. letu starosti tiho in mirno zapustila naša mama, babica in prababica

Vida Sidonja

roj. Malačič
iz Motvarjevca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in botri-ni, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, daro-vali vence in šopke ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred in govorniku KS za poslovilne besede.

Žalujemo: sin Geza z ženo Vilmo, vnuka Tibor z ženo Elizabeto in Pavla z možem Ludvikom ter pravnuke Marjana, Suzana in Miroslava z ženo Valerijo

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA
13. marca 1992 nas je v 40. letu starosti zapustil naš dragi sin, brat in stric

Anton Vitez

iz Prvomajske 20
v Turnišču

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste daro-vali vence, cvetje in za svete maše, nam izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Zveru za poslovilne besede, oddelku Planike 12-354 ter g. Avgustu Zveru in g. Ivanu Premoži iz Turnišča. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: mati, oče, brat Jože z družino, sestra Verona z družino in brat Franc

Zaspala mamica si draga, zaprla trudne si oči, bolečino si prestala, zdaj boš v grobu mirno spala.

ZAHVALA
19. marca nas je v 86. letu za vedno zapustila naša draga mama, tašča, babica, prababica in sestra

Julija Lutar

iz Turnišča

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom in botrini. Posebna hvala dr. Eriki Kavaš in patronažni sestri Mariji za večkratno pomoč na domu, g. žup-niku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govor-niku KS za poslovilne besede ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter darovali vence in za sv. maše.

Še enkrat — hvala vsem!

Žalujemo vsi, ki smo jo imeli radi

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA
V 68. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Alojz Kovač

iz Vadarec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom iz Vadarec in Murske Sobote, znancem in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje in za sv. maše ter izrekli sožalje.

Hvala g. kaplanu iz Murske Sobote za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in kolektivu Pomurskega tiska.

Vsi njegovi

Zdaj senčni gaj se v cvet odeva, o j senčni gaj, moj rojstni kraj, glasno tam bratov zbor prepeva, tu moj izgublja se vzdihljaj.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA
Ob boleči in nenadni izgubi ljub-ljenega moža, očeta, brata, zeta in strica

Elemirja Lovenjaka

se najlepše zahvaljujemo za hitro in nesebično pomoč sosedom, predvsem dr. Kološevima, dr. Hauserjevi in medicinske-mu osebju intenzivne nege na internem oddelku za vsa priza-devanja, da bi ga ohranili pri življenju.

Topla hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sošolcem in znancem, ki so nam pomagali in z nami sočustvovali, še posebno hvala družinam Krapeč, Kutoš in Ficko.

Iskrena hvala sodelavcem hotelov Diana in Central ter kolekti-vu Agromerkurja za vso pomoč in podporo.

Hvala g. Jošarju za ganljiv pogrebni obred, pevskemu zboru za čujno odpete žalostinke, godbi na pihala in solistu, govorniko-ma, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujemo vsi njegovi

Skrb, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje, bolečine si prestal, zdaj boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA
V 79. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče in stari oče

Aleksander Malačič

kovač iz Andrejec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje.

Posebna hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, go-vorniku KS in pevcem žalostink.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Andrejci, 22. 3. 1992

Žalujemo vsi njegovi

Samo srce in duša ve, kako boli, boli, ko ljubo mamo, taščo in babico izgubiš...

Ostali so sledovi tvojih pridnih rok, ki cenil jih bo pozni rod. Vso ljubezen si nam dala, za vse, prav vse še enkrat hvala.

ZAHVALA
Tiho in mirno, kot je živela, je za vedno odšla od nas

Irma Kerčmar

roj. Lanščak
iz Zvenelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, ki so nam priskočili na pomoč, prijateljem, znancem in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in šopke ter nam izrekli sožalje. Iskreno se zahvaljujemo osebju polin-tenzivne nege na internem oddelku.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Še enkrat vsem — iskrena hvala!

Žalujemo vsi njeni

Žalostni smo, ker smo te izgubili, a hvaležni, da smo te imeli...

ZAHVALA
Tako tiho, kot je živel, se je poslovil od nas naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Matija Jakšič

iz Dolnje Bistrice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter botrini, ki ste dragega po-kojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji po-ti, mu darovali prelepo cvetje in v dobre namene, nam pa izre-kli ustno in pisno sožalje. Posebej hvala hišni zdravnici dr. Editi Boroš, zdravstvenemu osebju infektivnega oddelka Bol-nišnice v Rakičanu, predvsem dr. Bedernjaku za zdravniško skrb in človeško naklonjenost.

Za izkazano pozornost hvala tudi delavcem SDK-ja, Ljubljans-ke banke, Pomurske založbe, SOZ Prekmurke iz M. Sobote in Večera Maribor, PC Ptuj.

Lepa hvala gasilcem za izkazano čast, pevcem za odpete žalo-stinke, govorniku Romanu za ganljive besede slovesa in g. ka-planu za pogrebni obred.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo žena Cecilija in otroci z družinami

Samo srce in duša ve, kako boli, ko ljubo mamo izgubi. Za vso ljubezen, ki si mi jo dala, za vse, prav vse najlepša hvala.

ZAHVALA
Naj bo v moji zahvali vsaj delček hvaležnosti za materinsko ljube-zen, neizmerno človeško dobroto in iskrenost, ki jo je nosilo v sebi srce žene in dobre matere

Terezije Berlot

roj. Both
iz Murske Sobote

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujem vsem dobrim sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem od blizu in daleč, ki ste mi v dnevih žalosti priskočili na pomoč, izrekli ustno ali pisno sožalje in sočustvovali z mano.

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste jo pospremili v tako veh-kem številu k večnemu počitku, gospodu župniku Režonji za ganljive besede slovesa, gospodu župniku Krampaču iz Do-brovnika, pevcem za odpete žalostinke in vsem, ki ste prinesli vence, šopke ali darovali v dobrodelne namene in za sv. maše.

Vsem skupaj in vsakomur posebej še enkrat — globoka hvala!

Žaluoja hčerka Dragica

Ker je vojaški minister Janša pristopil k socialdemokraciji, bo Herman Kisilak, ki vodi goriško frakcijo iste stranke, ustanovil fračarsko sekcijo.

Sekcija za ogoljufane može, doječe matere in izgubljene mačke že ima.

Goriški fračarji bodo sicer utrdili našo severovzhodno obrambno linijo, vendar pa obsoj te grupacije pomeni možno grožnjo za prihodnji železniški promet na progi proti Martinju.

Če ne bodo redno dobivali plač, kar se z ozirom na zmanjšano vojaško grožnjo s te strani lahko zgodi, bodo s fračami napadali in ropali vlake.

Prleško-markovski (nelutetranski) del socialdemokratov bo ustanovil »pintarsko« sekcijo.

Emil Milan Pintar, nekdanji senčni vladar, ki je prav tako prestopil k Pučniku, bo pintarski (sodarski) cehovski mojster — tako bo lahko še naprej propagiral senco (sodi morajo biti v senci!).

Soboška borza dela je pri 20-odstotni lokalni brezposelnosti dobila bakreno streho. Zlato kupolo si bodo zgradili, ko bo brezposelnost 40-odstotna.

Bavčar je naročil svojim policistom, naj diskreditirajo konkurenta Drnovška in ga tako izločijo iz boja za mandatstvo.

Policisti so vse dobro premislili in ugotovili, da bi bilo najbolje, če šefovega nasprotnika obtožijo posilstva. Tudi v ameriški predvolilni kampanji se na tak način izloči največ konkurentov.

Zdelo se je najprimerneje, če ga obdolžijo, da je silno dejanje storil med vsakodnevnim kondicijskim tekom po gozdu. Ker je v tem primeru okrog njega najmanj ljudi, mu bomo tako najlažje izpodnesli vsak alibi.

Oddelek za specialne akcije je scenarij kljub vsemu zavrgel z obrazložitvijo: Ko smo vse dobro premislili, smo ugotovili, da posilstvo v takšnih okoliščinah ni možno. Kondicijsko še tako dobro pripravljen moški teče s spuščeniimi hlačami počasneje kot ženska z dvignjenim krilom.

Zdaj vohljajo, zakaj je Peterle po zadnjih tesnejših stikih, ki jih je imel z Drnovškom, nenaadoma zboleel?

Šostrov in Kavašev ljutomerski Mikrokozmos se seli na Svetinje. Ker postajata prva prekmursko-prleška podjetnika čedalje bolj sveta, se mikrokozmos spreminja v minikozmos: naslednja marketinška akcija obeh poslovnežev bo Vnebohod.

Soboška komisija za preimenovanje ulic in trgov je od špičarskega lobija dobila zahtevo, da se v imenu enakopravnosti vseh tujcev, ki prihajajo iz nekdanje Jugoslavije, gimnazija na ulici Veljka Vlahovića imenuje po Azemu Vlasiju.

Vest, ki jo je dobil Prezidijski od lendarjskih narodnjakov tik pred zaključkom redakcije: »mađarski puč ni uspel stop jerebic jaha naprej stop«.

Od nedelje, 5. malega travna 92, Murski val na frekvenci 94,6 MHz UK stereo dopoldne tudi 648 kHz.

Ekološke točke

Evropska skupnost bo v prihodnjem letu zmanjšala število tovornjakov na cestah na minimum: pri omejevanju prevozov po cestah si bodo pomagali s t.i. ekološkimi točkami.

Število tranzitnih dovolilnic izračunavajo na osnovi merjenja onesnaženosti zaradi izpušnih plinov — v prihodnje bo lahko vozilo po evropskih cestah več tovornjakov le, če bodo njihovi

izpušni plini vedno bolj čisti. Po 1994. letu bo v Evropi prepovedano voziti hitreje od 85 oziroma 100 kilometrov na uro, zato bodo imeli vsi novi tovornjaki in avtobusi elektronske omejevalnike hitrosti, drugim pa jih bodo morali vstaviti. Absolutna rast teže prevozov blaga po cesti bo omejena na osem odstotkov letno.

Strokovnjaki pa že sedaj trdijo, da se emisije ogljikovega dioksida ne bo dalo omejiti samo s predpisi, ampak zlasti z gospodarskimi ukrepi. Mednje sodi predvsem višja cena goriva, porabo bencina pa bi zmanjšali tudi s posebnim davkom na avtomobile, ki so veliki porabniki bencina. Za avtomobil, ki porabi na sto kilometrov več kot 12 litrov bencina, bi moral lastnik plačati na leto v Nemčiji 25 tisoč mark davka.

bbp

»POMLAD 92« SE JE ZAČELA

V torek dopoldne so v Gornji Radgoni odprli vrata novega prodajnega sejma POMLAD 92, ki je nastal na pobudo razstavljalcev. Na 8 tisoč kvadratnih metrih okrog 150 razstavljalcev prodaja gradbeni material, opremo, orodje, semena, sadike, gnojila in drugo. Cene so zelo ugodne in ponekod nižje tudi do 40 odstotkov. Sejem je odprl republiški minister za trgovino Jožef Jeraj, ki je med drugim povedal, da bodo trgovci pomagali zmanjšati prevelike zaloge mlečnih izdelkov z znižanjem marž ter storili vse za ponovno pridobitev južnih trgov. Cena pšenice se bo v kratkem zvišala za 50 odstotkov, je še povedal Jeraj, kar bo podražilo tudi moko in testenine.

bbp

Radgonski mehurčki

Kaj je greh in kaj ne? Kdo lahko odloča, kaj je prav in kaj ne? So zakoni in so osebne pravice, to je res, toda nikjer ni prepovedano DVOMITI! Večkrat si sam pri sebi rečem: Nismo več v obdobju enoumja in ideološkega zatiranja. Zato lahko tudi rečem — brez slabih namenov — kaj me moti!

In verjemite, moti me marsikdaj marsikaj. Tudi v politiki, čeprav o tem naj ne bi govorili na glas, kajti nikoli ne veš, kakšen veter bo pihal. Pa vseeno: moti me zavajanje ljudi, menjavanje članstva v strankah, moti me tudi dajanje našega »denarja« (saj so proračunska sredstva naša, kajne?) ameriškim strokovnjakom, da nas bodo naučili, kako se moramo VOLITI. Mimogrede — za ta denar, ki ga dajejo raznim uvoženim upokojenim strokovnjakom, bi že lahko zgradili cesto od Kopra do Lendave!

Sprašujem se le, na kakšen »šnelkurz« bodo šli naši občinarji, da se bodo znali pravilno izvoliti? Ja, volitve! Prepričan sem, da bomo v prihodnjih mesecih slišali na to temo še marsikaj zanimivega, kaj bo od vsega nanezanega na krožnik volilcev tudi res, pa je spet drugo vprašanje. Vsekakor pa se bo marsikdo vprašal, kaj od obljubljenega v predvolilnem boju so uresničili sedanji oblastniki; tu bo nekaj velikih črnih pik! Naslednja tema bo verjetno izkoriščanje funkcije v zasebne namene, tako da bomo izvedeli, koliko podjetij so si ustanovili razni predsedniki, ministri, namestniki, sekretarji itd. Ni nujno, da jih registrirajo na svoje ime — lahko da je postala podjetnica npr. predsednikova žena, kaj pa vem?

Jaz se nimam ničesar bati, nimam podjetja in ne mislim kandidirati. Kakšno je bilo delo naših vladnih mož v Gornji Radgoni v minulih letih, je težko ugotoviti. Dejstvo je le to, da so zaradi agresije na mejni prehod in njele posledice imeli mnogo več dela kot ostali izvršniki. Pa tudi: če se kdo pelje skozi naše mesto, bo rekel, kako se tukaj vedno nekaj gradi, zdaj je cesta zaprta v tem, zdaj v onem delu mesta. Se železničarji so se zmgili in zadnje dni ves čas nekaj kopajo, vtajajo, razbijajo... ne boste verjeli, delali so celo to zadnje nedeljo. Zanimivo, komunalcem se ni mudilo čim prej položiti cevi za kanalizacijo, da ne bi dolgo ovirali prometa na cesti, železničarjem pa se je mudilo, kakor da bo že naslednje jutro prispel ekspresni vlak iz Gradca. Vsi pa vemo, da je ravno nasprotno: promet po cesti je nenormalen, saj so na njej sami »šleperji«, na železniških tirih pa le enkrat na dan premaknejo tovarne vagone.

Ko sem jih tako gledal, kako delajo vneto tam nekje na zadnjih metrih tirov, ki se končajo tik pred reko Muro, me je prešinila ideja: Kaj pa, če bo katera od strank v prihodnjem predvolilnem boju obljubila železniško povezavo z Avstrijo? Med Gornjo Radgono in Radgono v Avstriji je potrebno zgraditi le železniški most, pa bi bil severovzhodni del Slovenije povezan z železnico z Avstrijo in s svetom. Spet bi bilo tako kot nekoč, ko je bila Gornja Radgona pomembno mesto na križišču poti, kjer so živeli znani obrtniki in intelektualci. Mesto je bilo zadnji branik slovenstva, hkrati pa so tu bila najbližja vrata v svet.

Bomo videli, kaj nam bodo obljubili!

»Radgončan«

V soboto srečanje Romov Slovenije

Slovenski Romi se bodo v soboto, 4. aprila, srečali v Murski Soboti. Gre za tradicionalni shod v počastitev osmega aprila, svetovnega dneva Romov, organizator letošnjega pa je torej Zveza Romov soboške občine.

Na srečanje bodo prišli predstavniki Romov iz Novega mesta, Črnomlja, Krškega in Lendave. Goste in domače bosta ob prihodu v Mursko Soboto pozdravila predsednik soboške občine Andrej Gerenčer in predstavnik domačih Romov.

Športniki se bodo že dopoldne pomerili v nogometu in streljanju z zračno puško na igriščih TVD Partizan, v prostorih Zavoda za šolstvo pa bo razprava (okrogla miza) z naslovom. Pričakujemo izboljšanje romskega položaja.

Ob trinajstih se bo začel v kinodvorani kulturni program, slavnostni govornik letošnjega srečanja slovenskih Romov pa bo dr. Janez Dular.

MH

Radenski dnevi o srcu

Minuli konec tedna so v Radencih potekali dvanajsti kardiološki dnevi, strokovni sestanek Kardiološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva, katerega so se poleg domačih strokovnjakov udeležili tudi vidni gostje iz Avstrije, Italije in Hrvaške. Na srečanju so izmenjali strokovna spoznanja diagnostike in zdravljenja pri popuščanju srca, drugi dan srečanja pa so posvetili predvsem ustanavljanju in delovanju Društva za srce ter preprečevalnim ukrepom za bolj zdravo srce.

Srečanje pa ni bilo bogato samo po izmenjavi izkušenj, ampak je dr. Steibach z Dunaja tudi povedal, da so pri ojih za naše zdravniške razpisali nekaj štipendij za študij kardiologije.

mh

Cene krmil

VRSTA	PANONKA	KZ G. RADGONA	KZ LENDAVA	KZ KRIŽEVCI—LJUTOMER
bek 1 (25)	27,37	27,60	27,60	28,64
bek 2 (60)	25,52	25,70	25,70	26,88
super bek	43,89	44,40	46,40	50,95
ti pit 1	24,37	24,60	24,60	26,70
ti pit 2	22,64	21,40	22,90	24,72
ti starter	31,42	31,70	32,80	39,20
pu starter	32,58	33,90	34,90	36,46
bro starter	35,60	36,10	37,10	39,36

VG KAPELA

DELAJSKI SVET PODJETJA

Kapelski Vrh 5

RAZPISUJE

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati za razpisana dela in naloge morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- visoka ali višja izobrazba agronomske ali ekonomske smeri
- vsaj pasivno znanje enega tujih jezikov
- 3 oz. 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju poslovnih del ali del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- delovno mesto se zasede z javnim razpisom, mandatna doba traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: VG KAPELA, Kapelski Vrh 5, 69252 Radenci. Za razpisno komisijo.

UGODNO UMETNA GNOJILA IN KUTINA

VELEPRODAJNA CENA - 1 TONA	MALOPRODAJNA CENA 50 KG
KAN 12.951 SLT	742 SLT
NPK 13-10-12 15.512 SLT	853 SLT
NPK 15-15-15 19.200 SLT	990 SLT
NPK 7-20-30 20.938 SLT	1090 SLT

PRI KUPU KOLIČINI NAD 7 TON VAM BREZPLAČNO DOSTAVIMO NA DOM

BOLCAR AGROAVTOMETAL
SPUHLJA 53, 62250 PTUJ
TEL. 062 776-515, FAX 062 776-208

Pomlad v sobi

Amarilisi, ena od najlepših sobnih lončnic, so se te dni razcveteli tudi pri Lucujevih v Murski Soboti. Nataša, ki skrbi zanje, je še posebej presenečena nad belim amarilisi, ki ima kar 6 cvetov. To je menda redkost.

(Fotografija: JOG)

Se večja redkost pa je, če cveti drevo življenja. To je slika je zacvetelo prvič v sedmih letih skrbne nege. V jila ga je Anica Kolarič, Murske Sobotne, in njen majhnega poganjka drevesa, ki ga je dobila naravnost iz Afrike.

(Fotografija: M. Završnik)

Cene rabljenih avtomobilov

Na nedeljskem sejmu rabljenih avtomobilov je bilo 34 prodajalcev. Lastnike pa sta zamenjala dva avtomobila. Za Jugo leta 1989 s prevoženimi 26.000 kilometri, je bilo treba odšteti 4.200 DEM, za Diano 6, letnik 1980 s prevoženimi 96.000 kilometri pa 1.500 DEM.

Znamka avtomobila	letnik	prevoz. km	cena
Zastava 101	1988	32.000	4.600 DEM
Zastava 128	1987	50.000	4.500 DEM
Zastava 850 kombi	1983	100.000	2.200 DEM
Zastava 126 P	1990	11.000	280.000 SLT
Zastava 750	1984	100.000	1.100 DEM
Jugo 55	1990	9.000	6.000 DEM
BMW 318	1984	80.000	11.000 DEM
Visa Oltcid	1991	6.000	6.000 DEM
Golf 1.1 B	1977	117.000	5.000 DEM
Golf D	1984	74.000	7.000 DEM
Opel record 1700	1973	117.000	1.500 DEM
Opel kadett 1.3	1980	104.000	5.300 DEM
Opel kadett karavan	1978	132.000	4.200 DEM
Opel ascona	1976	95.000	150.000 SLT
R 18	1980	94.000	4.100 DEM
R 30	1980	210.000	3.700 DEM

Cene sadja in zelenjave

Vrsta	Trdnica	Zelenjava Parnutka
jabolka	110,00	90,00
hruške	160,00	140,00
grazdja	400,00	400,00
pomaranče	190,00	115,00
limone	120,00	120,00
grenivke	85,00	125,00
banane	70,00-110,00	115,00
nektarine	470,00	---
sliva	450,00	---
solata	160,00	170,00
zelje	60,00	55,00
humarice	340,00	260,00
horonja	100,00	50,00
čebula	80,00	60,00
česen	490,00	320,00
hruš	120,00	140,00
rižol	130,00	100,00

PERTOMERX

poslovalnica

AGROSHOP

Brězovci 34

tel.: (069)45-530

● urea 46% — 19,40 SLT kg
● kan 15,30 SLT kg
NPK 13, 10, 12 — 19,30 SLT kg
● NPK 7, 20, 30 — 24,40 SLT kg
● NPK 15, 15, 15 — 22,30 SLT kg
● modri — 31,30 SLT z davkom
polnila, velika — 38,90 SLT z davkom

Pomurska banka d.d.
Murska Sobotica

OBJAVA MENJALNIŠKEGA TEČAJA Z DNE 31. 3. 1992. II. URE DALJE DO SPREMEMBE.

Država	Enota	Banka Slovenije srednji tečaj	L.B. Pomurska banka d.d. nakup
Avstrija	100	717,3259	720,00
Francija	100	1488,3704	1481,00
Nemčija	100	5048,7464	5180,00
Italija	100	6,6921	6,60
Švica	100	5537,4651	5520,00
ZDA	1	83,1024	83,20

STARE DEVIZNE VLOGE: PONOVA SPRAVILNOST 500 DEM

V Pomurski banki smo se odločili, da svojim varčevalcem ponovno omogočimo razpolaganje s starimi deviznimi sredstvi vrednosti 500 DEM.

Iz starih deviznih vlog (nevezanih) bomo vsem varčevalcem prenesli na nove devizne tekoče račune devize do vrednosti 500 DEM. Pred prenosom bomo na starih deviznih vlogah sprejeli zneske posameznih valut v eno od vodilnih valut in prenos v tisti valuti. Konverzijo bomo opravili po srednjem tečaju Bank Slovenije.

Novi devizni tekoči račun bo imel isto številko, kot bo imel stara devizna vloga (devizni račun ali knjižica) in ga bomo enakimi podatki o lastniku in morebitnem pooblaščenem kot slej.

Kdor novega tekočega računa doslej še ni imel, bo ob obisku v banki podpisal pogodbo o ustanovitvi in prejel evropski kartonček.

Za prenešana sredstva zagotavljamo od 6. 4. 1992 dalje isto razpolaganje, kar pomeni dvigovanje brez omejitev v valuti po želji izplačilo v tolarjih po nakupnem menjalniškem tečaju.

V kolikor bi kdor želel imeti na deviznem tekočem računu iste valute kot prej na stari vlogi, mu bomo to brez nadaljnjih uredili.